

**Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe
Grupy Kapitałowej PROCAD
za okres od 01.01.2018 r. do 31.12.2018 r.**

**Sporządzone zgodnie
z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej**

I	WYBRANE DANE FINANSOWE.....	4
II	SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA OKRES DWUNASTU MIESIĘCY ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2018 ROKU.....	5
1.	SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ.....	5
2.	SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT ORAZ POZOSTAŁYCH CAŁKOWITYCH DOCHODÓW.....	6
3.	SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH.....	7
4.	SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM.....	8
III	Noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego.....	9
1.	Informacje ogólne.....	9
2.	Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego.....	11
3.	Zasady rachunkowości.....	13
3.1	Zmiany w przepisach dotyczących rachunkowości oraz stosowanych zasadach rachunkowości.....	13
3.2	Zasady (polityka) rachunkowości.....	19
4.	Połączenia jednostek gospodarczych i nabycia udziałów niekontrolujących.....	35
5.	Segmenty operacyjne.....	35
6.	Rzeczowe aktywa trwałe.....	37
7.	Wartość firmy.....	39
7.1	Roczny test utraty wartości.....	39
7.2	Jednostki zależne.....	40
8.	Pozostałe aktywa niematerialne.....	40
9.	Aktywa finansowe.....	42
9.1	Pożyczki udzielone.....	42
9.2	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik.....	43
9.3	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody.....	44
10.	Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności.....	45
11.	Zapasy.....	46
12.	Rozliczenia międzyokresowe.....	47
13.	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty.....	47
14.	Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży.....	47
15.	Kapitał akcyjny.....	48
16.	Kapitał podstawowy.....	48
17.	Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej.....	49
18.	Akcje własne.....	49
19.	Kapitał zapasowy.....	50
20.	Kapitał rezerwowy.....	50
21.	Udziały niekontrolujące.....	50
22.	Dywidendy wypłacone i zaproponowane do wypłaty.....	50
23.	Zobowiązania z tytułu dostaw i usług.....	50
24.	Dotacje.....	51
25.	Kredyty bankowe i pożyczki otrzymane oraz odsetki od zobowiązań.....	51
26.	Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego.....	52
27.	Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych.....	52
28.	Pozostałe zobowiązania.....	53
29.	Przychody przyszłych okresów.....	53
30.	Podatek odroczony.....	53
31.	Instrumenty finansowe.....	55
31.1	Wartość bilansowa.....	55
31.2	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej.....	56
32.	Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym.....	56
32.1	Ryzyko stopy procentowej.....	57
32.2	Ryzyko zmiany kursów walut.....	57
32.3	Ryzyko kredytowe.....	57
32.4	Ryzyko płynności finansowej.....	59
33.	Zarządzanie kapitałem.....	59
34.	Przychody i koszty operacyjne.....	60
34.1	Przychody ze sprzedaży produktów i usług.....	60
34.2	Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów.....	61
34.3	Koszty operacyjne.....	61
35.	Pozostałe przychody i koszty operacyjne.....	62

36.	Przychody i koszty finansowe	62
36.1	Sprzedaż jednostki zależnej DES ART Sp. z o.o.	62
36.2	Koszty finansowe	63
37.	Podatek dochodowy	63
37.1	Uzgodnienie wyniku podatkowego do wyniku księgowego	64
37.2	Efektywna stawka podatkowa.....	64
37.3	Bieżące aktywa i zobowiązania finansowe	65
38.	Działalność zaniechana.....	65
39.	Zysk na jedną akcję zwykłą	65
40.	Wartość księgowa na jedną akcję	65
41.	Należności i zobowiązania warunkowe	66
42.	Transakcje z podmiotami powiązаныmi.....	66
43.	Wynagrodzenia kluczowego kierownictwa	67
44.	Istotne postępowania sądowe przeciwko spółkom Grupy Kapitałowej	67
45.	Struktura zatrudnienia	67
46.	Informacja o znaczących zdarzeniach, dotyczących lat ubiegłych, ujętych w sprawozdaniu finansowym za bieżący okres.....	68
47.	Istotne zdarzenia po zakończeniu okresu sprawozdawczego	68
48.	Korekty błędów poprzednich okresów	68
49.	Informacje dotyczące podmiotu uprawnionego do badania sprawozdania finansowego	68

I WYBRANE DANE FINANSOWE

L.p.	WYBRANE DANE FINANSOWE	w tys. zł		w tys. EUR	
		Rok 2018 okres od 01.01.2018 do 31.12.2018	Rok 2017 okres od 01.01.2017 do 31.12.2017	Rok 2018 okres od 01.01.2018 do 31.12.2018	Rok 2017 okres od 01.01.2017 do 31.12.2017
I	Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	53 302	45 279	12 492	10 667
II	Zysk (strata) z działalności operacyjnej	1 139	1 121	267	264
III	Zysk (strata) brutto	1 516	1 219	355	287
IV	Zysk (strata) netto	870	949	204	224
V	Zysk (strata) netto przynależny akcjonariuszom podmiotu dominującego	511	834	120	197
VI	Całkowity dochód (strata) ogółem	870	949	204	224
VII	Całkowity dochód (strata) ogółem przypadający akcjonariuszom podmiotu dominującego	511	834	120	197
VIII	Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	3 143	2 078	737	490
IX	Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	-5 626	-1 076	-1 319	-254
X	Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	5	-363	1	-85
XI	Przepływy pieniężne netto - razem	-2 477	639	-581	150
XII	Aktywa razem	24 217	23 333	5 632	5 594
XIII	Zobowiązania długoterminowe	357	131	83	31
XIV	Zobowiązania krótkoterminowe	4 745	2 846	1 103	682
XV	Kapitał własny	19 115	20 356	4 445	4 881
XVI	Kapitał własny podmiotu dominującego	19 115	18 604	4 445	4 460
XVII	Kapitał zakładowy	902	902	210	216
XVIII	Średnia ważona liczba akcji (w tys. sztuk)	9 019	9 019	9 019	9 019
XIX	Podstawowy zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł/EUR) *	0,06	0,09	0,01	0,02
XX	Rozwodniony zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł/EUR) **	0,06	0,09	0,01	0,02
XXI	Wartość księgowa na jedną akcję (w zł/EUR)	2,12	2,06	0,49	0,49
XXII	Rozwodniona wartość księgowa na jedną akcję (w zł/EUR) **	2,12	2,06	0,49	0,49
XXIII	Zadeklarowana lub wypłacona dywidenda na jedną akcję (w zł/EUR)	0,00	0,00	0,00	0,00

* Zysk (strata) na jedną akcję zwykłą wyliczony został poprzez podzielenie zysku lub straty netto danego okresu, przez średnią ważoną ilość akcji zwykłych występujących w ciągu danego okresu.

** nie wystąpiły zdarzenia skutkujące rozwodnieniem liczby akcji

Kursy wymiany złotego, w okresach objętych sprawozdaniem finansowym i danymi finansowymi porównawczymi

Przedstawione w sprawozdaniu wybrane dane finansowe zostały przeliczone na walutę EUR według następujących zasad:

- do przeliczenia poszczególnych pozycji aktywów i pasywów skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej przyjęto ogłoszony przez NBP kurs EURO z dnia:

a) 31.12.2018 roku	1 EUR =	4,3000 PLN
b) 29.12.2017 roku	1 EUR =	4,1709 PLN

- do przeliczenia wybranych wartości pozycji sprawozdania z całkowitych dochodów oraz sprawozdania z przepływów pieniężnych przyjęto kurs średni EUR, obliczony jako średnia arytmetyczna kursów obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca 2018 i 2017 roku (od stycznia do grudnia), ustalonych przez NBP na ten dzień. W ten sposób wyliczona średnia za 2018 rok wynosi 4,2669 PLN natomiast za 2017 rok wynosi 4,2447 PLN.

II SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA OKRES DWUNASTU MIESIĘCY ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2018 ROKU

1. SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

AKTYWA	NOTA	Stan na dzień	
		31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
Aktywa trwałe		6 217	8 348
Rzeczowe aktywa trwałe	6	2 651	2 822
Wartość firmy	7	686	2 728
Wartości niematerialne	8	2 103	2 586
Aktywa finansowe długoterminowe	9, 31	3	3
Należności długoterminowe	10	590	88
Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	12	0	56
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	30	184	65
Aktywa obrotowe		18 000	14 985
Zapasy	11	1 056	410
Należności z tytułu dostaw i usług	10	5 405	6 569
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego	37,3	0	34
Pozostałe należności publiczno-prawne	10	2	0
Należności krótkoterminowe pozostałe	10	417	148
Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	12	127	406
Aktywa finansowe krótkoterminowe	9, 31	9 419	3 367
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	13	1 574	4 051
Suma aktywów		24 217	23 333

PASYWA	NOTA	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
Kapitał własny razem		19 115	20 356
Kapitał własny podmiotu dominującego		19 115	18 604
Kapitał podstawowy	16	902	902
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	17	13 277	13 277
Akcje własne (wielkość ujemna)	18	-2 832	-2 832
Kapitał zapasowy	19	7 257	6 423
Kapitał rezerwowy	20	0	0
Zyski zatrzymane		511	834
Udziały niekontrolujące	21	0	1 752
Zobowiązania długoterminowe		357	131
Pozostałe zobowiązania finansowe	26	150	76
Dotacje rządowe	24	134	0
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	27	58	50
Rezerwy na podatek odroczonego	30	15	5
Pozostałe zobowiązania	28	0	0
Zobowiązania krótkoterminowe		4 745	2 846
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	23	3 229	1 622
Krótkoterminowe kredyty bankowe i pożyczki	25	0	0
Pozostałe zobowiązania finansowe	26	83	162
Dotacje rządowe	24	60	0
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	37,3	475	71
Pozostałe zobowiązania publiczno-prawne		441	734
Pozostałe zobowiązania	28	424	207
Przychody przyszłych okresów	29	33	50
Suma zobowiązań		5 102	2 977
Suma pasywów		24 217	23 333

Podatek odroczony w sprawozdaniu z sytuacji finansowej został zaprezentowany w kwocie netto, tj. po skompensowaniu aktywów z tytułu podatku odroczonego z rezerwą z tytułu podatku odroczonego, co zostało szczegółowo przedstawione w nocie nr 30.

2. SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT ORAZ POZOSTAŁYCH CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

Rachunek zysków i strat oraz pozostałych całkowitych dochodów	NOTA	Za okres od 1 stycznia do 31 grudnia	
		2018	2017
Działalność kontynuowana			
Przychody ze sprzedaży	34	53 302	45 279
Przychody ze sprzedaży produktów i usług	34.1	21 279	21 323
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	34.2	32 023	23 956
Koszt własny sprzedaży		39 716	33 036
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów	34.3	14 118	14 595
Wartość sprzedanych towarów i materiałów		25 598	18 441
Zysk (strata) brutto ze sprzedaży		13 586	12 243
Pozostałe przychody operacyjne	35	153	104
Koszty sprzedaży	34.3	7 792	7 137
Koszty ogólnego zarządu	34.3	4 717	3 847
Pozostałe koszty operacyjne	35	91	242
Zysk (strata) z działalności operacyjnej		1 139	1 121
Przychody finansowe	36	162	301
Zysk ze sprzedaży udziałów w jednostce zależnej	36	536	0
Koszty finansowe	36	321	203
Zysk (strata) brutto z działalności kontynuowanej		1 516	1 219
Podatek dochodowy	37	646	270
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej		870	949
Zysk (strata) netto za okres obrotowy		870	949
Przypadający:			
Akcjonariuszom podmiotu dominującego		511	834
Udziałom niedającym kontroli		359	115
Pozostałe całkowite dochody za okres			
Składniki, które nie zostaną przeniesione w późniejszych okresach do rachunku zysków i strat:		0	0
Składniki, które mogą zostać przeniesione w późniejszych okresach do rachunku zysków i strat:		0	0
Skutki przeszacowania aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży		0	0
Podatek dochodowy dotyczący pozostałych całkowitych dochodów		0	0
Pozostałe całkowite dochody netto razem		0	0
Suma całkowitych dochodów (strat) netto za okres		870	949
Przypadający:			
Akcjonariuszom podmiotu dominującego		511	834
Udziałom niedającym kontroli		359	115

3. SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPLÝWÓW PIENIĘŻNYCH

Sprawozdanie z przepływów pieniężnych	Za okres od 1 stycznia do 31 grudnia	
	2018	2017
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej		
Zysk (strata) przed opodatkowaniem	1 516	1 219
Korekty o pozycje:	34	396
Amortyzacja	632	702
Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)	-6	12
Zysk (strata) z działalności inwestycyjnej	225	-106
Zysk ze sprzedaży jednostki zależnej	-536	0
Podatek dochodowy zapłacony	-281	-210
Pozostałe pozycje netto	0	-2
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej przed zmianą kapitału obrotowego	1 550	1 615
Zmiana stanu rezerw	13	0
Zmiana stanu zapasów	-661	155
Zmiana stanu należności netto	-1 480	1 605
Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowe, z wyjątkiem pożyczek i kredytów	3 570	-1 361
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	153	65
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	3 143	2 078
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej		
Przychody ze sprzedaży wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	0	3
Nabycie wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	-181	-1 102
Wpływy z aktywów finansowych	2 254	23
Nabycie aktywów finansowych	-7 000	0
Wydatki z tytułu udzielonych pożyczek	-700	0
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	-5 626	-1 076
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej		
Wypłata dywidendy	0	0
Spłaty kredytów i pożyczek	0	0
Płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego	-276	-342
Odsetki	-17	-20
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	5	-363
Przepływy pieniężne netto razem	-2 477	639
Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych	-2 477	639
Środki pieniężne na początek okresu	4 051	3 412
Środki pieniężne na koniec okresu	1 574	4 051

4. SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM ZA OKRES OD 1 STYCZNIA DO 31 GRUDNIA 2018 ROKU	Kapitał przypadający akcjonariuszom Jednostki Dominującej							Udziały niekontrolujące	Kapitał własny ogółem
	Kapitał podstawowy	Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	Akcje własne	Kapitał zapasowy	Kapitał rezerwowy	Zyski zatrzymane	Kapitał własny		
Stan na 1 stycznia 2018	902	13 277	-2 832	6 423	0	834	18 604	1 752	20 356
Zysk (strata) netto za rok					0	511	511	359	870
Korekty błędów podstawowych							0	0	0
Inne całkowite dochody							0		0
Wypłata dywidendy						0	0		0
Nabycie akcji własnych			0				0		0
Przeniesienie na kapitał zapasowy i rezerwowy				834		-834	0		0
Sprzedaż spółki zależnej							0	-2111	-2 111
Przejęcie dodatkowych udziałów w spółkach zależnych							0		0
Stan na 31 grudnia 2018	902	13 277	-2 832	7 257	0	511	19 115	0	19 115

Stan na 1 stycznia 2017	902	13 277	-2 832	5 426	0	997	17 770	1 637	19 407
Zysk (strata) netto za rok					0	834	834	115	949
Korekty błędów podstawowych							0	0	0
Inne całkowite dochody							0		0
Wypłata dywidendy						0	0		0
Przeniesienie na kapitał zapasowy i rezerwowy				997		-997	0		0
Przejęcie dodatkowych udziałów w spółkach zależnych							0		0
Stan na 31 grudnia 2017	902	13 277	-2 832	6 423	0	834	18 604	1 752	20 356

III Noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

1. Informacje ogólne

Na dzień 31.12.2018 roku Grupa Kapitałowa PROCAD (zwana dalej: „Grupą Kapitałową” lub „Grupą”) składała się z jednostki dominującej oraz 2 jednostek zależnych, w tym 1 spółki konsolidowanej metodą pełną i 1 spółki wyłączonej z konsolidacji ze względu na nieistotną wartość jej pozycji bilansowych. Jednostką dominującą Grupy jest PROCAD S.A. (zwana dalej: „jednostką dominującą”, „Spółką” lub „Emitentem”). W okresie sprawozdawczym Grupa dokonała sprzedaży jednostki zależnej DESART Sp. z o.o. oraz jednostki CADOR Sp. z o.o., w której DESART posiadała 100% udziałów w kapitale własnym.

Jednostki Grupy Kapitałowej PROCAD nie tworzą podatkowej grupy kapitałowej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych.

W skład jednostek Grupy Kapitałowej PROCAD nie wchodzi wewnętrzne jednostki organizacyjne sporządzające samodzielne sprawozdania finansowe.

Jednostka dominująca

PROCAD SA (PROCAD) z siedzibą w Gdańsku przy ulicy Kartuskiej 215 jest spółką akcyjną zarejestrowaną w Sądzie Rejonowym Gdańsk – Północ w Gdańsku, VII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS 0000258329. PROCAD SA powstała w wyniku przekształcenia PROCAD Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w dniu 1 czerwca 2006 r., na podstawie uchwały Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników z dnia 26.05.2006 roku. Spółce nadano następujący numer statystyczny REGON 190330106 oraz numer NIP 584-10-03-488. Czas trwania Spółki jest nieograniczony.

Akcje PROCAD SA są notowane na Warszawskiej Giełdzie Papierów Wartościowych od dnia 15 stycznia 2007 roku. Według klasyfikacji GPW w Warszawie, PROCAD SA jest zaklasyfikowana do branży informatycznej.

Podstawowym przedmiotem działalności PROCAD SA według działów Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) jest działalność w zakresie oprogramowania. Rozwiązania oferowane przez PROCAD wykorzystywane są m.in. przez pracownie architektoniczne, inżynieryjne i mechaniczno-technologiczne. Oferta obejmuje również systemy operacyjne, oprogramowanie graficzne, biurowe oraz narzędziowe, a także specjalistyczny sprzęt komputerowy, stanowiący platformę dla oprogramowania CAD. Wdrażane przez Spółkę systemy w głównej mierze oparte są na technologii światowego lidera, notowanej na amerykańskim NASDAQ spółki Autodesk Inc.

PROCAD SA zajmuje się wdrożeniami systemów CAD od 1994 roku. Obecnie jest największą Spółką informatyczną działającą na polskim rynku systemów Autodesk. Może poszczycić się wieloma wyróżnieniami i nagrodami za największą w Polsce sprzedaż produktów Autodesk. PROCAD SA oferuje kompletne rozwiązania, dostarcza sprzęt komputerowy, urządzenia peryferyjne oraz różnego rodzaju oprogramowanie specjalistyczne. Zapewnia serwis gwarancyjny i pogwarancyjny sprzętu komputerowego i oprogramowania. Prowadzi szkolenia w oparciu o własne centrum szkoleniowe o statusie Autodesk Authorized Training Center. Oferuje usługi wdrożeniowe oraz pełną opiekę nad infrastrukturą IT.

Jednostki podlegające konsolidacji

Jednostką podlegającą konsolidacji na dzień 31.12.2018 roku była spółka AUTOR KSI Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie. Sprawozdanie obejmuje także dane spółek DES ART Sp. z o.o. z siedzibą w Gdyni oraz CADOR Spółka z o.o. z siedzibą w Gdyni, za okres od 1 stycznia 2018 roku do dnia 15 listopada 2018 roku, tj. do dnia sprzedaży jednostki zależnej DESART. Wszystkie spółki zostały skonsolidowane metodą konsolidacji pełnej.

Jednostka zależna AutoR KSI Sp. z o.o. została zarejestrowana przez Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego w dniu 28 grudnia 2009 r. pod numerem KRS 0000345330 i jest prawnym kontynuatorem działalności AutoR Komputerowe Systemy Inżynierskie Sp. J. Posiada unikatową ofertę usług wdrożeniowych z wartością dodaną i jest jednym z największych partnerów Autodesk w Polsce w zakresie wdrożeń rozwiązań

komputerowego wspomaganie projektowania (CAD) dla szeroko pojętej branży mechanicznej i przemysłu, o najwyższym statusie Autodesk Gold Partner. Działalność pod marką AutoR Komputerowe Systemy Inżynierskie (AutoR KSI) jest prowadzona od ponad 20 lat, owocując ugruntowaną, silną pozycją firmy posiadającej wyróżniające portfolio strategicznych Klientów.

Jednostki zależne nie podlegające konsolidacji

Jednostką nie podlegającą konsolidacji na dzień 31 grudnia 2018 roku była Projekt – Biz Spółka z o.o. z siedzibą w Gdańsku, w której PROCAD SA posiada 100 % udziałów w kapitale zakładowym. Sprawozdanie finansowe wymienionej spółki zostało wyłączone z konsolidacji ze względu na nieistotność jej danych dla rzetelności i jasności skonsolidowanego sprawozdania finansowego. Udział kapitału zakładowego tej spółki w sumie pasywów wykazanych w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej na dzień 31 grudnia 2018 roku wynosi 1,03%.

Zgodnie z założeniami koncepcyjnymi sporządzania i prezentacji sprawozdań finansowych, szczegółowe wymagania dotyczące ujawniania informacji zawarte w standardzie lub interpretacji nie muszą być spełnione, jeżeli informacje te nie są istotne.

Poniżej zaprezentowano skrócone informacje finansowe, dotyczące jednostki nie podlegającej konsolidacji:

Spółka zależna	Aktywa	Kapitał Własny	Kapitał zakładowy	Przychody ze sprzedaży	Wynik netto za 2018 rok
PROJEKT-BIZ Spółka z o.o.	42	42	250	0	-1

Czas trwania działalności Grupy Kapitałowej

Czas trwania jednostki dominującej oraz poszczególnych podmiotów wchodzących w skład Grupy Kapitałowej jest nieoznaczony.

Zarząd i Rada Nadzorcza

W skład Zarządu PROCAD na dzień 31 grudnia 2018 roku wchodził:

- Jarosław Jarzyński - Prezes Zarządu,
- Janusz Szczęśniak - Wiceprezes Zarządu,
- Maciej Horeczy - Wiceprezes Zarządu.

W skład Rady Nadzorczej PROCAD na dzień 31 grudnia 2018 roku wchodził:

- Andrzej Przewoźnik - Przewodniczący Rady Nadzorczej,
- Andrzej Chmielecki - Sekretarz Rady Nadzorczej,
- Jolanta Tomalka - Członek Rady Nadzorczej,
- Mariusz Jagodziński - Członek Rady Nadzorczej,
- Hubert Kowalski - Członek Rady Nadzorczej,

Zmiany w składzie Zarządu oraz Rady Nadzorczej PROCAD SA w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 roku:

W dniu 11 czerwca 2018 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy PROCAD SA, w związku z zakończeniem trzyletniej kadencji Rady Nadzorczej, powołało do Rady Nadzorczej Spółki na nową kadencję następujące osoby:

1. Pana Andrzeja Przewoźnika,
2. Pana Mariusza Jagodzińskiego,
3. Pana Andrzeja Chmieleckiego,
4. Pana Huberta Kowalskiego,
5. Panią Jolantę Tomalkę.

Nowym członkiem Rady Nadzorczej została Pani Jolanta Tomalka, zastępując Panią Bożeną Szczęśniak w pełnieniu tej funkcji.

W okresie od dnia zakończenia okresu sprawozdawczego do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego skład Zarządu oraz skład Rady Nadzorczej nie uległy zmianie.

2. Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego

Skonsolidowane Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzonymi przez Unię Europejską. Zasady rachunkowości opisane w notcie 3.2 jak i w notach szczegółowych stosowane były przez Grupę w sposób ciągły dla wszystkich prezentowanych okresów z wyłączeniem zasad rachunkowości i wyceny wynikających z zastosowania MSSF 9 i MSSF 15 od 1 stycznia 2018 r.

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z koncepcją kosztu historycznego, za wyjątkiem wyceny instrumentów finansowych wycenianych zgodnie z MSSF w wartości godziwej.

Sprawozdanie obejmuje okres 12 miesięcy od 1 stycznia 2018 roku do 31 grudnia 2018 roku oraz dane porównawcze za okres 12 miesięcy od 1 stycznia 2017 roku do 31 grudnia 2017 roku.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało przez Zarząd jednostki dominującej zatwierdzone do publikacji w dniu 29 marca 2019 roku.

Założenie kontynuacji działalności

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez spółki Grupy Kapitałowej w dającej się przewidzieć przyszłości. Zarząd jednostki dominującej nie stwierdza na dzień podpisania niniejszego sprawozdania finansowego istnienia faktów i okoliczności, które wskazywałyby na zagrożenia dla możliwości kontynuacji działalności w okresie 12 miesięcy po dniu kończącym okres sprawozdawczy na skutek zamierzonego lub przymusowego zaniechania bądź istotnego ograniczenia przez Grupę dotychczasowej działalności.

Oświadczenie o zgodności z MSR i MSSF

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF), Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości (MSR), które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską oraz ze związanymi z nimi interpretacjami ogłoszonymi w formie rozporządzeń Komisji Europejskiej. MSSF obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR) oraz Komisję ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej (KIMSF).

Szacunki, założenia i profesjonalny osąd

Sporządzenie sprawozdania finansowego zgodnie z MSR i MSSF wymaga dokonania szacunków i założeń, które wpływają na wielkość prezentowanych w nim pozycji. Mimo, że przyjęte założenia i szacunki opierają się na najlepszej wiedzy Zarządu na temat bieżących zdarzeń i działań, rzeczywiste wyniki mogą się różnić od oszacowanych i zaprezentowanych w sprawozdaniu. Szacunki te dotyczą, między innymi, utworzonych rezerw i odpisów aktualizujących, odroczonego podatku dochodowego, wyceny w wartości godziwej, rozliczeń międzyokresowych, przyjętych stawek amortyzacyjnych, klasyfikacji umów leasingu oraz szacowania utraty wartości przez składniki aktywów.

Wartość godziwa przedstawia obecne szacunki, które mogą ulec zmianie w kolejnych okresach sprawozdawczych z tytułu warunków rynkowych lub innych czynników. Istnieje wiele metod ustalania wartości godziwej, które mogą powodować różnice w wartościach godziwych. Co więcej, założenia będące podstawą ustalenia wartości godziwej mogą wymagać oszacowania zmian kosztów/cen w czasie, stopy dyskonta, stopy inflacji czy innych istotnych zmiennych. Pewne założenia i szacunki są konieczne dla ustalenia, do którego poziomu hierarchii wartości godziwej dany instrument powinien zostać zakwalifikowany. Ważne szacunki i osądy dla istotnych pozycji sprawozdania finansowego zostały przedstawione w poszczególnych notach do sprawozdania.

Wycena oczekiwanych strat kredytowych w odniesieniu do należności handlowych

Grupa stosuje uproszczone podejście do kalkulacji odpisów z tytułu utraty wartości dla należności z tytułu dostaw i usług, w oparciu o historyczne poziomy spłacalności należności od kontrahentów, pochodzące z systemów danych rynkowych Grupy. Odpis z tytułu utraty wartości tworzony jest w kwocie równej oczekiwany stratom kredytowym w całym okresie życia należności od momentu jej początkowego ujęcia do terminu zapadalności instrumentu. Kalkulacja i wycena oczekiwanych strat kredytowych w odniesieniu do należności handlowych jest obszarem wymagającym znaczącego

osądu w zakresie doboru odpowiednich modeli i danych wejściowych. Szczegółowy opis metodologii wyceny oczekiwanych strat kredytowych zastosowanej przez Grupę przedstawia nota 3.2.7.

Oszacowanie związane z przeprowadzeniem dorocznego testu na utratę wartości firmy

Grupa przeprowadza na koniec każdego roku obrotowego test na utratę wartości firmy, zgodnie z polityką rachunkowości opisaną w punkcie 3.2.4. Wyliczenia wymagają wykorzystania szacunków odnośnie projekcji przepływów pieniężnych w poszczególnych segmentach oraz przewidywanego rozwoju rynku informatycznego w Polsce w kolejnych latach. Z uwagi na dużą zmienność koniunktury w branży informatycznej, w której działa Grupa, może nastąpić sytuacja, w której rzeczywiste przepływy mogą się różnić od tych prognozowanych przez Grupę.

Szacunki i leżące u ich podstaw założenia podlegają bieżącej weryfikacji. Zmianę wielkości szacunkowych ujmuje się w okresie, w którym nastąpiła weryfikacja, jeżeli dotyczy ona wyłącznie tego okresu, lub w okresie bieżącym i okresach przyszłych, jeżeli zmiana dotyczy ich na równi z okresem bieżącym.

Wycena rezerw z tytułu świadczeń pracowniczych

Rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych zostały oszacowane przez Aktuariusza za pomocą metod aktuarialnych.

Składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego

Grupa rozpoznaje składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego bazując na założeniu, że w przyszłości zostanie osiągnięty zysk podatkowy pozwalający na jego wykorzystanie. Pogorszenie uzyskiwanych wyników podatkowych w przyszłości mogłoby spowodować, że założenie to stałoby się nieuzasadnione. Zarząd Grupy weryfikuje przyjęte szacunki dotyczące prawdopodobieństwa odzyskania aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego w oparciu o zmiany czynników branych pod uwagę przy ich dokonywaniu, nowe informacje oraz doświadczenia z przeszłości. Informacje dotyczące aktywów z tytułu podatku odroczonego przedstawiono w nocie 30.

Wartość godziwa instrumentów finansowych

Wartość godziwą instrumentów finansowych, dla których nie istnieje aktywny rynek, ustala się wykorzystując odpowiednie techniki wyceny. Przy wyborze odpowiednich metod i założeń Grupa kieruje się profesjonalnym osądem. Założenia przyjmowane do wyceny wartości godziwej instrumentów finansowych opisano w nocie 3.2.7

Stawki amortyzacyjne

Wysokość stawek amortyzacyjnych ustalana jest na podstawie przewidywanego okresu ekonomicznej użyteczności składników rzeczowego majątku trwałego oraz wartości niematerialnych. Grupa corocznie dokonuje weryfikacji przyjętych okresów ekonomicznej użyteczności na podstawie bieżących szacunków.

Niepewność związana z rozliczeniami podatkowymi

Regulacje dotyczące podatku od towarów i usług, podatku dochodowego od osób prawnych oraz obciążeń związanych z ubezpieczeniami społecznymi podlegają częstym zmianom. Te częste zmiany powodują brak odpowiednich punktów odniesienia, niespójne interpretacje oraz nieliczne ustanowione precedensy, które mogłyby mieć zastosowanie. Obowiązujące przepisy zawierają również niejasności, które powodują różnice w opiniach co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych, zarówno pomiędzy organami państwowymi jak i organami państwowymi i przedsiębiorstwami. Te warunki powodują, że ryzyko podatkowe w Polsce jest większe niż w krajach o bardziej dojrzałym systemie podatkowym. W konsekwencji, kwoty prezentowane i ujawniane w sprawozdaniach finansowych mogą się zmienić w przyszłości w wyniku ostatecznej decyzji organu kontroli podatkowej.

Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji

Walutą funkcjonalną Grupy oraz walutą prezentacji w sprawozdaniach finansowych jest polski złoty (PLN). Poszczególne pozycje sprawozdania finansowego są wycenione w złotych, które stanowią

walutę podstawowego środowiska gospodarczego, w którym działa Grupa. Aktywa i zobowiązania wyrażone w walutach obcych przeliczane są na złote przy zastosowaniu kursów średnich NBP obowiązujących dla danej waluty na dzień bilansowy. Transakcje wyrażone w walutach obcych przeliczane są w dniu transakcji na walutę funkcjonalną przy zastosowaniu kursów obowiązujących w dniu zawarcia transakcji. Wszystkie kwoty wykazywane w sprawozdaniu finansowym podane są w tysiącach złotych, chyba że w konkretnych sytuacjach zostały podane z większą dokładnością.

Korekty wynikające z zastrzeżeń w opinii podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych

W opinii biegłego rewidenta z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok kończący się dnia 31 grudnia 2017 roku oraz za lata poprzednie nie wystąpiły zastrzeżenia, które powodowałyby konieczność dokonania korekt w przedstawionym sprawozdaniu finansowym oraz w prezentowanych danych porównywalnych.

3. Zasady rachunkowości

Grupa stosuje zasady Międzynarodowych Standardów Rachunkowości, Standardów Sprawozdawczości Finansowej oraz związanych z nimi interpretacji ogłoszonych w formie rozporządzeń Komisji Europejskiej, zwanych dalej „MSSF”. Przy sporządzaniu rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupa zastosowała takie same zasady rachunkowości i metody wyliczeń jak przy sporządzaniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok 2017 z wyjątkiem zasad, które zostały zmienione lub wprowadzone w wyniku zastosowania nowych regulacji MSSF bądź wystąpienia po raz pierwszy nowych transakcji wymagających ich rozpoznania od strony ich ujmowania i wyceny, co zostało opisane w nocie 3.1.1.

3.1 Zmiany w przepisach dotyczących rachunkowości oraz stosowanych zasadach rachunkowości

3.1.1 Zastosowanie nowych standardów, zmian do standardów i interpretacji

W niniejszym sprawozdaniu finansowym Grupa zastosowała po raz pierwszy nowe i zmienione standardy i interpretacje, które weszły w życie dla sprawozdań finansowych za lata obrotowe rozpoczęte 1 stycznia 2018 roku lub później. Nowe zasady rachunkowości zastosowane od 1 stycznia 2018 roku zostały opisane poniżej oraz w nocie 3.2.

Standard MSSF 9 oraz MSSF 15 nie miał istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy, zatem nie dokonano korekty przejściowej na dzień 1 stycznia 2018 roku. Nie dokonywano również innych zmian danych porównawczych.

MSSF 15 Przychody z umów z klientami

Międzynarodowy Standard Sprawozdawczości Finansowej 15, który został wydany 28 maja 2014 roku, a następnie zmieniony w kwietniu 2016, zastąpił wszystkie dotychczasowe wymogi dotyczące ujmowania przychodów zgodnie z MSSF. Spółka wdrożyła nowy standard oraz objaśnienia do MSSF 15, zgodnie z wymaganą datą wejścia w życie, dlatego po raz pierwszy został on zastosowany w sprawozdaniu za okres sprawozdawczy rozpoczynający się 1 stycznia 2018 roku. Wdrożenie MSSF 15 spowodowało zmiany w polityce rachunkowości, ale nie miało wpływu na kwoty wykazane w sprawozdaniu finansowym Grupy. Wybrane zasady rachunkowości dotyczące MSSF 15 zostały opisane w nocie 3.2.19 Sprawozdania.

Nowy standard wprowadził jeden ogólny model rozpoznawania przychodów wynikających z umów z klientami, tzw. Model Pięciu Kroków, obejmujący:

1. identyfikację umowy,
2. identyfikację umownych (pojedynczych) zobowiązań do wykonania świadczeń,
3. ustalenie ceny transakcji,
4. przypisanie ceny transakcji do zobowiązań do wykonania świadczeń zawartych w umowie,
5. rozpoznanie przychodów w chwili wypełnienia zobowiązań przez jednostkę.

Podstawową zasadą nowego standardu jest ujmowanie przychodu w taki sposób aby odzwierciedlał transfer przyrzeczonych towarów lub usług w kwocie odzwierciedlającej wartość wynagrodzenia, do którego Grupa oczekuje mieć prawo w zamian za te towary lub usługi, czyli moment przeniesienia na klienta kontroli nad towarami lub usługami będącymi przedmiotem tego zobowiązania. Zatem moment przeniesienia „ryzyka i korzyści” nie jest już podstawowym kryterium ujęcia przychodu tak jak to miało miejsce w MSR 18, ale w większości przypadków w Grupie momenty te pokrywają się ze sobą.

Wpływ zastosowania MSSF 15 na pozycje skonsolidowanego sprawozdania finansowego za 2018 rok w porównaniu z MSR 11, MSR 18 i związanymi z nimi interpretacjami był nieistotny. Ze względu na to, że Spółki Grupy dostarczają głównie gotowe rozwiązania, produkty i towary handlowe, sprzedaż dóbr ujmowana jest jednorazowo w momencie przeniesienia kontroli na klienta. Grupa nie zidentyfikowała żadnych istotnych kategorii przychodów i kosztów, których sposób rozpoznania lub sposób ujęcia uległ zmianie w wyniku zastosowania MSSF 15.

MSSF 9 Instrumenty finansowe: klasyfikacja i wycena

Standard został opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości w dniu 24 lipca 2014 r., został zatwierdzony przez UE w dniu 22 listopada 2016 roku. MSSF 9 obejmuje trzy aspekty związane z instrumentami finansowymi: klasyfikację i wycenę, utratę wartości oraz rachunkowość zabezpieczeń. Standard zastąpił MSR 39.

Grupa zastosowała MSSF 9 Instrumenty finansowe od dnia wejścia w życie standardu tj. na dzień 1 stycznia 2018 roku, bez przekształcania danych porównawczych na 31 grudnia 2017 roku. Wdrożenie MSSF 9 wpłynęło na zmianę polityki rachunkowości w zakresie ujmowania, klasyfikacji i wyceny aktywów finansowych, straty z tytułu utraty wartości aktywów. Grupa nie stosuje rachunkowości zabezpieczeń, zatem zmiana modelu rachunkowości zabezpieczeń wynikająca z MSSF 9 nie wpłynęła na skonsolidowane sprawozdanie finansowe za 2018 rok.

Od 1 stycznia 2018 roku Grupa klasyfikuje aktywa finansowe do następujących kategorii wyceny:

- 1) wyceniane według zamortyzowanego kosztu,
- 2) wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy oraz
- 3) wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody.

Klasyfikacja uzależniona jest od przyjętego przez Grupę modelu zarządzania aktywami finansowymi oraz warunków umownych przepływów pieniężnych. Grupa dokonuje reklasyfikacji inwestycji w instrumenty dłużne wyłącznie wtedy, gdy zmienia się model zarządzania tymi aktywami.

Na podstawie przeprowadzonej analizy Grupa ustaliła następujące modele biznesowe:

1. utrzymywanie aktywów w celu realizacji umownych przepływów pieniężnych – do tej grupy Grupa klasyfikuje wszystkie należności, udzielone pożyczki, środki pieniężne,
2. utrzymywanie aktywów w celu realizacji umownych przepływów pieniężnych lub sprzedaży w przypadku korzystnej oferty – do tej grupy Grupa klasyfikuje przede wszystkim udziały w pozostałych jednostkach, obligacje korporacyjne,
3. utrzymywanie aktywów w innych celach (tj. inny model biznesowy), np. w celu realizacji wzrostu wartości godziwej instrumentu. Do tej grupy Grupa zakwalifikowała jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych.

Należności handlowe są utrzymywane dla uzyskania przepływów pieniężnych wynikających z umowy, a Grupa nie sprzedaje należności handlowych w ramach factoringu. Natomiast przepływy pieniężne, powstające z tytułu tych należności, stanowią jedynie spłaty kwoty głównej i odsetek (tzw. kryterium „SPPI”). W rezultacie zastosowanie MSSF 9 nie zmieniło obecnego modelu wyceny tych aktywów finansowych, tj. po początkowym ujęciu nadal wyceniane są według zamortyzowanego kosztu.

Wszystkie aktywa finansowe wyceniane dotychczas w wartości godziwej przez wynik finansowy lub przez pozostałe dochody całkowite, od dnia 1 stycznia 2018 roku ujmowane są w analogiczny sposób.

W zakresie ustalania odpisów aktualizujących MSSF 9 zastąpił model strat poniesionych, wynikający z MSR 39 modelem oceny utraty wartości, wymagającym bieżącego ujmowania oczekiwanych strat kredytowych. Model strat oczekiwanych ma zastosowanie do aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie oraz do aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe dochody całkowite, z wyjątkiem inwestycji w instrumenty kapitałowe.

Najistotniejszą pozycją aktywów finansowych w sprawozdaniu finansowym, która podlega nowym zasadom kalkulacji oczekiwanych strat kredytowych są należności z tytułu dostaw i usług. Grupa przyjęła uproszczone podejście i wycenia odpisy na oczekiwane straty kredytowe w kwocie równej

oczekiwanym stratom kredytowym w całym okresie życia. Dla należności poniżej 12 miesięcy Grupa nie identyfikuje istotnych elementów finansowania.

W związku jednak z charakterem należności z tytułu dostaw i usług, odpis z tytułu utraty wartości należności mimo wprowadzenia przewidzianych standardem zmian pozostał na poziomie zbliżonym do wartości odpisu wyliczonego według zasad obowiązujących przed dniem 1 stycznia 2018 roku.

Implementacja standardu nie wpłynęła istotnie na skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej Grupy oraz na wartość jej kapitałów własnych na moment pierwotnego zastosowania MSSF 9, tj. 1 stycznia 2018 r. Zasady rachunkowości w zakresie klasyfikacji i wyceny aktywów i zobowiązań zostały opisane w nocie 3.2.7 Sprawozdania.

Grupa nie dokonała zmian w zakresie klasyfikacji i wyceny posiadanych zobowiązań finansowych.

Poniższa tabela prezentuje wpływ zastosowania MSSF 9 na zmianę klasyfikacji aktywów finansowych na dzień 31 grudnia 2018 roku.

Aktywa finansowe	Klasyfikacja wg MSR 39	Model biznesowy wg MSSF 9	Klasyfikacja wg MSSF 9	Wartość bilansowa wg MSR 39 na 31.12.2018	Wartość bilansowa wg MSSF 9 na 31.12.2018
Udziały w innych jednostkach	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Utrzymywanie bez wykluczenia możliwości sprzedaży	Aktywa wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	3	3
Instrumenty dłużne (obligacje)	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Utrzymywanie bez wykluczenia możliwości sprzedaży	Aktywa wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	220	220
Jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych	Aktywa wyceniane w wartości godziwej przez wynik	Inny (realizacja wzrostu wartości godziwej instrumentu)	Aktywa wyceniane w wartości godziwej przez wynik	9 199	9 199
Należności handlowe i pozostałe	Pożyczki i należności	Utrzymywanie w celu realizacji przepływów pieniężnych	Wycena w zamortyzowanym koszcie	6 412	6 412
Pożyczki udzielone	Pożyczki i należności	Utrzymywanie w celu realizacji umownych przepływów pieniężnych	Wycena w zamortyzowanym koszcie	0	0
Środki pieniężne	Pożyczki i należności	Utrzymywanie w celu realizacji umownych przepływów pieniężnych	Wycena w zamortyzowanym koszcie	1 574	1 574
Aktywa Finansowe razem				17 408	17 408

Zastosowanie pozostałych zmian i interpretacji

Poniżej przedstawione zmiany do MSSF zostały zastosowane w niniejszym sprawozdaniu finansowym zgodnie z ich datą wejścia w życie, jednak nie miały one istotnego wpływu na zaprezentowane i ujawnione informacje finansowe lub nie miały zastosowania do transakcji zawieranych przez Grupę:

- Zmiany do MSSF 4 „Umowy ubezpieczeniowe” – Zastosowanie MSSF 9 „Instrumenty finansowe” wraz z MSSF 4 „Instrumenty ubezpieczeniowe” zostały zatwierdzone w UE w dniu 3 listopada 2017 roku. Zmiany zostały wprowadzone w celu rozwiązania problemów wynikających z wdrożenia nowego standardu MSSF 9 „Instrumenty finansowe” przed wprowadzeniem nowego standardu zastępującego MSSF 4.

- Zmiany do MSSF 2 „Płatności na bazie akcji” – Klasyfikacja oraz wycena płatności na bazie akcji zostały wydane przez RMSR w dniu 20 czerwca 2016 roku, obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie. Zmiany wprowadzają wymogi w zakresie ujmowania:
 1. skutków warunków nabycia uprawnień i warunków innych niż warunki nabycia uprawnień na wycenę płatności na bazie akcji rozliczanymi w środkach pieniężnych;
 2. płatności na bazie akcji mające funkcję rozliczenia netto z zobowiązaniami podatkowymi; oraz
 3. modyfikacji warunków płatności na bazie akcji, które powodują zmianę klasyfikację transakcji z rozliczanych w środkach pieniężnych do rozliczanych w instrumentach kapitałowych.Zastosowanie standardu nie ma wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy, ponieważ Grupa nie dokonuje płatności na bazie akcji.
- Zmiany MSSF 1 i MSR 28 wynikające z „Projektu corocznych poprawek: cykl 2014-2016”. Poprawki do standardów obejmują:
 1. MSSF 1: usunięto niektóre krótkoterminowe zwolnienia, które stosowano przy przejściu na MSSF ze względu na to, że dotyczyły okresów, które już minęły i ich zastosowanie już nie było możliwe. Zmiana nie miała wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy, gdyż jest już ono sporządzane wg MSSF.
 2. MSR 28: doprecyzowano, że w sytuacjach, gdy MSR 28 dopuszcza wycenę inwestycji albo metodą praw własności, albo w wartości godziwej (przez organizacje zarządzające kapitałem wysokiego ryzyka, fundusze wzajemne itd. lub udziały w jednostkach inwestycyjnych) wyboru tego można dokonać odrębnie dla każdej z takich inwestycji. Zmiana nie miała wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy.
- Zmiana MSR 40 „Nieruchomości inwestycyjne”. Zmiana doprecyzowuje zasady, wedle których nieruchomość jest przeklasyfikowywana do lub z kategorii nieruchomości inwestycyjnych z lub do środków trwałych bądź zapasów. Przede wszystkim zmiana klasyfikacji następuje, gdy zmieni się sposób użytkowania i zmiana ta musi być udowodniona. Standard wprost mówi, że zmiana intencji zarządu sama w sobie nie jest wystarczająca. Zmianę standardu należy zastosować do wszystkich zmian w użytkowaniu, które nastąpią po wejściu w życie zmiany do standardu oraz do wszystkich nieruchomości inwestycyjnych posiadanych na dzień wejścia w życie zmiany standardu. Zmiany obowiązują dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub później. Zmiana standardu nie ma wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy, ponieważ Grupa nie posiada nieruchomości inwestycyjnych.
- Interpretacja KIMSF 22 „Transakcje walutowe i zaliczki”. Interpretacja określa, jaki kurs należy stosować w przypadku sprzedaży lub zakupu w walucie obcej, które poprzedzone są otrzymaniem lub uiszczeniem zaliczki w tej walucie. Zgodnie z nową interpretacją zaliczkę na dzień jej zapłaty należy ująć po kursie na ten dzień. Następnie w momencie ujęcia w rachunku zysków i strat przychodu osiąganego w walucie lub kosztu lub zakupionego składnika aktywów należy je ująć po kursie z dnia ujęcia zaliczki, a nie po kursie z dnia, gdy został ujęty przychód lub koszt lub składnik aktywów. Nowa interpretacja nie ma istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe, gdyż Grupa nie przeprowadza transakcji, których zmiany dotyczą.

Grupa nie zdecydowała się na wcześniejsze zastosowanie żadnego innego standardu, interpretacji lub zmiany, która została opublikowana, ale nie weszła dotychczas w życie w świetle przepisów Unii Europejskiej.

3.1.2 Nowe standardy i interpretacje, które zostały opublikowane, a nie weszły jeszcze w życie

Następujące nowe standardy rachunkowości, zmiany istniejących standardów i interpretacje, które zostały już opublikowane, ale nie były obowiązujące w roku 2018, ponieważ nie zostały zatwierdzone przez Unię Europejską lub zostały zatwierdzone przez Unię Europejską, ale które nie weszły jeszcze w życie lub których Grupa nie zdecydowała się zastosować wcześniej:

- MSSF 16 „Leasing” wydany w dniu 13 stycznia 2016 roku, zatwierdzony przez Unię Europejską do zastosowania dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019

roku lub później. Nowy standard zastępuje MSR 17 oraz interpretacje: KIMSF 4, SKI 15 i 27 i wprowadza jeden model ujęcia leasingu w księgach rachunkowych leasingobiorcy zgodnie, z którym wszystkie umowy spełniające definicję leasingu zawarte na okres dłuższy niż 12 miesięcy będą ujmowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej leasingobiorcy, chyba że wartość składnika aktywów będzie niska. Zgodnie z nowym standardem leasingobiorca ujmie w sprawozdaniu z sytuacji finansowej prawo do użytkowania składnika aktywów oraz zobowiązanie z tytułu leasingu, które odzwierciedla jego obowiązek dokonywania opłat leasingowych. Odrębnie ujmuje też amortyzację składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania i odsetki od zobowiązania z tytułu leasingu. Leasingobiorca aktualizuje wycenę zobowiązania z tytułu leasingu po wystąpieniu określonych zdarzeń (np. zmiany w odniesieniu do okresu leasingu, zmiany w przyszłych opłatach leasingowych wynikające ze zmiany w indeksie lub stawce stosowanej do ustalenia tych opłat). Co do zasady, leasingobiorca ujmuje aktualizację wyceny zobowiązania z tytułu leasingu jako korektę wartości składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania.

Sposób ujęcia leasingu w księgach rachunkowych leasingodawcy nie ulegnie zmianie. Leasingodawca dalej będzie ujmował wszystkie umowy leasingowe z zastosowaniem tych samych zasad klasyfikacji co w przypadku MSR 17, rozróżniając leasing operacyjny i leasing finansowy. MSSF 16 wymaga zarówno od leasingobiorcy jak i od leasingodawcy dokonywania szerszych ujawnień niż w przypadku MSR 17. Leasingobiorca ma prawo wyboru pełnego bądź zmodyfikowanego podejścia retrospektywnego, a przepisy przejściowe przewidują pewne praktyczne rozwiązania. Według oceny Zarządu Grupy, MSSF 16 nie będzie miał istotnego wpływ na sprawozdanie finansowe Grupy ponieważ Grupa nie używa istotnych aktywów na podstawie umowy leasingu operacyjnego.

- Zmiany do MSSF 9 „Instrumenty finansowe” - Kontrakty z cechami przedpłat z ujemną rekompensatą (opublikowano dnia 12 października 2017) – zatwierdzone przez Unię Europejską do zastosowania dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później.
- Zmiany do MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach” - Długoterminowe udziały w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach (opublikowano dnia 12 października 2017), obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE.
- Zmiany do różnych standardów „Poprawki do MSSF (cykl 2015-2017)” – (opublikowano dnia 12 grudnia 2017), dokonane zmiany w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do MSSF:
 - Zmiany do MSSF 3 „Połączenia jednostek” – wycena udziałów we wspólnej działalności w momencie objęcia kontroli;
 - Zmiany do MSSF 11 „Wspólne ustalenia umowne” – brak wyceny we wspólnej działalności w momencie objęcia współkontroli;
 - Zmiany do MSR 12 „Podatek dochodowy” – ujęcie konsekwencji podatkowych z tytułu wypłaty dywidendy;
 - Zmiany do MSR 23 „Koszty finansowania zewnętrznego” – kwalifikacja zobowiązań zaciągniętych specjalnie w celu pozyskania dostosowanego składnika aktywów, w sytuacji gdy działania niezbędne do przygotowania składnika aktywów do użytkowania lub sprzedaży są zakończoneZmiany te są ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa, obowiązują w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie. Do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE.
- Zmiany do MSR 19 „Świadczenia Pracownicze – Zmiany do programu określonych świadczeń; ograniczenie lub rozliczenie programu (opublikowano dnia 7 lutego 2018) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE.
- Interpretacja KIMSF 23 „Niepewność w zakresie sposobów ujmowania podatku dochodowego”. Interpretacja opublikowana przez RMSR w dniu 7 czerwca 2017 roku”.

Zatwierdzona przez Unię Europejską w dniu 23 października 2018 r., znajdzie zastosowanie za okresy rozpoczynające się 1 stycznia 2020 roku albo później (możliwe wcześniejsze zastosowanie) i wpływa na rozpoznanie i wycenę bieżącego oraz odroczonego podatku dochodowego.

- Zmiany w zakresie referencji do Założeń Konceptyjnych w MSSF – opublikowane w dniu 29 marca 2018 roku; mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2020 roku lub później – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE.
- Zmiana do MSSF 3 „Połączenia przedsięwzięć” - nowa definicja przedsięwzięcia; podkreśla odróżnienie przedsięwzięcia od nabycia grupy aktywów; usunięto z definicji element czynnika związanego z ograniczeniem kosztów. Zmiana ma zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się od dnia 1 stycznia 2020 roku lub później – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE.
- Zmiany do MSR 1 oraz MSR 8 – definicja terminu „istotny” - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2020 roku lub później.
- MSSF 17 Umowy ubezpieczeniowe - opublikowany w dniu 18 maja 2017 roku; wymaga wyceny zobowiązań ubezpieczeniowych wg bieżącej wartości spłaty i wprowadza bardziej jednolite podejście do wyceny i prezentacji dla wszystkich umów ubezpieczeniowych. MSSF 17 zastąpi MSSF 4 Umowy ubezpieczeniowe. Do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2021 roku lub później.

Daty wejścia w życie są datami wynikającymi z treści standardów ogłoszonych przez Radę ds. Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej. Daty stosowania standardów w Unii Europejskiej mogą różnić się od dat stosowania wynikających z treści standardów i są ogłaszane w momencie zatwierdzenia do stosowania przez Unię Europejską.

3.1.3 Wpływ nowych regulacji na przyszłe sprawozdania

Analiza Zarządu i wstępna ocena wpływu nowych lub zmienionych standardów na stosowane przez Grupę zasady (polityki) rachunkowości oraz przyszłe sprawozdania finansowe obejmowała w szczególności wpływ nowego standardu MSSF 16, który może mieć wpływ na przyszłe skonsolidowane sprawozdania finansowe.

Nowy standard MSSF 16 Leasing zmienia zasady ujmowania umów, spełniających definicję leasingu. Główną zmianą jest odejście od podziału na leasing finansowy i operacyjny. Wszystkie umowy spełniające definicję leasingu będą ujmowane co do zasady jak obecny leasing finansowy.

Zgodnie z MSSF 16 umowa jest leasingiem lub zawiera leasing, jeśli przekazuje prawo do kontroli użytkowania zidentyfikowanego składnika aktywów na dany okres w zamian za wynagrodzenie.

Zasadniczym elementem różniącym definicję leasingu z MSR 17 i z MSSF 16 jest wymóg sprawowania kontroli nad użytkowanym, konkretnym składnikiem aktywów, wskazanym w umowie wprost lub w sposób dorozumiany. Przeniesienie prawa do użytkowania ma miejsce wówczas, gdy mamy do czynienia ze zidentyfikowanym aktywem, w odniesieniu do którego leasingobiorca ma prawo do praktycznie wszystkich korzyści ekonomicznych, i kontroluje wykorzystanie danego aktywa w danym okresie. W przypadku gdy definicja leasingu jest spełniona, ujmuje się prawo do użytkowania aktywa wraz z odpowiednim zobowiązaniem z tytułu leasingu ustalonym w wysokości zdyskontowanych przyszłych płatności w okresie trwania leasingu.

Aktywa z tytułu prawa do użytkowania są amortyzowane liniowo, natomiast zobowiązania z tytułu umów leasingowych rozliczne efektywną stopą procentową.

Wdrożenie standardu może mieć następujące efekty:

- w sprawozdaniu z sytuacji finansowej: wzrost wartości niefinansowych aktywów trwałych oraz zobowiązań finansowych,

- w sprawozdaniu z całkowitych dochodów: zmniejszenie kosztów operacyjnych (innych niż amortyzacja), wzrost kosztów amortyzacji oraz kosztów finansowych.

MSSF 16 obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku. Grupa nie zdecydowała się na wcześniejsze zastosowanie MSSF 16. Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego do publikacji Zarząd Grupy dokonał oceny wpływu wprowadzenia MSSF 16 na stosowane przez Grupę zasady (politykę) rachunkowości w odniesieniu do działalności Grupy lub jej wyników finansowych. Przeprowadzona analiza wskazuje, iż nie będzie on mieć znaczącego wpływu na przyszłe sprawozdania finansowe, ponieważ Grupa nie używa istotnych aktywów na podstawie umowy leasingu operacyjnego.

Grupa jest leasingobiorcą w przypadku umowy leasingu samochodów, co szerzej opisano w notce 26 Sprawozdania. Związane z nią wartości aktywów i zobowiązań leasingowych zostały ustalone na podstawie wytycznych MSR 17 i ujęte jako leasing finansowy. Wartości te będą stanowić wartość początkową na dzień wdrożenia nowego standardu a ich dalsze rozliczenia będą dokonywane zgodnie z nowymi zasadami MSSF 16.

Grupa korzysta też z najmu powierzchni biurowych, jednakże przeprowadzona analiza umów najmu wykazała, że umowy te nie spełniają definicji leasingu, zawartej w nowym standardzie.

Pozostałe standardy oraz ich zmiany nie powinny mieć istotnego wpływu na przyszłe sprawozdania finansowe Grupy PROCAD.

3.2 Zasady (polityka) rachunkowości

3.2.1 Środki trwałe i wartości niematerialne

1. Na dzień początkowego ujęcia rzeczowe aktywa trwałe wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia.
2. Cena nabycia i koszt wytworzenia środków trwałych, środków trwałych w budowie oraz wartości niematerialnych obejmuje ogół ich kosztów, bezpośrednio związanych z doprowadzeniem danego składnika aktywów do stanu zdatnego do użytkowania, poniesionych przez jednostkę za okres budowy, montażu, przystosowania i ulepszenia, do dnia bilansowego lub przyjęcia do używania, w tym również przewidywane koszty demontażu i usunięcia składnika aktywów oraz koszty przeprowadzenia renowacji miejsca, w którym ten składnik aktywów się znajdował, w przypadku gdy istnieje zobowiązanie do poniesienia kosztów z tego tytułu oraz gdy wartość bieżąca oszacowanych przyszłych kosztów będzie nie niższa niż 15 % ceny nabycia lub kosztu wytworzenia tego składnika aktywów, pod warunkiem, że oszacowane przyszłe koszty będą wyższe od kwoty 30 000 PLN.
3. Koszt obsługi zobowiązań zaciągniętych w celu finansowania środków trwałych oraz wartości niematerialnych, koszty prowizji, odsetek i różnic kursowych związane z nabyciem, budową lub wytworzeniem środków trwałych, poniesione do momentu przyjęcia ich do używania kapitalizuje się jako część kosztu nabycia tego składnika tylko wtedy, gdy jest prawdopodobne, że koszty te przyniosą przyszłe korzyści ekonomiczne i można je wiarygodnie wycenić. Wszelkie pozostałe koszty finansowania zewnętrznego niespełniające warunków pozwalających na kapitalizację odnoszone są bezpośrednio na wynik w okresie, w którym zostały poniesione.
4. Na dzień kończący okres sprawozdawczy rzeczowe aktywa trwałe, w tym istotne części składowe budynków, oraz wartości niematerialne wyceniane są według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonych o skumulowane odpisy amortyzacyjne oraz łączne odpisy z tytułu utraty wartości.
5. Późniejsze nakłady ponoszone na składnik rzeczowych aktywów trwałych, np. koszty wymiany głównych części składowych, ulepszenia i dodatkowe nakłady poniesione w okresie jego użytkowania, uwzględniane są w wartości bilansowej danego środka trwałego tylko wówczas, gdy jest prawdopodobne, że z tytułu tej pozycji nastąpi wpływ korzyści ekonomicznych do jednostki zaś koszt danej pozycji można wiarygodnie wycenić. Koszty remontów, serwisów, konserwacji i bieżącego utrzymania ujmowane są jako koszty okresu w rachunku zysków i strat.

6. Odpisy amortyzacyjne dokonywane są metodą liniową, przez szacowny okres użytkowania danego składnika aktywów, bez względu na możliwość wystąpienia okresów ich niewykorzystywania, z uwzględnieniem wartości rezydualnej.
7. Odpisów amortyzacyjnych nie dokonuje się od:
 - 1) gruntów i prawa wieczystego użytkowania gruntów,
 - 2) dzieł sztuki i eksponatów muzealnych, zbiorów numizmatycznych,
 - 3) wartości firmy,
 - 4) wartości niematerialnych bez określonego okresu użytkowania,
 - 5) środków trwałych, nieruchomości inwestycyjnych oraz wartości niematerialnych zakwalifikowanych do aktywów przeznaczonych do sprzedaży.
8. Podstawę naliczania odpisów amortyzacyjnych stanowi cena nabycia lub koszt wytworzenia danego składnika aktywów pomniejszona o przewidywaną wartość końcową tego składnika, (pod warunkiem, że wartość rezydualna będzie wyższa od kwoty 10 000 PLN oraz nie niższa niż 15 % ceny nabycia lub kosztu wytworzenia tego składnika aktywów).
9. Dla wartości niematerialnych przyjmuje się, że wartość końcowa wynosi zero, chyba że istnieje zobowiązanie strony trzeciej do ich odkupienia lub gdy istnieje i będzie istniał pod koniec używania składnika, aktywny rynek i można określić jego wartość na tym rynku.
10. Wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania są corocznie testowane pod kątem utraty wartości albo indywidualnie, albo na poziomie ośrodka wypracowującego środki pieniężne. Takie wartości niematerialne nie są amortyzowane. Okres użytkowania składników wartości niematerialnych zaliczanych do wartości niematerialnych o nieokreślonym okresie użytkowania jest corocznie weryfikowany w celu sprawdzenia, czy przyjęte założenia o braku możliwości jego określenia są nadal prawidłowe. Jeżeli weryfikacja nie potwierdzi prawidłowości okresu użytkowania, jest on prospektywnie zmieniany.
11. Nakłady poniesione na wartości niematerialne wytworzone we własnym zakresie, z wyjątkiem aktywowanych nakładów poniesionych na prace rozwojowe, nie są aktywowane i ujmują się je w kosztach okresu, w którym zostały poniesione.
12. Nakłady poniesione na prace rozwojowe, w okresie ponoszenia nakładów, o ile spełniają kryteria dotyczące ujmowania określone w MSR 38 ujmują się jako rozliczenia międzyokresowe, a po zakończeniu jako wartości niematerialne, poddając najpóźniej na dzień bilansowy testowi na utratę wartości. Okres amortyzacji prac rozwojowych ustala się w oparciu o spodziewane przepływy pieniężne związane ze sprzedażą wytworzonych w ich wyniku produktów (składniki te są amortyzowane przez przewidywany okres uzyskiwania przychodów ze sprzedaży z danego przedsięwzięcia). Aktywa niematerialne wytworzone we własnym zakresie po początkowym ujęciu są wykazywane według ceny nabycia pomniejszonej o umorzenia i łączne odpisy na utratę wartości, na takiej samej zasadzie jak nabyte aktywa niematerialne.
13. Wartość końcową, metodę amortyzacji oraz przyjęte okresy użytkowania środków trwałych oraz wartości niematerialnych weryfikuje się, i w razie konieczności – koryguje, na koniec każdego roku obrotowego (z prospektywnym zastosowaniem wszelkich zmian w szacunkach).
14. Dana pozycja aktywów trwałych może zostać usunięta z bilansu po dokonaniu jej zbycia lub w przypadku, gdy nie są spodziewane żadne ekonomiczne korzyści wynikające z dalszego użytkowania lub sprzedaży takiego składnika aktywów. Wszelkie zyski lub straty wynikające z usunięcia danego składnika aktywów z bilansu (obliczone jako różnica pomiędzy wpływami ze sprzedaży netto a wartością bilansową danej pozycji) są ujmowane w wyniku okresu, w którym dokonano takiego wyksięgowania.

3.2.2 Koszty finansowania zewnętrznego

1. Koszty finansowania zewnętrznego bezpośrednio związanego z nabyciem lub wytworzeniem składników majątku wymagających dłuższego czasu w celu doprowadzenia ich do użytkowania, zalicza się do kosztów wytworzenia takich aktywów aż do momentu, w którym aktywa te są zasadniczo gotowe do zamierzonego użytkowania lub sprzedaży.
2. Przychody z inwestycji uzyskane w wyniku krótkoterminowego inwestowania pozyskanych środków zewnętrznych przeznaczonych bezpośrednio na finansowanie nabycia lub wytworzenia składników majątku, pomniejszają wartość kosztów finansowania zewnętrznego podlegających kapitalizacji.
3. Wszelkie pozostałe koszty finansowania zewnętrznego są odnoszone bezpośrednio na wynik w okresie, w którym zostały poniesione.

3.2.3 Nieruchomości inwestycyjne oraz wartości niematerialne zaliczane do inwestycji

Nieruchomości oraz wartości niematerialne zaliczane do inwestycji wycenia się według zasad, stosowanych do środków trwałych oraz wartości niematerialnych, opisanych powyżej.

3.2.4 Utrata wartości aktywów trwałych

1. Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją jakiegokolwiek przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości któregoś ze składników aktywów. W razie stwierdzenia, że przesłanki takie zachodzą, lub w razie konieczności przeprowadzenia corocznego testu sprawdzającego, czy nastąpiła utrata wartości, dokonuje się oszacowania wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów, w celu ustalenia potencjalnego odpisu z tego tytułu. W sytuacji, gdy nie jest możliwe oszacowanie wartości odzyskiwalnej składnika aktywów, przeprowadza się analizę wartości odzyskiwalnej dla grupy aktywów generujących przepływy pieniężne, do której należy dany składnik aktywów. Jeśli możliwe jest wskazanie wiarygodnej i jednolitej podstawy alokacji, składniki majątku trwałego Grupy alokowane są do poszczególnych jednostek generujących przepływy pieniężne lub do najmniejszych grup jednostek generujących takie przepływy, dla których można wyznaczyć wiarygodne i jednolite podstawy alokacji.
2. Utrata wartości składnika aktywów zachodzi wtedy, gdy wartość bilansowa tego składnika jest wyższa od jego wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży lub wartości użytkowej, w zależności od tego, która z nich jest wyższa.
3. Wartość użytkową ustala się na podstawie bieżącej wartości szacunkowej oczekiwanych przyszłych przepływów środków pieniężnych z tytułu dalszego użytkowania składnika aktywów, z uwzględnieniem środków z tytułu jego ostatecznej likwidacji.
4. Do przesłanek mogących świadczyć o utracie wartości składnika aktywów trwałych zalicza się utratę wartości rynkowej danego składnika aktywów, która jest wyższa niż utrata wartości spowodowana zwykłym użytkowaniem i upływem czasu, wystąpienie niekorzystnych zmian o charakterze technologicznym, rynkowym, gospodarczym lub prawnym w otoczeniu, w którym Grupa prowadzi działalność, w tym na rynkach, na które przeznaczone są wytwarzane przez nią produkty i usługi, a także wzrost rynkowych stóp procentowych i premii za ryzyka uwzględnianych w kalkulacji stóp dyskontowych wykorzystywanych do wyliczania wartości użytkowej poszczególnych aktywów. Wewnętrzne przesłanki uwzględniane przy ocenie wystąpienia utraty wartości przez posiadane aktywa to przede wszystkim spadek rzeczywistych przepływów pieniężnych w stosunku do przewidywanych, utrata przydatności danego składnika aktywów w prowadzonej działalności lub jego fizyczne uszkodzenie, generowanie przez dany składnik aktywów niższych korzyści ekonomicznych niż oczekiwane.
5. W przypadku utraty wartości składnika aktywów trwałych dokonuje się odpowiedniego odpisu aktualizującego jego wartość do ustalonej wartości odzyskiwalnej. Stratę z tytułu utraty wartości ujmuje się niezwłocznie jako koszt okresu, w którym wystąpiła, za wyjątkiem sytuacji, gdy składnik aktywów wykazywany był w wartości przeszacowanej – wówczas utrata wartości traktowana jest jako obniżenie wcześniejszego przeszacowania.
6. Jeżeli w wyniku weryfikacji wartości składników majątkowych wystąpią przesłanki wskazujące na to, że dokonany w poprzednich okresach odpis aktualizujący jest zbędny lub za wysoki, odpis ten jest odwracany. Odwrócenie straty z tytułu utraty wartości ujmuje się niezwłocznie w wynik okresu, o ile składnik nie podlegał wcześniej przeszacowaniom - w takim przypadku, odwrócenie straty z tytułu utraty wartości traktuje się jako zwiększenie z aktualizacji wyceny.
7. Wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania, a także składniki wartości niematerialnych nie przekazanych jeszcze do użytkowania są corocznie testowane pod kątem możliwej utraty wartości.
8. Wartość firmy jest testowana pod kątem ewentualnej utraty wartości co roku lub częściej, jeżeli zaistnieją okoliczności lub zdarzenia, które mogą powodować utratę jej wartości. Odpis z tytułu utraty wartości ustalany jest poprzez oszacowanie odzyskiwalnej wartości ośrodka wypracowującego środki pieniężne (lub grupy ośrodków), do którego została alokowana dana wartość firmy. W przypadku, gdy odzyskiwalna wartość ośrodka wypracowującego środki pieniężne (lub grupy tych ośrodków) jest niższa niż wartość bilansowa, ujęty zostaje odpis z tytułu utraty wartości. Odpisy z tytułu utraty wartości w odniesieniu do wartości firmy nie mogą być odwracane w przyszłych okresach.

3.2.5 Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży

1. Aktywa trwale zakwalifikowane do aktywów przeznaczonych do sprzedaży wycenia się w wartości bilansowej lub w wartości godziwej, pomniejszonej o koszty związane ze sprzedażą, w zależności od tego, która z tych wartości jest niższa.
2. Aktywa trwale zakwalifikowane do aktywów przeznaczonych do sprzedaży wycenia się w wartości bilansowej lub w wartości godziwej, pomniejszonej o koszty związane ze sprzedażą, w zależności od tego, która z tych wartości jest niższa.
3. Na różnicę między wartością godziwą, a wyższą od niej wartością bilansową, tworzy się odpis z tytułu utraty wartości.
4. Aktywa trwale zakwalifikowane do aktywów przeznaczonych do sprzedaży nie podlegają amortyzacji.
5. Aktywa trwale wycofane z aktywów przeznaczonych do sprzedaży wycenia się w wartości księgowej sprzed momentu zaklasyfikowania ich do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży, pomniejszonej o amortyzację lub w wartości odzyskiwalnej na dzień podjęcia decyzji o zaniechaniu sprzedaży, w zależności od tego, która z tych wartości jest niższa.

3.2.6 Leasing

1. W przypadku umów leasingu, na mocy których następuje przeniesienie zasadniczo całego ryzyka i pożytków, wynikających z tytułu posiadania aktywów będących przedmiotem umowy, przedmiot leasingu jest ujmowany w aktywach jako środek trwały i jednocześnie ujmowane jest zobowiązanie w kwocie równej wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych ustalonej na dzień rozpoczęcia leasingu. Opłaty leasingowe są dzielone między koszty finansowe i zmniejszenie niespłaconego salda zobowiązania w sposób umożliwiający uzyskanie stałej stopy odsetek od pozostałego do spłaty zobowiązania. Koszty finansowe są ujmowane bezpośrednio w wyniku okresu.
2. Aktywa użytkowane w oparciu o zawarte umowy leasingu podlegają amortyzacji według zasad przyjętych dla własnych środków trwałych. Jednakże, gdy brak jest wystarczającej pewności co do przejścia prawa własności przedmiotu umowy, wówczas dany składnik aktywów jest amortyzowany przez krótszy z dwóch okresów: przewidywany okres użytkowania lub okres trwania leasingu.
3. Opłaty leasingowe z tytułu umów, które nie spełniają warunków umowy leasingu finansowego, ujmowane są jako koszty okresu przez okres trwania leasingu, z wyjątkiem przypadków, kiedy inna, systematyczna podstawa rozliczenia jest bardziej reprezentatywna dla wzorca czasowego rządzącego konsumpcją korzyści ekonomicznych wypływających z leasingu danego składnika aktywów. Płatności warunkowe z tytułu leasingu operacyjnego ujmuje się w kosztach w okresie ich ponoszenia.
4. W przypadku otrzymania specjalnych zachęt motywujących do zawarcia umowy leasingu operacyjnego, ujmuje się je jako zobowiązania. Zagregowane korzyści z tytułu takich zachęt ujmuje się jako pomniejszenie kosztów wynajmu metodą liniową, z wyjątkiem sytuacji, gdy inna systematyczna podstawa jest bardziej reprezentatywna w odzwierciedleniu konsumpcji korzyści ekonomicznych dostarczanych przez składnik aktywów objęty leasingiem.

3.2.7 Aktywa i zobowiązania finansowe

1. Od 1 stycznia 2018 roku aktywa i zobowiązania finansowe klasyfikowane są do następujących kategorii:
 - a) aktywa lub zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu,
 - b) aktywa lub zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
 - b) aktywa lub zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody.
2. Klasyfikacja uzależniona jest od przyjętego przez Grupę modelu zarządzania instrumentami finansowymi oraz charakterystyki przepływów pieniężnych z tych instrumentów. Reklasyfikacja inwestycji w instrumenty dłużne dokonywana jest wyłącznie wtedy, gdy zmienia się model zarządzania tymi aktywami. Wyróżnia się następujące modele biznesowe utrzymywania aktywów finansowych:

- a) w celu otrzymywania umownych przepływów pieniężnych – do tej grupy klasyfikowane są wszystkie należności, udzielone pożyczki, środki pieniężne,
 - b) w celu zarówno uzyskania umownych przepływów pieniężnych z tytułu posiadanych aktywów finansowych, jak i z tytułu sprzedaży aktywów finansowych – do tej grupy klasyfikowane są przede wszystkim udziały w innych jednostkach, obligacje korporacyjne,
 - c) w pozostałych celach (tj. inny model biznesowy), np. w celu realizacji wzrostu wartości godziwej instrumentu. Do tej grupy klasyfikowane są np. jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych.
3. Aktywa finansowe utrzymywane w celu realizacji umownych przepływów pieniężnych, które obejmują wyłącznie spłaty kapitału i odsetek, są wyceniane według zamortyzowanego kosztu. Przychody z tytułu odsetek oblicza się metodą efektywnej stopy procentowej i wykazuje w pozycji „przychody z odsetek” w wyniku finansowym.
 4. Należności z tytułu dostaw i usług po początkowym ujęciu wycenia się w wysokości zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej, z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty wartości, przy czym należności z tytułu dostaw i usług z datą zapadalności poniżej 12 miesięcy od dnia powstania (tj. niezawierające elementu finansowania) i nieprzekazywane do factoringu, nie podlegają dyskontowaniu i są wyceniane w wartości nominalnej.
 5. Instrumenty dłużne, z których przepływy stanowią wyłącznie płatności kapitału i odsetek, a które utrzymywane są zarówno w celu realizacji umownych przepływów pieniężnych, jak i w celu sprzedaży, wyceniane są w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody. Skutki wyceny odnosi się przez pozostałe całkowite dochody, za wyjątkiem zysków i strat z tytułu utraty wartości, przychodów z tytułu odsetek oraz różnic kursowych, które ujmuje się w wyniku finansowym. W przypadku zaprzestania ujmowania pozycji łączny zysk lub stratę poprzednio ujęte w pozostałych całkowitych dochodach przenosi się z kapitału własnego do wyniku finansowego i ujmuje jako zyski/straty z przeklasyfikowania wyceny. Przychody z tytułu odsetek od takich aktywów finansowych wylicza się metodą efektywnej stopy procentowej i wykazuje się w pozycji „przychody z odsetek”.
 6. Instrumenty kapitałowe, po początkowym ujęciu wyceniane są w wartości godziwej przez inne całkowite dochody. Grupa wybrała opcję prezentowania zysków i strat z tytułu zmian wartości godziwej instrumentów kapitałowych w pozostałych całkowitych dochodach. W przypadku dokonania takiego wyboru, zyski i straty z tytułu zmian wartości godziwej nie podlegają późniejszej reklasyfikacji do wyniku finansowego w momencie zaprzestania ujmowania inwestycji. Dywidendy z takich inwestycji ujmuje się w wyniku finansowym w momencie ustanowienia prawa do otrzymania płatności. Odpisy z tytułu utraty wartości (i odwrócenie odpisów) w odniesieniu do inwestycji kapitałowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody nie są prezentowane oddzielnie od innych zmian wartości godziwej.
 7. Aktywa finansowe lub zobowiązania finansowe utrzymywane w celu realizacji wzrostu ich wartości godziwej obejmują aktywa finansowe lub zobowiązania finansowe, które zostały nabyte w celu odsprzedaży. Instrumenty te są wyceniane w wartości godziwej przez wynik. Skutki wyceny aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik zalicza się do przychodów lub kosztów finansowych.
 8. Aktywa finansowe lub zobowiązania finansowe mogą być przy pierwotnym ujęciu zaklasyfikowane do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik pomimo, że spełniać będą warunki klasyfikacji do wyceny w zamortyzowanym koszcie lub wyceny w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody. Taka klasyfikacja jest możliwa, jeśli w ten sposób eliminuje lub istotnie redukuje niedopasowanie księgowe, które wystąpiłoby bez takiej desygnacji.
 9. Metoda efektywnej stopy procentowej to sposób obliczania zamortyzowanego kosztu składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego i alokacji przychodów odsetkowych lub wydatków z tytułu odsetek na odpowiedni okres. Efektywna stopa procentowa to dokładna stopa dyskonta szacunkowych przyszłych przepływów pieniężnych (w tym wszystkich uiszczonych lub otrzymanych opłat i punktów stanowiących integralną część efektywnej stopy procentowej, kosztów transakcyjnych i innych premii czy upustów) w ciągu całego prognozowanego okresu życia danego składnika aktywów lub zobowiązania finansowego, do wartości bilansowej brutto składnika aktywów finansowych lub do zamortyzowanego kosztu zobowiązania finansowego. Efektywna stopa procentowa nie uwzględnia oczekiwanych strat kredytowych.

10. Wartość godziwa inwestycji notowanych na aktywnym rynku finansowym jest ustalana poprzez odniesienie do wartości rynkowej - kursu kupna oferowanego na koniec sesji na dzień bilansowy. Wartość godziwa inwestycji, dla których nie istnieje aktywny rynek jest ustalana przy zastosowaniu różnych technik wyceny. Techniki te mogą odnosić się do ostatnich transakcji zawieranych na warunkach rynkowych, ceny transakcyjnej identycznych lub podobnych instrumentów na rynku, analizy zdyskontowanych przepływów pieniężnych oraz innych technik/modeli wyceny powszechnie stosowanych na rynku, dostosowanych do konkretnej specyfiki i parametrów wycenianego instrumentu finansowego oraz sytuacji wystawcy (emitenta).
11. Wartość godziwą jednostek uczestnictwa w otwartych gotówkowych funduszach inwestycyjnych ustala się na podstawie wyceny dokonanej przez te fundusze.
12. Zobowiązania finansowe nie zakwalifikowane do kategorii zobowiązań wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy wycenia się w zamortyzowanym koszcie z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej. Jeżeli dla danego zobowiązania nie można ustalić harmonogramu spłat, wycenia się je w kwocie wymaganej zapłaty. Prowizje i koszty związane z powstaniem lub ustalaniem cech finansowych tych zobowiązań podlegają rozliczeniu w czasie w okresie życia zobowiązania metodą liniową lub nominalną stopą procentową.
13. Na każdy dzień kończący okres sprawozdawczy Grupa dokonuje oceny oczekiwanych strat kredytowych, związanych z instrumentami dłużnymi wycenianymi według zamortyzowanego kosztu i w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody, niezależnie od tego, czy wystąpiły przesłanki utraty wartości. Grupa stosuje dwa modele wyznaczania odpisów z tytułu utraty wartości:
 - model uproszczony.
 - model ogólny (podstawowy).
 - a) W odniesieniu do krótkoterminowych należności handlowych, które nie mają znaczącego elementu finansowania, Grupa stosuje podejście uproszczone i wycenia odpisy z tytułu utraty wartości w wysokości strat kredytowych oczekiwanych (OSK) w całym okresie życia należności od momentu jej początkowego ujęcia. Grupa stosuje macierz odpisów, w której odpisy oblicza się dla należności handlowych zaliczonych do różnych przedziałów wiekowych lub okresów przeterminowania. W celu określenia ogólnego współczynnika niespłacalności przeprowadza się analizę nieściągalności za ostatnie 5 lat. Współczynniki niespłacalności oblicza się dla następujących przedziałów przeterminowania:
 - do 30 dni,
 - od 30 do 90 dni,
 - od 90 do 180 dni,
 - od 180 do 365 dni,W celu określenia współczynnika niespłacalności dla danego przedziału wiekowego, saldo należności spisanych porównuje się z saldem należności niespłaconych. Obliczone wskaźniki podlegają korekcie o wpływ czynników przyszłych na kwotę straty kredytowej (czynniki makroekonomiczne: stopa wzrostu PKB, stopa bezrobocia, stopy%, etc.), jeżeli Zarząd uzna, że czynniki te wywierają istotny wpływ na ściągalność należności. Należności indywidualnie zidentyfikowane jako należności, w stosunku do których nastąpiła utrata wartości oraz należności indywidualnie istotne (powyżej 5% wartości całkowitego salda należności) testuje się indywidualnie. W szczególności za zdarzenie niewypłacalności Grupa uznaje brak wywiązania się ze zobowiązania przez kontrahenta po upływie 365 dni od dnia wymagalności należności.
 - b) W modelu ogólnym Grupa stosuje trzystopniowy model utraty wartości, dla aktywów finansowych innych niż należności handlowe:
 - Stopień 1 – obejmuje salda, dla których ryzyko kredytowe nie wzrosło znacząco od początkowego ujęcia. Oczekiwane straty kredytowe określa się na podstawie prawdopodobieństwa niewypełnienia zobowiązania w ciągu 12 miesięcy,
 - Stopień 2 – obejmuje salda, dla których nastąpił znaczny wzrost ryzyka kredytowego od początkowego ujęcia, ale brak jest obiektywnych przesłanek utraty wartości; oczekiwane straty kredytowe określa się na podstawie prawdopodobieństwa niewypełnienia zobowiązania przez cały umowny okres życia danego aktywa;
 - Stopień 3 – obejmuje salda z obiektywną przesłanką utraty wartości.

- c) W zakresie w jakim zgodnie z powyższym modelem konieczna jest ocena czy nastąpił znaczący wzrost ryzyka kredytowego, Grupa uwzględnia następujące przesłanki przy dokonywaniu tej oceny:
- zmiany ratingu dłużnika, poważne problemy finansowe dłużnika,
 - wystąpienie istotnej niekorzystnej zmiany w środowisku ekonomicznym, prawnym lub rynkowym dłużnika; dłużnik stracił znaczącego klienta lub dostawcę albo doświadczył innych niekorzystnych zmian na swoim rynku;
 - pojawiły się informacje o znaczącym niekorzystnym zdarzeniu dotyczącym innej pożyczki tego samego dłużnika od innego pożyczkodawcy, np. wypowiedzenie umowy pożyczki, naruszenie jej warunków czy renegocjacja warunków ze względu na trudności finansowe, itp.;
 - zanik aktywnego rynku dla danego instrumentu finansowego, utrzymywanie się spadku wartości godziwej instrumentu finansowego poniżej poziomu kosztu.
- d) Aktywa finansowe są spisywane, w całości lub w części, kiedy Grupa wyczerpie praktycznie wszystkie działania w zakresie ściągnięcia i uzna, że nie można już racjonalnie oczekiwać odzyskania należności.
- e) Straty z tytułu utraty wartości dla dłużnych instrumentów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie (na moment początkowego ujęcia oraz skalkulowane na każdy kolejny dzień kończący okres sprawozdawczy) ujmują się w kosztach finansowych. Zyski (odwrócenie odpisu) z tytułu zmniejszenia wartości oczekiwanej utraty wartości ujmują się w przychodach finansowych.
- f) Dla zakupionych i powstałych aktywów finansowych dotkniętych utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe na moment początkowego ujęcia korzystne zmiany oczekiwanych strat kredytowych ujmują się jako zysk z tytułu odwrócenia utraty wartości w przychodach finansowych.
- g) Straty z tytułu utraty wartości dla dłużnych instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody ujmują się w kosztach finansowych w korespondencji z pozostałymi całkowitymi dochodami, bez obniżenia wartości bilansowej składnika aktywów finansowych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej. Zyski (odwrócenie odpisu) z tytułu zmniejszenia wartości oczekiwanej straty kredytowej ujmują się w przychodach finansowych w korespondencji z pozostałymi całkowitymi dochodami.
14. Aktywa finansowe i zobowiązania finansowe są klasyfikowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako pozycje krótko – lub długoterminowe w zależności od oczekiwań kierownictwa co do okresu realizacji tych aktywów lub zobowiązań.
15. W przypadku modyfikacji warunków umownych zobowiązania finansowego, która nie powoduje zaprzestania ujmowania istniejącego zobowiązania, zysk lub stratę ujmują się niezwłocznie w wyniku finansowym. Zysk lub stratę z tytułu modyfikacji oblicza się jako różnicę pomiędzy wartością bieżącą zmodyfikowanych i oryginalnych przepływów pieniężnych, zdyskontowanych z zastosowaniem pierwotnej efektywnej stopy procentowej zobowiązania.

3.2.8 Zapasy

1. W pozycji zapasów ujmowane są materiały, towary przeznaczone na sprzedaż, produkty i prace w toku oraz wyroby gotowe przeznaczone do sprzedaży.
2. Nabyte lub powstałe zapasy rzeczowych składników aktywów obrotowych ujmują się w księgach rachunkowych według cen zakupu lub kosztów wytworzenia na dzień ich nabycia lub powstania.
3. Koszty zapasów są ustalane według następujących zasad:
 - a) w drodze szczegółowej identyfikacji w zakresie pozycji, które dotyczą ściśle określonych przedsięwzięć
 - b) metodą pierwsze weszło-pierwsze wyszło (FIFO).
4. Zapasy wyceniane są według niższej z wartości: kosztu lub wartości możliwej do uzyskania. Wartość możliwą do uzyskania stanowi szacunkową cenę sprzedaży zapasów pomniejszoną o wszelkie szacowane koszty dokończenia produkcji / wykonania usługi i koszty niezbędne do doprowadzenia sprzedaży do skutku.
5. Zapasy, które utraciły swoją wartość obejmuje się odpisem aktualizującym. Odpisy aktualizujące wartość zapasów, jak i ich odwrócenia, odnoszone są w pozostałe koszty/przychody operacyjne.

3.2.9 Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

1. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty obejmują środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych oraz lokaty krótkoterminowe o pierwotnym okresie zapadalności nie przekraczającym 3 miesięcy.
2. Krajowe środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych wycenia się według wartości nominalnej. Środki pieniężne w walucie obcej przeliczane są na dzień bilansowy po kursie średnim NBP z dnia bilansowego.
3. Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych składa się z określonych powyżej środków pieniężnych i ich ekwiwalentów, pomniejszonych o niespłacone kredyty w rachunkach bieżących.

3.2.10 Wycena pozycji wyrażonych w walutach obcych

1. Transakcje wyrażone w walutach obcych na moment ich początkowego ujęcia są przeliczane na złote polskie:
 - a) po kursie kupna lub sprzedaży walut stosowanym przez bank, za pośrednictwem którego następuje transakcja kupna/sprzedaży walut oraz zapłaty należności lub zobowiązań,
 - b) po kursie średnim ustalonym dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski, obowiązującym na dzień zawarcia transakcji chyba, że w innym wiążącym Grupę dokumencie ustalony został inny kurs - w przypadku pozostałych operacji oraz zapłaty należności lub zobowiązań za pośrednictwem konta walutowego.
2. Aktywa i zobowiązania pieniężne wyrażone w walutach obcych przeliczane są na dzień kończący okres sprawozdawczy przy zastosowaniu obowiązującego w tym dniu kursu zamknięcia, tj. średniego kursu NBP, ustalonego dla danej waluty w dniu wyceny bilansowej.
3. Różnice kursowe powstałe z przeliczenia na dzień ich wyceny oraz przy zapłacie należności i zobowiązań, ujmowane są odpowiednio w pozycji przychodów i kosztów finansowych, z wyjątkiem:
 - a) różnic kursowych dotyczących aktywów w budowie przeznaczonych do przyszłego wykorzystania produkcyjnego, które włącza się do kosztów tych aktywów i traktuje jako korekty kosztów odsetkowych kredytów w walutach obcych;
 - b) różnic kursowych wynikających z transakcji przeprowadzonych w celu zabezpieczenia przed określonym ryzykiem walutowym; oraz
 - c) różnic kursowych wynikających z pozycji pieniężnych należności lub zobowiązań względem jednostek zagranicznych, z którymi nie planuje się rozliczeń lub też takie rozliczenia nie są prawdopodobne, stanowiących część inwestycji netto w jednostkę zlokalizowaną za granicą i ujmowanych pierwotnie w pozostałych całkowitych dochodach oraz przenoszone z kapitału na zysk/stratę w momencie zbycia inwestycji netto.

3.2.11 Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe

1. Należności krótkoterminowe obejmują ogół należności z tytułu dostaw i usług oraz całość lub część należności z innych tytułów niezaliczonych do aktywów finansowych, a które stają się wymagalne w ciągu 12 miesięcy od końca okresu sprawozdawczego. Pozostałe należności zalicza się do długoterminowych.
2. Należności z tytułu dostaw i usług po początkowym ujęciu wycenia się w wysokości zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej, z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty wartości, przy czym należności z tytułu dostaw i usług z datą zapadalności poniżej 12 miesięcy od dnia powstania (tj. niezawierające elementu finansowania) i nieprzekazywane do faktoringu, nie podlegają dyskontowaniu i są wyceniane w wartości nominalnej.
2. Odpisy aktualizujące wartość należności zalicza się do pozostałych kosztów operacyjnych lub kosztów finansowych w zależności od rodzaju należności, której odpis dotyczy.
3. W przypadku krótkoterminowych należności z tytułu dostaw i usług, które nie mają znaczącego elementu finansowania, odpis z tytułu utraty wartości tworzony jest w kwocie równej oczekiwanym stratom kredytowym w całym okresie życia należności od momentu jej początkowego ujęcia.

3.2.12 Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe

1. Zobowiązania krótkoterminowe to ogół zobowiązań z tytułu dostaw i usług, a także całość lub ta część pozostałych zobowiązań, które stają się wymagalne w ciągu 12 miesięcy od dnia kończącego okres sprawozdawczy. Pozostałe zobowiązania zalicza się do długoterminowych.
2. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług wyceniane są na dzień powstania według wartości nominalnej a na dzień kończący okres sprawozdawczy w kwocie wymagającej zapłaty tj. wartości nominalnej z dnia ich powstania z uwzględnieniem:
 - odsetek należnych (z otrzymanych od kontrahentów a uznanych przez spółkę not odsetkowych),
 - kwot waloryzacji roszczenia, zgodnie z warunkami umowy,
 - różnic kursowych, wynikających z wyceny po obowiązującym kursie.
3. Zobowiązania w walutach obcych w momencie powstania oraz na dzień bilansowy ujmowane są według średniego kursu ustalonego przez NBP dla danej waluty. Różnice kursowe powstałe na dzień wyceny lub w dniu płatności wynikające z różnicy pomiędzy kursem waluty na ten dzień, a kursem waluty w dniu powstania zobowiązania, odnoszone są odpowiednio na przychody lub koszty operacji finansowych.
4. Zobowiązania warunkowe nabyte w ramach połączenia jednostek gospodarczych wycenia się początkowo w wartości godziwej na dzień nabycia. W kolejnych dniach bilansowych zobowiązania warunkowe wycenia się w wyższej spośród dwóch wartości: tej, którą ujęto by zgodnie z MSR 37 lub wartości ujętej początkowo pomniejszonej o umorzenie.

3.2.13 Rozliczenia międzyokresowe kosztów

1. Rozliczenia międzyokresowe czynne kosztów dokonywane są wówczas, jeżeli koszty poniesione w danym okresie sprawozdawczym dotyczą przyszłych okresów sprawozdawczych. Do kosztów rozliczanych w czasie zalicza się przede wszystkim: opłacone z góry prenumeraty, składki na ubezpieczenia majątkowe, czynsze oraz nakłady na prace rozwojowe.
2. Rozliczenia międzyokresowe bierne kosztów stanowią prawdopodobne zobowiązania przypadające do zapłaty, wynikające w szczególności ze świadczeń wykonanych na rzecz Grupy przez jej kontrahentów, a także kwoty należne pracownikom. Do rozliczeń międzyokresowych biernych zalicza się przede wszystkim: rezerwy z tytułu napraw gwarancyjnych i rękojmi oraz nagród z zysku. Bierne rozliczenia są prezentowane w pozycji zobowiązań.
3. Odpisy czynnych i biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów następują stosownie do upływu czasu, wielkości i świadczeń lub utraty ich wartości.
4. Czas i sposób rozliczania uzasadniony charakterem rozliczanych kosztów wyznaczony jest z zachowaniem zasady ostrożności na okres, którego dotyczy.

3.2.14 Rozliczenia międzyokresowe przychodów

1. W tej pozycji ujmuje się przychody stanowiące równowartość otrzymanych lub należnych od kontrahentów środków na świadczenia, które zostaną wykonane w przyszłych okresach sprawozdawczych, przyjęte nieodpłatnie, w tym także w drodze darowizny, środki trwałe w budowie, środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne, oraz środki pieniężne otrzymane na sfinansowanie nabycia lub wytworzenia wyżej wymienionych.
2. Rozliczenia międzyokresowe przychodów obejmują przede wszystkim środki pieniężne otrzymane na sfinansowanie nabycia lub wytworzenia środków trwałych oraz prac rozwojowych, rozliczane równolegle do odpisów amortyzacyjnych środków trwałych sfinansowanych z tych źródeł.

3.2.15 Dotacje

1. Dotacje rządowe są ujmowane, jeżeli istnieje uzasadniona pewność, że dotacja zostanie uzyskana oraz spełnione zostaną wszystkie związane z nią warunki.
2. Dotacje których zasadniczym warunkiem jest nabycie lub wytworzenie aktywów trwałych, ujmuje się w pozycji rozliczeń międzyokresowych, a następnie stopniowo, drogą systematycznych odpisów odnosi do przychodów przez szacowany okres użytkowania związanego z nimi składnika aktywów.
3. Pozostałe dotacje ujmowane są systematycznie jako przychód w poszczególnych okresach, w sposób współmierny do kosztów, które te dotacje mają w zamierzeniu kompensować.

4. Dotacje do przychodów prezentuje się jako przychód, oddzielnie od odnośnych kosztów, które dotacje te mają w zamierzeniu kompensować. Dotacje takie ujmowane są jako przychód niezależnie od tego czy zostały otrzymane w formie środków pieniężnych czy też przybierają formę redukcji zobowiązań.
5. Dotacje niepieniężne są ujmowane w księgach w wartości godziwej.
6. Dotacje rządowe należne jako rekompensata już poniesionych kosztów lub strat lub jako forma bezpośredniego wsparcia finansowego dla Grupy bez ponoszenia w przyszłości związanych z tym kosztów ujmuje się w wyniku w okresie, kiedy stają się wymagalne.
7. Korzyści wynikające z otrzymania pożyczki rządowej poniżej oprocentowania rynkowego, traktowane są jako dotacje i mierzone są jako różnica pomiędzy wartością otrzymanej pożyczki i wartością godziwą pożyczki ustalona z zastosowaniem odpowiedniej rynkowej stopy procentowej.

3.2.16 Świadczenia pracownicze

1. Grupa tworzy rezerwy na świadczenia pracownicze. Rezerwy wycenia się nie rzadziej niż na dzień bilansowy w wiarygodnie uzasadnionej oszacowanej wartości. Rezerwy na świadczenia pracownicze obejmują odprawy emerytalne. Odprawy emerytalne wypłacane są pracownikom uprawnionym w momencie przejścia na emeryturę lub rentę i wynikają z odrębnych ustaw.
2. Grupa tworzy na dzień bilansowy rezerwę na bieżącą wartość odpraw emerytalnych, do których pracownicy nabyli prawo do tego dnia, z podziałem na krótkoterminowe i długoterminowe, metodą aktuarialną, zgodnie z wytycznymi MSR 19 „Świadczenia pracownicze”. Rezerwa ta obciąża pozostałe koszty operacyjne.
3. Rezerwy rozwiązuje się na koniec każdego okresu sprawozdawczego wartością zrealizowanych wypłat w korespondencji ze zobowiązaniami.

3.2.17 Rezerwy i umowy rodzące obciążenia

1. Rezerwy tworzone są wówczas, gdy na Grupie ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych i prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu korzyści ekonomicznych oraz można dokonać wiarygodnego oszacowania kwoty tego zobowiązania.
2. Koszty dotyczące danej rezerwy są wykazywane w zysku lub stracie po pomniejszeniu o wszelkie zwroty i są rozpoznawane w kosztach finansowych lub kosztach operacyjnych.
3. Rezerwy tworzy się w wysokości stanowiącej najbardziej właściwy szacunek nakładów niezbędnych do wypełnienia obecnego obowiązku na koniec okresu sprawozdawczego, z uwzględnieniem ryzyka i niepewności związanej z tym zobowiązaniem. Stan rezerw weryfikuje się na każdy dzień sprawozdawczy i aktualizuje w celu odzwierciedlenia bieżącego, najbardziej właściwego szacunku.
4. Rezerwa jest rozwiązywana jeśli przestało być prawdopodobne, że wystąpienie wypływu środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne będzie niezbędne do wypełnienia obowiązku. Rozwiązanie rezerwy jest rozpoznawane w przychodach finansowych lub przychodach operacyjnych.
5. Jeżeli zachodzi prawdopodobieństwo, że część lub całość korzyści ekonomicznych wymaganych do rozliczenia rezerwy będzie można odzyskać od strony trzeciej, należność tę ujmuje się jako składnik aktywów, jeśli prawdopodobieństwo odzyskania tej kwoty jest odpowiednio wysokie i da się ją wiarygodnie wycenić.
6. Bieżące zobowiązania wynikające z umów rodzących obciążenia ujmuje się i wycenia jak rezerwy. Za umowę rodzącą obciążenia uważa się umowę zawartą przez Grupę, wymuszającą nieuniknione koszty realizacji zobowiązań umownych, których wartość przekracza wysokość korzyści ekonomicznych przewidywanych w ramach umowy.

3.2.18 Kapitały własne

1. Kapitały własne ujmuje się w wartości nominalnej, wg rodzajów i zasad określonych przepisami prawa i statutu.
2. Kapitał podstawowy jest wykazywany według wartości nominalnej, w wysokości zgodnej ze Statutem Jednostki Dominującej oraz wpisem do Krajowego Rejestru Sądowego.

3. Kapitały podstawowe, zapasowe oraz rezerwowe wykazywane są w sprawozdaniu skonsolidowanym, po uwzględnieniu wyłączeń konsolidacyjnych.

3.2.19 Przychody

1. Zgodnie z MSSF 15 Grupa ujmuje przychód w momencie, gdy aktywa są przekazane klientowi/ usługa jest wykonana oraz klient uzyskuje kontrolę nad przedmiotem umowy, tj. zdolność do bezpośredniego rozporządzania przekazanym składnikiem aktywów i uzyskiwania z niego zasadniczo wszystkich pozostałych korzyści oraz zdolność do niedopuszczania innych jednostek do rozporządzania składnikiem aktywów i uzyskiwania z niego korzyści.

2. Analiza umów z klientami odbywa się w oparciu o 5-stopniowy model rozpoznawania przychodów:

Krok 1: Identyfikacja umowy. Umowa ujmowana jest tylko wówczas gdy umowa z klientem została zawarta, strony umowy są zobowiązane do wykonania wynikających z niej obowiązków. Istnieje możliwość zidentyfikowania praw każdej ze stron dotyczących aktywów i warunków płatności za te aktywa, umowa ma treść ekonomiczną oraz klient wykazuje zdolność i zamiar zapłaty w odpowiednim terminie za aktywa, które zostaną mu przekazane.

Krok 2: Identyfikacja poszczególnych zobowiązań do wykonania świadczeń wynikających z umowy, czyli wskazanie poszczególnych obowiązków wynikających z umowy.

Krok 3.: Określenie ceny transakcyjnej, odzwierciedlającej wysokość przychodu, który zostanie rozpoznany z tytułu wykonania umowy.

Krok 4.: Alokacja ceny transakcji do poszczególnych zobowiązań do wykonania świadczeń. Ze względu na fakt, iż poszczególne obowiązki świadczenia mogą być rozpoznawane w różnych momentach oraz w różny sposób (jednorazowo lub w czasie) w przypadku umów zawierających kilka komponentów usług/aktywów dostarczanych dokonywana jest alokacja ceny transakcyjnej na zidentyfikowane obowiązki świadczenia. Przyporządkowanie odbywa się w oparciu o jednostkowe ceny sprzedaży.

Krok 5.: Ujęcie przychodu w momencie realizacji zobowiązania wynikającego z umowy.

3. Jako zobowiązanie do wykonania świadczenia Grupa rozpoznaje każde, zawarte w umowie przyrzeczenie przekazania klientowi towaru lub usługi, które można wyodrębnić, lub grupy wyodrębnionych towarów lub usług, które są zasadniczo takie same i w taki sam sposób przekazywane klientowi. Dla każdego zobowiązania do wykonania świadczenia, Grupa ustala (na podstawie warunków umownych), czy będzie je realizować w miarę upływu czasu lub czy spełni je w określonym momencie.
4. Przychody ze sprzedaży towarów, produktów i materiałów ujmuje się w wyniku finansowym jednorazowo, w określonym momencie czasu, zgodnym z momentem spełnienia zobowiązania do wykonania świadczenia. Przychody i koszty, które dotyczą tej samej transakcji ujmowane są równolegle (współmierność przychodów i kosztów).
5. Przychody ze sprzedaży usług ujmuje się w wyniku finansowym w miarę upływu czasu, jeżeli spełniony jest jeden z następujących warunków:
 - klient jednocześnie otrzymuje i czerpie korzyści ekonomiczne płynące ze świadczenia w miarę jak wykonuje ona swoje zobowiązanie, lub
 - w wyniku spełnienia zobowiązania przez Spółkę Grupy powstaje lub zostaje ulepszony składnik aktywów (np. produkcja w toku), a kontrolę nad tym składnikiem w miarę jego powstawania lub ulepszania, sprawuje klient, lub
 - w wyniku spełnienia zobowiązania przez Spółkę Grupy powstaje składnik aktywów, który nie ma alternatywnego zastosowania dla Grupy i jednocześnie Grupie przysługuje egzekwowne prawo do zapłaty za dotychczas wykonane świadczenie.
6. Do ujmowania przychodów i kosztów związanych z usługami wykonywanymi w miarę upływu czasu wykorzystywana jest metoda pomiaru stopnia zaawansowania. Metoda ta polega na ujmowaniu przychodów w oparciu o pomiar wykonanych na rzecz klienta usług w stosunku do usług przyrzeczonych w umowie, o ile przez cały okres trwania umowy jednostce przysługuje egzekwowne prawo do uzyskania wynagrodzenia za dostarczone świadczenia. W niektórych specyficznych okolicznościach (np. wczesny etap realizacji prac), kiedy jednostka nie jest w stanie ocenić racjonalnego wyniku prac, Grupa stosuje tzw. metodę zysku zerowego.

7. Przychody z umów z klientami ujmuje się w kwocie równej cenie transakcyjnej (uwzględniającej wszelkie opusty i rabaty), która została przypisana do danego zobowiązania do wykonania świadczenia.
8. W celu ustalenia ceny transakcyjnej Grupa uwzględnia warunki umowy oraz stosowane przez nią zwyczajowe praktyki handlowe. Przypisania ceny transakcyjnej do poszczególnych zobowiązań do wykonania świadczeń dokonuje się w oparciu o pojedyncze ceny sprzedaży.

Polityka rachunkowości stosowana do 31 grudnia 2017 roku (MSR 18)

Przychody ze sprzedaży są ujmowane w wartości godziwej otrzymanej lub należnej zapłaty z tytułu sprzedaży produktów, usług, towarów i materiałów, w zwykłym toku działalności operacyjnej, po pomniejszeniu o podatek od towarów i usług, zwroty, rabaty i upusty. Sprzedaż towarów i produktów ujmowana jest w momencie ich dostarczenia, kiedy znaczące ryzyko i korzyści wynikające z prawa własności towarów i produktów zostały przekazane nabywcy.

3.2.20 Koszty

1. Przez koszty rozumiane są uprawdopodobnione zmniejszenia w okresie sprawozdawczym korzyści ekonomicznych o wiarygodnie określonej wartości, w formie zmniejszenia wartości aktywów albo zwiększenia wartości zobowiązań i rezerw, które doprowadzą do zmniejszenia kapitału własnego lub zwiększenia jego niedoboru w inny sposób niż wycofanie środków przez udziałowców lub Zarząd.
2. Koszty ujmuje się w wyniku na podstawie bezpośredniego związku pomiędzy poniesionymi kosztami a osiągnięciem konkretnych przychodów, tzn. stosując zasadę współmierności
3. Wartość sprzedanych towarów i materiałów jest to wartość sprzedanych towarów i materiałów w cenie zakupu współmierna do przychodów ze sprzedaży z tego tytułu.
4. Rachunek kosztów prowadzony jest w układzie rodzajowym. Za podstawowy układ sprawozdawczy kosztów ujętych w rachunku zysków i strat przyjmuje się wariant kalkulacyjny.

3.2.21 Pozostałe przychody i koszty operacyjne

Pozostałe przychody i koszty operacyjne są to przychody i koszty pośrednio związane z działalnością operacyjną jednostki, w zakresie m.in.:

- zysków lub strat ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych,
- zysków lub strat z likwidacji środków trwałych,
- aktualizacji wyceny aktywów niefinansowych,
- odszkodowań, kar, grzywien, dotacji,
- otrzymania lub przekazania darowizn,
- opłat sądowych,
- utworzenia lub rozwiązania rezerw na przyszłe ryzyko,
- odpisania przedawnionych i umorzonych zobowiązań lub należności,
- ustalenia rzeczywistych różnic remanentowych.

3.2.22 Przychody i koszty finansowe

1. Przychody finansowe są to przychody z operacji finansowych, a w szczególności z tytułu dywidend (udziału w zyskach), odsetek, zysków ze zbycia inwestycji, nadwyżek dodatnich różnic kursowych nad ujemnymi.
2. Koszty finansowe są to poniesione koszty operacji finansowych, a w szczególności z tytułu odsetek, strat ze zbycia inwestycji, aktualizacji ich wartości, nadwyżek ujemnych różnic kursowych nad dodatnimi.
3. Przychody z tytułu odsetek ujmowane są tylko wówczas, gdy istnieje prawdopodobieństwo uzyskania przez jednostkę gospodarczą korzyści ekonomicznych z tytułu przeprowadzonej transakcji, kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób. Przychody z tytułu odsetek ujmuje się proporcjonalnie do upływu czasu metodą efektywnej stopy procentowej.
4. Przychody z tytułu dywidend (udziału w zyskach) ujmuje się w momencie ustalenia praw udziałowców do ich otrzymania.

3.2.23 Podatek dochodowy

1. Podatek dochodowy za dany okres, obejmuje podatek bieżący do zapłaty oraz podatek odroczony.
2. Podatek bieżący i odroczony ujmuje się w wynik, z wyjątkiem przypadków dotyczących pozycji ujmowanych w pozostałych całkowitych dochodach lub bezpośrednio w kapitale własnym. W takiej sytuacji podatek bieżący i odroczony ujmuje się również odpowiednio w pozostałych całkowitych dochodach lub w kapitale własnym. Jeżeli podatek bieżący lub odroczony wynika z początkowego rozliczenia połączenia jednostek gospodarczych, efekt podatkowy uwzględnia się w dalszych rozliczeniach tego połączenia.
3. Bieżące obciążenie podatkowe jest obliczane na podstawie wyniku podatkowego (podstawy opodatkowania) danego roku podatkowego. Zysk (strata) podatkowy różni się od księgowego zysku (straty) netto w związku z wyłączeniem przychodów nie podlegających opodatkowaniu oraz kosztów nie stanowiących kosztów uzyskania przychodów. Podatek bieżący jest wyliczany z zastosowaniem stawek i przepisów podatkowych, obowiązujących w danym roku obrotowym.
4. Wykazywana w rachunku zysków i strat część odroczonego stanowi różnicę między stanem rezerw i aktywów z tytułu podatku odroczonego na koniec i początek okresu sprawozdawczego.

3.2.24 Podatek odroczony

1. Podatek odroczony jest wyliczany metodą bilansową, jako podatek podlegający zapłaceniu lub zwrotowi w przyszłości w oparciu o różnice występujące na dzień sprawozdawczy między wartościami bilansowymi aktywów i pasywów, a odpowiadającymi im wartościami podatkowymi wykorzystywanymi do wyliczenia podstawy opodatkowania.
2. Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego tworzona jest od dodatnich różnic przejściowych pomiędzy wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością bilansową w sprawozdaniu finansowym.
3. Aktywa z tytułu odroczonego podatku tworzone są od ujemnych różnic przejściowych pomiędzy wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością bilansową w sprawozdaniu finansowym. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmuje się, jeżeli jest prawdopodobne, że w przyszłości osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który umożliwi potrącenie różnic przejściowych lub wykorzystanie strat podatkowych.
4. Pozycja aktywów lub rezerwy na podatek odroczony nie jest ujmowana, jeżeli różnica przejściowa powstaje z tytułu pierwotnego ujęcia wartości firmy lub z tytułu pierwotnego ujęcia innego składnika aktywów lub zobowiązań w transakcji, która nie ma wpływu ani na wynik podatkowy ani na wynik brutto.
5. Wartość składników aktywów z tytułu podatku odroczonego jest weryfikowana na każdy dzień bilansowy, a w przypadku gdy spodziewane przyszłe zyski podatkowe nie będą wystarczające dla realizacji składnika aktywów lub jego części, następuje jego odpis.
6. Wysokość rezerwy i aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego ustala się, przy uwzględnieniu stawek podatku dochodowego, obowiązujących w roku powstania obowiązku podatkowego.
7. Grupa kompensuje ze sobą rezerwę i aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wyłącznie wtedy, jeżeli posiada tytuł uprawniający ją do ich jednoczesnego uwzględniania przy obliczaniu kwoty zobowiązania podatkowego.
8. Podatek odroczony ujmowany jest w wyniku danego okresu, z wyjątkiem sytuacji, kiedy skutki finansowania zdarzeń powodujących powstanie podatku odroczonego ujmowane są bezpośrednio w kapitale własnym.

3.2.25 Zysk na jedną akcję

Zysk netto na jedną akcję dla każdego okresu obliczany jest poprzez podzielenie zysku netto za dany okres przez średnioważoną liczbę akcji w danym okresie sprawozdawczym.

3.2.26 Sporządzanie skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Konsolidacja

1. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone na podstawie sprawozdania finansowego jednostki dominującej oraz sprawozdań finansowych jednostek kontrolowanych przez Spółkę dominującą (jednostek zależnych). Kontrola jest osiągnięta w przypadku gdy Grupa
 - posiada władzę nad danym podmiotem,
 - podlega ekspozycji na zmienne zwroty lub posiada prawa do zmiennych zwrotów z tytułu swojego zaangażowania w danej jednostce,
 - ma możliwość wykorzystania władzy w celu kształtowania poziomu generowanych zwrotów.Grupa weryfikuje swoją kontrolę nad innymi jednostkami, jeżeli wystąpiła sytuacja wskazująca na zmianę jednego lub kilku z wyżej wymienionych warunków sprawowania kontroli.
2. Jeżeli Grupa posiada mniej niż większość praw głosu w danej jednostce, ale posiadane prawa głosu wystarczają do umożliwienia jej jednostronnego kierowania istotnymi działaniami tej jednostki, znaczy to, że sprawuje nad nią władzę. Przy ocenie, czy prawa głosu w danej jednostce wystarczają dla zapewnienia władzy, Grupa analizuje wszystkie istotne okoliczności, w tym:
 - wielkość posiadanego pakietu praw głosu w porównaniu do rozmiaru udziałów i stopnia rozproszenia praw głosu posiadanych przez innych udziałowców,
 - potencjalne prawa głosu posiadane przez Spółkę, innych udziałowców lub inne strony,
 - prawa wynikające z innych ustaleń umownych, a także
 - dodatkowe okoliczności, które mogą dowodzić, że Grupa posiada lub nie posiada możliwości kierowania istotnymi działaniami w momentach podejmowania decyzji, w tym wzorce głosowania zaobserwowane na poprzednich zgromadzeniach udziałowców.
3. Konsolidacja spółki zależnej rozpoczyna się w momencie uzyskania nad nią kontroli przez Spółkę, a kończy w chwili utraty tej kontroli. Dochody i koszty jednostki zależnej nabytej lub zbytej w ciągu roku ujmuje się w skonsolidowanym sprawozdaniu z zysków i strat oraz innych całkowitych dochodów w okresie od daty przejęcia przez Spółkę kontroli do daty utraty kontroli nad tą jednostką zależną. Wynik finansowy i wszystkie składniki pozostałych całkowitych dochodów przypisuje się właścicielom Spółki i udziałom niesprawnym kontroli. Całkowite dochody spółek zależnych przypisuje się właścicielom Spółki i udziałom niedającym kontroli, nawet jeżeli powoduje to powstanie deficytu po stronie udziałów niedających kontroli.
4. Sprawozdania finansowe jednostek kontrolowanych sporządzane są za ten sam okres sprawozdawczy co sprawozdanie jednostki dominującej, przy wykorzystaniu spójnych zasad rachunkowości dla transakcji i zdarzeń gospodarczych o podobnym charakterze. W razie konieczności wprowadzane są korekty do sprawozdań finansowych jednostek zależnych dostosowujące ich politykę rachunkowości do polityki Grupy.
5. Wszystkie transakcje dokonane wewnątrz Grupy, wzajemne salda oraz przychody i koszty operacji dokonanych między jednostkami Grupy oraz nie zrealizowane zyski, podlegają pełnej eliminacji konsolidacyjnej. Wyłączeniu podlegają również nie zrealizowane straty, chyba że transakcja dostarcza dowodów na utratę wartości przekazanego składnika aktywów.
6. Udziały niedające kontroli w Grupach zależnych prezentowane są odrębnie od kapitału własnego Grupy. Zysk/strata (netto) okresu przypadający udziałom niesprawnym kontroli wykazywany jest w rachunku zysku i strat w odrębnej pozycji jako element rozliczenia zysku okresu spółek Grupy, objętych konsolidacją pełną.
7. Proporcja podziału wyniku oraz zmian w kapitale własnym jednostki zależnej, pomiędzy jednostkę dominującą a udziały niekontrolujące, ustalana jest w oparciu o bezpośredni udział w kapitale jednostki zależnej a także potencjalne prawa głosu, które dają w okresie sprawozdawczym dostęp do korzyści ekonomicznych, związanych z posiadaniem udziałów w jednostce gospodarczej.
8. Wszystkie inwestycje, które na dzień nabycia spełniają definicję aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży według warunków, określonych w MSSF 5, Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży i działalność zaniechana, ujmowane są zgodnie z postanowieniami tego standardu, tzn. ujmowane są w odrębnej pozycji aktywów, obejmujących ich wartość w wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży, zaś w zobowiązaniach odrębnie wykazywana jest ich wartość w wartości godziwej.

Zmiany udziałów właścicielskich Grupy w jednostkach zależnych

9. Zmiany udziałów Grupy w jednostkach zależnych nieskutkujące utratą kontroli rozlicza się jako transakcje kapitałowe. Wartość bilansowa udziałów zapewniających Grupie kontrolę oraz udziałów niedających kontroli są odpowiednio modyfikowane w celu odzwierciedlenia zmian we względnych udziałach w jednostkach zależnych. Wszelkie różnice pomiędzy kwotą korekty udziałów niedających kontroli a wartością godziwą kwoty zapłaconej lub otrzymanej odnosi się bezpośrednio na kapitał własny i przypisuje właścicielom Spółki.
10. W momencie utraty przez Grupę kontroli nad jednostką zależną oblicza się zysk lub stratę - jako różnicę ustaloną pomiędzy:
 - a) sumą wartości godziwej otrzymanej zapłaty oraz wartości godziwej udziałów pozostających w Grupie oraz
 - b) wartością bilansową aktywów (z uwzględnieniem wartości firmy) i zobowiązań jednostki zależnej i udziałów niesprawujących kontroli- oraz ujmuje się w wyniku.

W przypadku, gdy aktywa spółki zależnej są wyceniane w kwocie przeszacowanej lub wartości godziwej i wynikający z tego skumulowany zysk lub strata jest ujmowany w pozostałych całkowitych dochodach i odnoszony do kapitału, wartości uprzednio ujęte w pozostałych całkowitych dochodach i skumulowane w kapitale własnym rozlicza się w taki sposób, jak gdyby Grupa bezpośrednio zbyła odpowiednie składniki aktywów (tj. przenosi się na wynik lub bezpośrednio do zysków zatrzymanych, zgodnie z zasadami odpowiedniego MSSF). Wartość godziwa inwestycji posiadanych w byłej jednostce zależnej pozostających w Grupie na dzień utraty kontroli (po zbyciu), uznawana jest za początkową wartość godziwą dla celów późniejszego ich ujmowania zgodnie z MSR 39, lub za początkowy koszt inwestycji w jednostkach stowarzyszonych lub wspólnych przedsięwzięciach.

Połączenia jednostek gospodarczych

1. Przejęcia innych podmiotów i wyodrębnionych części działalności rozlicza się metodą przejęcia.
2. Każdorazowo płatność przekazana w wyniku połączenia jednostek wyceniana jest w zagregowanej wartości godziwej (na dzień dokonania zapłaty) przekazanych aktywów, zaciągniętych lub przejętych zobowiązań oraz instrumentów kapitałowych wyemitowanych przez Grupę w zamian za przejęcie kontroli nad jednostką przejmowaną. Istotne koszty bezpośrednio związane z przejęciem ujmowane są w wyniku finansowym w momencie ich poniesienia. Możliwe do zidentyfikowania aktywa nabyte oraz zobowiązania i zobowiązania warunkowe przejęte w ramach połączenia jednostek gospodarczych, o ile spełniają warunki ujęcia zgodnie z MSSF 3, wycenia się na dzień przejęcia według ich wartości godziwej, z uwzględnieniem wyjątków zawartych w MSSF 3:
 - aktywa i zobowiązania wynikające z odroczonego podatku dochodowego lub związane z umowami o świadczenia pracownicze ujmuje się i wycenia zgodnie z MSR 12 „Podatek dochodowy” i MSR 19 „Świadczenia pracownicze”;
 - zobowiązania lub instrumenty kapitałowe związane z programami płatności rozliczanymi na bazie akcji w jednostce przejmowanej lub w Grupie, które mają zastąpić analogiczne umowy obowiązujące w jednostce przejmowanej, wycenia się zgodnie z MSSF 2 „Płatności na bazie akcji” na dzień przejęcia, oraz
 - aktywa (lub grupy aktywów przeznaczone do zbycia) sklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży zgodnie z MSSF 5 „Aktywa trwałe
3. Wartość firmy wycenia się jako nadwyżkę sumy przekazanej zapłaty, kwoty udziałów niedających kontroli w jednostce przejmowanej oraz wartości godziwej poprzednio posiadanych przez jednostkę przejmującą udziałów w jednostce przejmowanej nad kwotą wartości godziwej możliwych do zidentyfikowania przejętych aktywów netto i zobowiązań wycenionych na dzień przejęcia. Jeżeli po ponownej weryfikacji wartość netto wycenionych na dzień przejęcia możliwych do zidentyfikowania aktywów i zobowiązań przekracza sumę przekazanej zapłaty, wartości udziałów niedających kontroli w jednostce przejmowanej oraz wartości godziwej udziałów w tej jednostce uprzednio posiadanych przez jednostkę przejmującą, nadwyżkę tę ujmuje się bezpośrednio w wyniku jako zysk na okazyjnym nabyciu.
4. Jeżeli zapłata przekazana w transakcji połączenia jednostek gospodarczych obejmuje aktywa lub zobowiązania wynikające z umowy o zapłacie warunkowej, zapłatę tę wycenia się w wartości godziwej na dzień przejęcia i ujmuje jako część wynagrodzenia przekazanego w transakcji połączenia jednostek gospodarczych. Zmiany wartości godziwej zapłaty warunkowej kwalifikujące się jako korekty za okres objęty wyceną uwzględnia się retrospektywnie, w korespondencji z odpowiednimi korektami wartości firmy. Korekty dotyczące okresu wyceny to takie, które są

wynikiem uzyskania dodatkowych informacji dotyczących „okresu objętego wyceną” (który nie może być dłuższy niż jeden rok od dnia przejęcia), dotyczących faktów i okoliczności występujących na dzień przejęcia. Wszystkie inne zmiany rozliczane są zgodnie z odpowiednimi regulacjami MSSF. Zmiany w wartości godziwej płatności warunkowej zakwalifikowanej jako element kapitałowy nie są ujmowane a jej późniejsze uregulowanie rozlicza się w ramach kapitału własnego. Zapłata warunkowa zaklasyfikowana jako składnik aktywów lub zobowiązań podlega przeszacowaniu na kolejne dni sprawozdawcze zgodnie z MSR 39 lub MSR 37 „Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe”, a wynikające z przeszacowania zyski lub straty ujmują się w wynik.

5. Udziały niekontrolujące stanowiące część udziałów właścicielskich i uprawniające posiadaczy do proporcjonalnego udziału w aktywach netto jednostki w przypadku jej likwidacji mogą być początkowo wyceniane albo w wartości godziwej albo według proporcjonalnego udziału w możliwych do zidentyfikowania aktywach netto jednostki przejmowanej. Wyboru metody wyceny dokonuje się indywidualnie dla każdej transakcji przejęcia. Inne rodzaje udziałów niedających kontroli wycenia się w wartości godziwej lub inną metodą przypisaną w MSSF.
6. W razie nabycia kontroli w następstwie kilku następujących po sobie transakcji, udziały będące w posiadaniu Grupy na dzień objęcia kontroli są wyceniane w wartości godziwej z odniesieniem skutków w rachunek zysków i strat. Kwoty narosłe z tytułu udziałów w tej jednostce odniesione uprzednio do innych składników całkowitych dochodów są przenoszone do rachunku zysków i strat, jeżeli takie traktowanie byłoby poprawne w chwili zbycia tych udziałów.
7. Jeżeli początkowe rozliczenie księgowe połączenia jednostek na koniec okresu sprawozdawczego, w którym połączenie miało miejsce, nie jest kompletne, Grupa prezentuje w swoim sprawozdaniu finansowym tymczasowe kwoty dotyczące pozycji, których rozliczenie jest niekompletne. W okresie wyceny Grupa koryguje tymczasowe kwoty ujęte na dzień przejęcia (patrz wyżej) lub ujmuje dodatkowe aktywa albo zobowiązania dla odzwierciedlenia nowych faktów i okoliczności występujących na dzień przejęcia, które, jeśli byłyby znane, wpłynęłyby na ujęcie tych kwot na ten dzień.

Wartość firmy

1. Wartość firmy powstająca przy przejęciu jednostek zależnych jest początkowo ujmowana jako składnik aktywów według kosztu nabycia, stanowiącego nadwyżkę pomiędzy:
 - a) sumą wartości godziwej przekazanej zapłaty, kwoty udziałów niesprawujących kontroli w jednostce przejmowanej oraz w przypadku połączenia jednostek gospodarczych realizowanego etapami, wartości w dniu przejęcia udziału w kapitale jednostki przejmowanej, należącego do jednostki przejmującej, a
 - b) udziałem Grupy w wartości godziwej netto możliwych do zidentyfikowania przejętych aktywów, zobowiązań i zobowiązań warunkowych jednostki, ujmowanych na dzień przejęcia
2. W przypadku wystąpienia wartości ujemnej, Grupa dokonuje ponownego przeglądu ustalenia wartości godziwych poszczególnych składników nabywanych aktywów netto. Jeżeli w wyniku przeglądu nadal wartość jest ujemna, ujmuje się ją niezwłocznie w wyniku finansowym.
3. Po początkowym ujęciu, wartość firmy jest wykazywana według kosztu ustalonego na dzień przejęcia tego podmiotu pomniejszonego o skumulowane odpisy z tytułu utraty wartości. Test na utratę wartości przeprowadza się raz w roku lub częściej, jeśli można wiarygodnie przypuszczać, że utrata wartości wystąpiła. Wartość firmy nie podlega amortyzacji.
4. Na dzień przejęcia nabyta wartość firmy jest alokowana do każdego z ośrodków wypracowujących środki pieniężne, które mają odnieść korzyści z synergii będących skutkiem połączenia jednostek gospodarczych.
5. Odpis z tytułu utraty wartości ustalany jest poprzez oszacowanie odzyskiwalnej wartości ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego została alokowana dana wartość firmy. W przypadku, gdy odzyskiwalna wartość ośrodka wypracowującego środki pieniężne jest niższa niż wartość bilansowa, ujęty zostaje odpis z tytułu utraty wartości. Stratę z tytułu utraty wartości alokuje się najpierw w celu redukcji kwoty bilansowej wartości firmy alokowanej do tego ośrodka, a następnie do pozostałych aktywów tego ośrodka proporcjonalnie do wartości bilansowej poszczególnych składników aktywów tej jednostki. Odpis z tytułu utraty wartości firmy ujmuje się bezpośrednio w wynik. Odpisów z tytułu utraty wartości firmy nie odwraca się w kolejnych okresach.

6. W chwili zbycia jednostki zależnej lub podlegającej wspólnej kontroli przypadającą na nią część wartości firmy uwzględnia się przy obliczaniu zysku/straty z tytułu zbycia.

4. Połączenia jednostek gospodarczych i nabycia udziałów niekontrolujących

W okresie 1 stycznia do 31 grudnia 2018 roku oraz od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 roku Grupa nie dokonała połączenia innych jednostek gospodarczych.

5. Segmenty operacyjne

Dla celów zarządczych wyniki Grupy Kapitałowej PROCAD prezentowane są w podziale na segmenty, w oparciu o podstawowe rodzaje dostarczanych towarów i usług. W okresie sprawozdawczym Grupa identyfikowała następujące segmenty operacyjne:

- oprogramowanie komputerowe - sprzedaż i usługi w zakresie oprogramowania,
- sprzedaż i serwis sprzętu komputerowego,
- sprzedaż usług szkoleniowych dla dorosłych,
- wdrożenia rozwiązań CAD dla dużych odbiorców branży mechanicznej i przemysłu,
- sprzedaż inżynierskich usług obliczeniowych oraz usług w zakresie wykorzystania technik komputerowego wspomaganie projektowania (CAD/CAE) w przemyśle i nauce - segment obejmujący wyniki spółek DES ART sp. z o.o. i CADOR Sp. z o.o., do dnia 15 listopada 2018 roku.

Żaden z segmentów operacyjnych Grupy nie został połączony z innym segmentem w celu stworzenia powyższych sprawozdawczych segmentów operacyjnych.

Zarząd monitoruje oddzielnie wyniki operacyjne segmentów w celu podejmowania decyzji dotyczących alokacji zasobów, oceny skutków tej alokacji oraz wyników działalności. Podstawą oceny wyników działalności jest wynik operacyjny segmentów. Koszty ogólnego zarządu, pozostałe przychody i koszty operacyjne, przychody i koszty finansowe oraz podatek dochodowy są monitorowane na poziomie Grupy i nie ma miejsca ich alokacja do poszczególnych segmentów.

Aktywa Grupy nie podlegają alokacji do poszczególnych segmentów działalności i są monitorowane na poziomie Grupy.

Ceny transakcyjne stosowane w transakcjach pomiędzy segmentami operacyjnymi są ustalane na zasadach rynkowych, podobnie jak przy transakcjach ze stronami niepowiązanymi.

Poniższe tabele przedstawiają informacje na temat przychodów oraz zysków w odniesieniu do segmentów operacyjnych Grupy PROCAD za okres 12 miesięcy zakończony odpowiednio 31 grudnia 2018 r. i 2017 r., przy czym wyniki segmentu Usługi Inżynierskie za rok 2018 dotyczą okresu od 1 stycznia do dnia sprzedaży Spółki DESART Sp. z o.o., tj. do dnia 15 listopada 2018 roku.

Okres dwunastu miesięcy zakończony 31 grudnia 2018	Oprogramowanie komputerowe: sprzedaż i usługi	Sprzedaż i serwis sprzętu komputerowego	Usługi szkoleniowe	Usługi inżynierskie	Wdrożenia CAD dla dużych odbiorców	Pozostałe	RAZEM	Korekty i wyłączenia	Działalność ogółem
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	30 606	4 633	2 298	11 307	3 567	891	53 302	0	53 302
Sprzedaż między segmentami	2 387	46	0	297	14	72	2 816	-2 816	0
Przychody segmentu ogółem	32 993	4 679	2 298	11 604	3 581	963	56 118	-2 816	53 302
Zysk/(strata) segmentu	1 856	214	552	2 183	25	963	5 793	2	5 794
Koszty ogólnego zarządu									-4 717
Pozostałe przychody/koszty operacyjne									62
Zysk/(strata) z działalności operacyjnej									1 139
Przychody/Koszty finansowe netto									377
Uznanie/obciążenie z tytułu podatku dochodowego									-646
Zysk/(strata) netto za okres obrotowy									870
Pozostałe całkowite dochody netto									0
Całkowity dochód/(strata) netto za okres									870

Okres dwunastu miesięcy zakończony 31 grudnia 2017	Oprogramowanie komputerowe: sprzedaż i usługi	Sprzedaż i serwis sprzętu komputerowego	Usługi szkoleniowe	Usługi inżynierskie	Wdrożenia CAD dla dużych odbiorców	Pozostałe	RAZEM	Korekty i wyłączenia	Działalność ogółem
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	24 881	4 730	1 999	9 780	3 615	274	45 279	0	45 279
Sprzedaż między segmentami	2 636	34	3	406	19	86	3 184	-3 184	0
Przychody segmentu ogółem	27 516	4 764	2 002	10 186	3 634	360	48 462	-3 184	45 279
Zysk/(strata) segmentu	2 137	341	490	1 527	352	360	5 207	-101	5 106
Koszty ogólnego zarządu									-3 847
Pozostałe przychody/koszty operacyjne									-138
Zysk/(strata) z działalności operacyjnej									1 121
Przychody/Koszty finansowe netto									98
Uznanie/obciążenie z tytułu podatku dochodowego									-270
Zysk/(strata) netto za okres obrotowy									949
Pozostałe całkowite dochody netto									0
Całkowity dochód/(strata) netto za okres									949

Informacje geograficzne

Grupa działa przede wszystkim na obszarze Polski, gdzie znajdują się wszystkie jej aktywa, oraz osiąga przychody głównie ze sprzedaży krajowej. Struktura geograficzna osiągniętych przychodów ze sprzedaży od klientów zewnętrznych przedstawia się następująco:

Struktura geograficzna przychodów ze sprzedaży	Za okres	
	od 01.01.2018 do 31.12.2018	od 01.01.2017 do 31.12.2017
Przychody ze sprzedaży krajowej	49 102	41 070
Przychody ze sprzedaży zagranicznej	4 200	4 209
Razem	53 302	45 279

Powyższa informacja o przychodach oparta jest na danych o siedzibach klientów.

Informacja o wiodących klientach

Grupa współpracuje od wielu lat z dużą liczbą klientów. Żaden pojedynczy klient nie odpowiada za więcej niż 10% przychodów ze sprzedaży zarówno w roku 2018 jak i 2017.

6. Rzeczowe aktywa trwałe

RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE	Stan na dzień	
	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
Grunty	1 747	1 747
Budynki, lokale i budowle	11	51
Urządzenia techniczne i maszyny	213	276
Środki transportu	380	487
Mebel i wyposażenie	0	1
Środki trwałe w budowie	300	260
Rzeczowe aktywa trwałe, razem	2 651	2 822

Zmiany wartości rzeczowych aktywów trwałych w okresie od 1 stycznia 2018 do 31 grudnia 2018 r.

ZMIANA RZECZOWYCH AKTYWÓW TRWAŁYCH	grunty	budynki, lokale i budowle	maszyny i urządzenia	środki transportu	meble i wyposażenie	środki trwałe w budowie	Razem
Wartość brutto na początek okresu	1 747	251	2 038	2 028	155	260	6 479
Zwiększenia (z tytułu)	0	0	192	520	0	40	752
- zakup	0	0	141	0	0	40	181
- leasing	0	0	51	520	0	0	571
Zmniejszenia (z tytułu)	0	79	1 197	871	91	0	2 238
- sprzedaż	0	0	10	58	0	0	68
- sprzedaż jednostki zależnej	0	79	991	813	91	0	1 974
- likwidacja	0	0	196	0	0	0	196
Wartość brutto na koniec okresu	1 747	172	1 033	1 677	64	300	4 993
Amortyzacja na początek okresu	0	200	1 762	1 541	154	0	3 657
Amortyzacja za okres	0	-39	-942	-244	-90	0	-1 315
- odpis amortyzacyjny za rok	0	14	138	286	1	0	439
- sprzedaż jednostki zależnej	0	53	874	472	91	0	1 490
- sprzedaż	0	0	206	58	0	0	264
Amortyzacja na koniec okresu	0	161	820	1 297	64	0	2 342
Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na początek okresu	0	0	0	0	0	0	0
Wartość księgową netto na koniec okresu	1 747	11	213	380	0	300	2 651

Zmiany wartości rzeczowych aktywów trwałych w okresie od 1 stycznia 2017 do 31 grudnia 2017 r.

ZMIANA RZECZOWYCH AKTYWÓW TRWAŁYCH	grunty	budynki, lokale i budowle	maszyny i urządzenia	środki transportu	meble i wyposażenie	środki trwałe w budowie	Razem
Wartość brutto na początek okresu	1 747	251	1 853	1 975	150	66	6 042
Zwiększenia (z tytułu)	0	0	243	60	5	194	502
- zakup	0	0	235	0	5	194	434
- leasing	0	0	8	60	0	0	68
Zmniejszenia (z tytułu)	0	0	58	7	0	0	65
- sprzedaż	0	0	58	7	0	0	65
Wartość brutto na koniec okresu	1 747	251	2 038	2 028	155	260	6 479
Amortyzacja na początek okresu	0	183	1 674	1 212	147	0	3 216
Amortyzacja za okres	0	17	88	329	7	0	441
- odpis amortyzacyjny za rok	0	17	146	336	7	0	506
- sprzedaż	0	0	58	7	0	0	65
Amortyzacja na koniec okresu	0	200	1 762	1 541	154	0	3 657
Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na początek okresu	0	0	0	0	0	0	0
Odpisy z tytułu utraty wartości na koniec okresu	0	0	0	0	0	0	0
Wartość księgowa netto na koniec okresu	1 747	51	276	487	1	260	2 822

Grupa nie posiada środków trwałych o istotnej wartości, które nie zostały objęte ewidencją bilansową.

Alokacja amortyzacji :	2018	2017
Koszty wytworzenia sprzedanych produktów	108	146
Koszty sprzedaży	206	205
Koszty ogólnego zarządu	125	155
Rozliczona w wynik finansowy	439	506

Rzeczowe aktywa trwałe używane na podstawie umów leasingu finansowego:

Grupy środków trwałych	Stan na dzień					
	31 grudnia 2018			31 grudnia 2017		
	Wartość początkowa	Skumulowane umorzenie	Wartość księgowa netto	Wartość początkowa	Skumulowane umorzenie	Wartość księgowa netto
Maszyny i urządzenia	0	0	0	742	690	52
Środki transportu	325	21	304	1 065	710	355
Meble i wyposażenie	0	0	0	43	43	0
Razem	325	21	304	1 850	1 443	407

Na dzień 31 grudnia 2018 roku Grupa nie posiada umów zobowiązujących do zakupu rzeczowych aktywów trwałych.

7. Wartość firmy

WARTOŚĆ FIRMY Z KONSOLIDACJI	Stan na dzień	
	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
Wartość brutto na początek okresu:	2 728	2728
Zwiększenia z tytułu nabycia podmiotów powiązanych	0	0
Zmniejszenia z tyt. sprzedaży podmiotów powiązanych	2 042	0
Inne zmiany	0	0
Wartość brutto na koniec okresu:	686	2 728
Skumulowana utrata wartości na początek okresu:	0	0
Utrata wartości rozpoznana w ciągu roku	0	0
Zmniejszenia z tyt. sprzedaży podmiotów powiązanych	0	0
Inne zmiany	0	0
Skumulowana utrata wartości na koniec okresu	0	0
Wartość netto	686	2 728

Na dzień bilansowy wartość firmy z konsolidacji obejmuje wartość firmy powstałą na nabyciu AUTOR KSI Spółki z o.o. w wysokości 686 tys. zł.

Wartość firmy uległa w 2018 roku zmniejszeniu o kwotę 2 042 tys. zł w związku ze sprzedażą jednostki zależnej DESART Sp. z o.o. oraz jednostki CADOR Consulting Sp. z o.o., której 100% udziałowcem jest DES ART. Sp. z o.o.

O przeprowadzonej transakcji sprzedaży udziałów w spółce DESART Sp. z o.o. PROCAD SA informowała w dniu 15 listopada 2018 roku raportem bieżącym nr 17/2018. Skonsolidowany wynik na sprzedaży udziałów został przedstawiony w nocie 36.1 Sprawozdania.

7.1 Roczny test utraty wartości

Wartość firmy nie podlega amortyzacji, lecz jest corocznie testowana pod kątem możliwej utraty wartości. W ciągu roku obrotowego Grupa dokonała oceny wartości ekonomicznej wartości firmy i stwierdzono, że nie nastąpiła utrata wartości przez wartość firmy.

Dla celów testowania utraty wartości wartość firmy została alokowana do następującego ośrodka generującego środki pieniężne:

- Wdrożenia CAD dla dużych odbiorców (AutoR KSI)

Test przeprowadzono w oparciu o oszacowaną wartość odzyskiwalną ośrodka wypracowującego środki pieniężne, jakim jest AutoR KSI Sp. z o.o. Wartość odzyskiwalna została oszacowana na podstawie wartości użytkowej skalkulowanej na bazie prognozy przepływów środków pieniężnych opartej na zatwierdzonych przez Zarząd prognozach finansowych na lata 2019-2023. Wyodrębnione przepływy zdyskontowano stopą 13%, uwzględniającą stopę wolną od ryzyka oraz oczekiwaną premię za ryzyko. Po okresie prognozy przyjęto założenie wzrostu przepływów na poziomie 3,0% rocznie, zbliżonym do prognozy wzrostu PKB w Polsce. Wyliczona na podstawie przyjętych założeń wartość odzyskiwalna AutoR KSI wyniosła 1 779 tys. zł, i nie wskazuje na utratę wartości w odniesieniu do tego ośrodka. Wartość firmy przyporządkowana do tego ośrodka wynosi 686 tys. zł.

Oszacowanie wartości użytkowej Spółki AutoR KSI wykazuje pewną wrażliwość na zmiany założeń dotyczące wysokości stopy dyskonta i przewidywanego wzrostu podmiotu po okresie objętym prognozą. Zarząd uważa, że nawet gdyby zaszły jakiegokolwiek zmiany w głównych założeniach, na podstawie których określono wartość możliwą do odzyskania, to łączna wartość bilansowa tej jednostki nie przekroczyłaby jej łącznej wartości możliwej do odzyskania. Poniższa tabela przedstawia zmiany wartości wyceny wartości odzyskiwalnej ośrodka w zależności od zastosowanej stopy dyskonta oraz przewidywanego wzrostu podmiotu po okresie objętym prognozą:

Wartość w tys. zł.	Wzrost po okresie objętym prognozą			
	1%	2%	3,0%	4%
Stopa dyskonta	1%	2%	3,0%	4%
10%	2 126	2 332	2 597	2 950
12%	1 712	1 837	1 991	2 183
13%	1 557	1 658	1 779	1 928
15%	1 316	1 384	1 464	1 558

7.2 Jednostki zależne

Poniższa tabela przedstawia szczegółowe informacje oraz wybrane dane finansowe jednostek zależnych. Wykazane poniżej kwoty nie uwzględniają eliminacji transakcji między jednostkami w Grupie.

Dane finansowe jednostek	DESART Sp. z o.o.	Projekt-Biz Sp.z o.o.	AutoR KSI Sp. z o.o.	CADOR Sp. z o.o.
Siedziba	Gdynia	Gdańsk	Warszawa	Gdynia
Dane za okres	od 01.01.2018 do 15.11.2018	od 01.01.2018 do 31.12.2018	od 01.01.2018 do 31.12.2018	od 01.01.2018 do 15.11.2018
Podstawowa działalność	Usługi inżynierskie	Tworzenie oprogramowania CAD	Wdrożenia CAD dla dużych odbiorców	Sprzedaż oprogramowania
Udział w kapitale zakładowym (w%)	61,81%	100%	100%	61,81%
Udział procentowy posiadanych praw głosu	61,81%	100%	100%	61,81%
Suma aktywów	5 945	41	2 874	2 283
Kapitał własny na dzień bilansowy	4 376	41	2 338	1 150
Suma zobowiązań	1 569	0	536	1 133
Przychody ze sprzedaży	7 406	0	3 581	4 198
Zysk / strata netto	562	-1	-32	346
Zatrudnienie (w os.) za okres sprawozdawczy	32	0	5	15

8. Pozostałe aktywa niematerialne

WARTOŚCI NIEMATERIALNE	Stan na dzień	
	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
Nabyte koncesje, patenty, licencje, w tym	423	906
oprogramowanie komputerowe	423	906
Znaki handlowe	1 680	1 680
Wartości niematerialne, razem	2 103	2 586

Znak handlowy stanowi wartość niematerialną, znak towarowy 'AutoR KSI', nabyty w wyniku połączenia jednostki AutoR KSI. Znak ten nie podlega amortyzacji. Wycena wartości godziwej znaku towarowego pierwotnie została dokonana przez niezależnego konsultanta ekonomiczno - finansowego. Na dzień kończący okres sprawozdawczy znak ten podlega testowaniu pod kątem utraty wartości, łącznie z całym ośrodkiem wypracowującym środki pieniężne, jakim jest AutoR KSI Sp. z o.o. Testy przeprowadzone na 31 grudnia 2018 roku nie wykazały utraty wartości przez znak handlowy 'AutoR KSI'.

Zmiany wartości niematerialnych w okresie od 1 stycznia 2018 do 31 grudnia 2018 r.:

ZMIANY WARTOŚCI NIEMATERIALNYCH	koszty zakończonych prac rozwojowych	koncesje, patenty, licencje i podobne wartości	Znaki handlowe	zaliczki na wartości niematerialne i prawne	Razem
Wartość brutto na początek okresu	0	1 933	1 680	0	3 613
Zwiększenia:	0	0	0	0	0
Sprzedane aktywa w związku ze sprzedażą jednostki zależnej	0	1 139	0	0	1 139
Wartość brutto na koniec okresu	0	794	1 680	0	2 474
Skumulowana amortyzacja na początek okresu	0	1 027	0	0	1 027
- amortyzacja za okres	0	192	0	0	192
Sprzedane aktywa w związku ze sprzedażą jednostki zależnej	0	847	0	0	847
Skumulowana amortyzacja na koniec okresu	0	371	0	0	371
Odpisy z tytułu utraty wartości na początek okresu	0	0	0	0	0
Odpisy z tytułu utraty wartości na koniec okresu	0	0	0	0	0
Wartość netto na koniec okresu	0	423	1 680	0	2 103

Zmiany wartości niematerialnych w okresie od 1 stycznia 2017 do 31 grudnia 2017 r.:

ZMIANY WARTOŚCI NIEMATERIALNYCH	koszty zakończonych prac rozwojowych	koncesje, patenty, licencje i podobne wartości	Znaki handlowe	zaliczki na wartości niematerialne i prawne	Razem
Wartość brutto na początek okresu	0	1 265	1 680	0	2 945
Zwiększenia:	0	668	0	0	668
- nabycie	0	668	0	0	668
Zmniejszenia	0	0	0	0	0
Wartość brutto na koniec okresu	0	1 933	1 680	0	3 613
Skumulowana amortyzacja na początek okresu	0	831	0	0	831
- amortyzacja za okres	0	196	0	0	196
Zmniejszenia	0	0	0	0	0
Skumulowana amortyzacja na koniec okresu	0	1 027	0	0	1 027
Odpisy z tytułu utraty wartości na początek okresu	0	0	0	0	0
Odpisy z tytułu utraty wartości na koniec okresu	0	0	0	0	0
Wartość netto na koniec okresu	0	906	1 680	0	2 586

Grupa nie posiada wartości niematerialnych objętych ewidencją pozabilansową.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku Grupa nie posiada umów zobowiązujących do zakupu wartości niematerialnych.

Alokacja amortyzacji :	2018	2017
Koszty wytworzenia sprzedanych produktów	62	93
Koszty sprzedaży	130	98
Koszty ogólnego zarządu	0	5
Rozliczona w wynik finansowy	192	196

9. Aktywa finansowe

AKTYWA FINANSOWE	Stan na dzień	
	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
Aktywa wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	0	188
Pożyczki udzielone jednostkom powiązanym	0	0
Pożyczki udzielone jednostkom pozostałym	0	188
Aktywa wyceniane w wartości godziwej przez wynik	9 199	2656
Jednostki uczestnictwa	9 199	2656
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	223	526
Obligacje	220	523
Akcje i udziały	3	3
Aktywa finansowe, razem	9 422	3370
Długoterminowe	3	3
Krótkoterminowe	9 419	3367

Aktywa finansowe są w całości inwestycjami dokonanymi w walucie polskiej. Informacje o wartości godziwej aktywów finansowych przedstawia nota 31.2 Sprawozdania.

9.1 Pożyczki udzielone

POŻYCZKI	Stan na dzień	
	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
Stan na początek okresu	188	203
Zwiększenia	731	8
Udzielone pożyczki	700	0
Naliczone odsetki od pożyczek	31	8
Zmniejszenia	-919	-23
Spłata pożyczek - kapitał	-880	0
Spłata pożyczek - odsetki	-39	-23
Odpis aktualizujący	0	0
Stan na koniec okresu, w tym	0	188
Pożyczki długoterminowe	0	0
Pożyczki krótkoterminowe	0	188

Na dzień bilansowy Grupa nie posiada udzielonych pożyczek, wszystkie pożyczki zostały spłacone do dnia 31 grudnia 2018 roku.

W trakcie 2018 roku Grupa udzieliła pożyczki Panu Zbigniewowi Safuryn w kwocie 700 tys. zł, z oprocentowaniem rocznym w wysokości 4%. Pożyczka ta została spłacona w całości w dniu 20 listopada 2018 roku, wraz z należnymi odsetkami.

Na dzień 31 grudnia 2017 roku jedyną pożyczką była pożyczka udzielona Panu Tomaszowi Dobrosielskiemu przez jednostkę dominującą o następującej charakterystyce:

Pożyczkobiorca	Kwota pożyczki	Odsetki	Razem saldo pożyczki	Data spłaty	Oprocentowanie
TOMASZ DOBROSIELSKI	180	8	188	2018-12-31	roczne: WIBOR 1M+ 3p.%

Powyższa pożyczka została Grupie w całości spłacona w dniu 9 lutego 2018 wraz z należnymi odsetkami.

Informacje o klasyfikacji aktywów finansowych przedstawia nota 3.2.7 Sprawozdania. Informacje dotyczące ryzyka kredytowego przedstawia nota 32.3.

9.2 Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik

Do aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik Grupa klasyfikuje jednostki uczestnictwa funduszy Gamma, zarządzanych przez GAMMA Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A., będące częścią Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego oraz jednostki uczestnictwa funduszu Agio Kapitał, zarządzanego przez AgioFunds TFI SA. Jednostki uczestnictwa można nabywać i umarzać w dowolnym dniu wyceny, bez konieczności deklarowania wcześniej długości takiej lokaty. Na dzień kończący okres sprawozdawczy Grupa była w posiadaniu jednostek uczestnictwa tych funduszy o łącznej wartości nominalnej 9 023 tys. zł oraz wartości godziwej 9 199 tys. zł.

Jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych są wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy, na podstawie ich opublikowanej wartości rynkowej.

AKTYWA FINANSOWE wyceniane w wartości godziwej przez wynik	Stan na dzień	
	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
Stan na początek okresu:	2 656	2 553
- jednostki uczestnictwa - wartość według ceny nabycia	2 528	2 519
- jednostki uczestnictwa - wycena do wartości godziwej	128	34
Zwiększenia:	7 075	103
- nabycie	7 005	9
- wycena do wartości godziwej	70	94
Zmniejszenia:	-532	0
- umorzenie jednostek	-510	0
- ujęta wycena do wartości godziwej dotycząca umorzonych jednostek	-22	0
- utrata wartości	0	0
Stan na koniec okresu	9 199	2 656
- jednostki uczestnictwa - wartość według ceny nabycia	9 023	2 528
- jednostki uczestnictwa - zmiana wartości godziwej	176	128

W okresie sprawozdawczym Grupa dokonała przeszacowania wartości posiadanych aktywów odnosząc kwotę 70 tys. zł do przychodów finansowych okresu sprawozdawczego (w 2017 roku: 94 tys. zł).

Informacje o klasyfikacji aktywów finansowych przedstawia nota 3.2.7 Sprawozdania. Informacje dotyczące ryzyka kredytowego przedstawia nota 32.3 a informacje o wartości godziwej – nota 31.2 Sprawozdania.

9.3 Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody

AKTYWA FINANSOWE wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody - krótkoterminowe	Stan na dzień	
	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
Stan na początek okresu	523	523
- obligacje	500	500
- odsetki od obligacji	23	23
Zwiększenia:	0	0
Zmniejszenia (z tytułu)	303	0
- zbycie obligacji	0	0
- spłaty odsetek od obligacji	0	0
- odpis z tytułu utraty wartości	303	0
Stan na koniec okresu	220	523

Informacje o klasyfikacji przedstawia nota 3.2.7 Sprawozdania. Informacje dotyczące ryzyka kredytowego przedstawia nota 32.3 a informacje o wartości godziwej – nota 31.2 Sprawozdania.

Do aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody Grupa zakwalifikowała instrumenty dłużne, którymi są obligacje o następującej charakterystyce:

OBLIGACJE	Termin zapadalności	Oprocentowanie roczne	Wartość emisyjna	Wartość godziwa	
				Stan na dzień 31 grudnia 2018	Stan na dzień 31 grudnia 2017
Obligacje Mostostal Infrastruktura Sp. z o.o.	20 sierpnia 2016	WIBOR 6M+6,5 p.p.	500	220	523
bligacje POLBRAND SA seria G	6 czerwca 2016	11%	200	0	0
			700	220	523

Na dzień kończący okres sprawozdawczy Grupa wykazuje obligacje Mostostal Infrastruktura, które nie zostały wykupione przez emitenta. W 2018 roku Grupa dokonała odpisu aktualizującego te aktywa, w wysokości 303 tys. zł. Od 2014 roku prowadzone było postępowanie sądowe w celu odzyskania zainwestowanych kwot. Nakaz zapłaty został wydany w dniu 31 grudnia 2014 roku a w dniu 18 sierpnia 2016 roku wyrok zasądający całość roszczenia. W dniu 30 maja 2018 Sąd wydał tytuł wykonawczy i wszczęte zostało postępowanie egzekucyjne. W dniu 14 czerwca komornik dokonał zajęcia nieruchomości stanowiącej zabezpieczenie obligacji i rozpoczęte zostały czynności zmierzające do jego licytacji. W efekcie tych działań Biegła Sądowa sporządziła w listopadzie 2018r. nowy operat szacunkowy nieruchomości. Operat ten wskazuje na znacznie niższą wartość rynkową nieruchomości niż wartość oszacowana w operacie opracowanym na cele zabezpieczenia obligacji, w którym nieruchomość ta wyceniona została na 10 340 tys. zł. Wartość nieruchomości wynikająca z nowej wyceny nie pokrywa wartości emisji, wobec czego Zarząd Grupy dokonał ponownej oceny prawdopodobieństwa odzyskania zainwestowanych kwot, w rezultacie której podjęta została decyzja o dokonaniu odpisu z tytułu utraty wartości tych aktywów. Kwota odpisu została oszacowana w oparciu o wskaźnik proporcji, w jakiej pozostaje wartość nieruchomości wynikająca z nowego operatu szacunkowego do wartości emisji.

Grupa jest także w posiadaniu obligacji POLBRAND, które nie zostały wykupione przez Emitenta i w całości zostały objęte odpisem z tytułu utraty wartości. Wobec POLBRAND toczyło się postępowanie restrukturyzacyjne, zakończone Postanowieniem Sądu w dniu 13 lutego 2018 roku. Również wnioski o ogłoszenie upadłości Polbrand zostały oddalone przez Sąd. Obecnie prowadzone jest wznowione postępowanie egzekucyjne.

10. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

NALEŻNOŚCI DŁUGOTERMINOWE	Stan na dzień	
	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
Należności z tytułu kaucji, poręczeń zabezpieczeń i gwarancji	90	88
Należności z tytułu sprzedaży udziałów	500	0
Pozostałe należności	0	0
Należności długoterminowe netto, razem	590	88
Odpisy aktualizujące wartość należności	0	0
Należności długoterminowe brutto, razem	590	88

NALEŻNOŚCI KRÓTKOTERMINOWE	Stan na dzień	
	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
1. Należności z tytułu dostaw i usług, w tym	5 405	6 569
Należności od jednostek powiązanych, o okresie spłaty:		
do 12 miesięcy	18	52
powyżej 12 miesięcy	0	0
Należności od pozostałych jednostek, o okresie spłaty:		
do 12 miesięcy	5 098	6 262
powyżej 12 miesięcy	0	0
Dochodzone na drodze sądowej	289	255
2. Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego	0	34
3. Należności budżetowe pozostałe	2	0
4. Zaliczki przekazane na dostawy	0	0
5. Należności z tytułu sprzedaży udziałów	250	0
6. Inne należności, w tym	167	148
Należności od jednostek powiązanych	0	0
Należności od pozostałych jednostek	167	148
Należności krótkoterminowe netto, razem	5 824	6 751
Odpisy aktualizujące wartość należności	289	780
Należności krótkoterminowe brutto, razem	6 113	7 531

Należności z tytułu sprzedaży udziałów dotyczą transakcji sprzedaży wszystkich udziałów w Spółce zależnej DESART Sp. z o.o. Transakcja sprzedaży została opisana w nocie 36 Sprawozdania. Pozostałe należności dotyczą głównie należności od pracowników oraz innych należności.

Analiza wiekowa należności z tytułu dostaw i usług	Stan na dzień	
	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
Należności terminowe, w tym:	4 587	5 094
do 1 miesiąca	2 894	4 321
powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	989	477
powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	487	130
powyżej 6 miesięcy do 1 roku	203	152
powyżej 1 roku	14	14
Należności przeterminowane, w tym:	818	2 000
do 1 miesiąca	531	1 205
powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	249	98
powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	38	143
powyżej 6 miesięcy do 1 roku	0	34
powyżej 1 roku	0	520
Należności dochodzone na drodze sądowej	289	255
Należności z tytułu dostaw i usług brutto, razem	5 694	7 349
Odpisy aktualizujące wartość należności z tytułu dostaw i usług	-289	-780
Należności z tytułu dostaw i usług netto, razem	5 405	6 569

Średni termin spłaty należności z tytułu sprzedaży towarów i usług wynosi 41 dni. Od należności przeterminowanych Grupa nalicza odsetki w wysokości ustawowej.

Charakterystyka instrumentów finansowych została opisana w nocie 3.2.7 Sprawozdania.

Cele oraz zasady zarządzania ryzykiem finansowym opisano w nocie 32. Maksymalna ekspozycja na ryzyko kredytowe aktywów finansowych została przedstawiona w nocie 32.3. Ekspozycja aktywów finansowych na ryzyko rynkowe związane ze zmianami kursów walut została przedstawiona w nocie 32.2 a na ryzyko związane ze zmianami stóp procentowych w nocie 32.1.

Zmianę stanu odpisów aktualizujących wartość należności z tytułu dostaw i usług przedstawia poniższa tabela:

Odpisy aktualizujące wartość należności niefinansowych	Stan na dzień	
	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
Odpis aktualizujący na początek okresu	780	546
Odpis aktualizujący na początek okresu po korektach konsolidacyjnych	780	546
Eliminacja odpisu w jednostce zależnej na dzień jej sprzedaży	-525	0
Odpis utworzony w ciężar zysku lub straty	35	271
Odpis wykorzystany w trakcie okresu	0	-10
Kwoty odzyskane w trakcie okresu	-1	-27
Odpis odwrócony w rachunek zysków i strat	0	0
Odpis aktualizujący na koniec okresu	289	780

Wraz z przyjęciem MSSF 9 Grupa zastosowała nowe zasady szacowania odpisu aktualizującego należności, które zostały opisane w nocie 3.2.7 Sprawozdania.

Określając poziom ściągальności należności z tytułu dostaw i usług Grupa wykorzystuje model oczekiwanych strat kredytowych (OSK) oparty o macierz odpisów, w której odpisy oblicza się dla należności handlowych zaliczonych do różnych przedziałów wiekowych oraz okresów przeterminowania. Ponieważ saldo obejmuje grupę rozproszonych pozycji (duży zasięg bazy klientów i brak powiązań między nimi), charakteryzujących się podobieństwem w zakresie ryzyka kredytowego oraz zachowań klientów w przeszłości, ściągальność należności jest szacowana na podstawie danych historycznych za ostatnie 5 lat. Grupa koryguje współczynniki niespłacalności z tytułu wpływu czynników przyszłych, jeżeli w ocenie Zarządu wywierają one wpływ na pogorszenie ściągальności należności.

Odpis z tytułu utraty wartości oblicza się uwzględniając współczynniki niespłacalności oraz wysokość salda należności niespłaconych na dzień bilansowy dla każdego przedziału analizy wiekowej. Za zdarzenie niewypłacalności Grupa uznaje brak wywiązania się z zobowiązania przez kontrahenta po upływie 365 dni od dnia wymagalności należności. Na należności nieuregulowane, skierowane do postępowania sądowego Grupa tworzy indywidualne odpisy aktualizujące. Na dzień kończący okres sprawozdawczy Grupa posiada należności objęte dochodzeniem wierzytelności w wysokości 135 tys. zł oraz 154 tys. zł zgłoszonych w postępowaniach upadłościowych.

W ocenie Grupy, w odniesieniu do należności z tytułu dostaw i usług nie występuje istotna koncentracja ryzyka kredytowego, ze względu na duży zasięg bazy klientów i brak powiązań między nimi. Maksymalna ekspozycja Spółki na ryzyko kredytowe na dzień kończący okres sprawozdawczy jest najlepiej reprezentowana przez wartość księgową tych instrumentów.

11. Zapasy

ZAPASY	Stan na dzień	
	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
Materiały	13	4
Półprodukty i produkty w toku	0	0
Produkty gotowe	0	0
Towary	1 043	406
Odpis aktualizujący wartość towarów	0	0
Zapasy, razem	1 056	410

12. Rozliczenia międzyokresowe

ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE KRÓTKOTERMINOWE	Stan na dzień	
	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
Ubezpieczenia majątkowe	44	74
Obsługa oprogramowania	50	176
Podatek VAT do rozliczenia w następnych okresach	24	78
Pozostałe	9	78
Rozliczenia międzyokresowe razem:	127	406

13. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY	Stan na dzień	
	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
Środki pieniężne na rachunkach bankowych i w kasie	457	428
Lokaty krótkoterminowe	1 100	3 623
Inne aktywa pieniężne (rachunek VAT)	17	0
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty razem	1 574	4 051
Kredyt w rachunku bieżącym	0	0
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty gotówkowe - wartość wykazana w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	1 574	4 051

Środki pieniężne w banku są oprocentowane według zmiennych stóp procentowych, których wysokość zależy od stopy oprocentowania jednodniowych lokat bankowych. Lokaty krótkoterminowe są zakładane na różne okresy, od jednego dnia do trzech miesięcy, w zależności od aktualnego zapotrzebowania Grupy na środki pieniężne i są oprocentowane według ustalonych dla nich stóp procentowych.

Od lipca 2018 roku Spółki Grupy korzystają z mechanizmu podzielonej płatności („split payment”) w zakresie podatku VAT. Na dzień 31 grudnia 2018 roku wartość środków pieniężnych na wydzielonych rachunkach VAT wynosiła 17 tys. zł.

Składniki środków pieniężnych i ich ekwiwalentów w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych i w sprawozdaniu z sytuacji finansowej są tożsame.

ŚRODKI PIENIĘŻNE I INNE AKTYWA PIENIĘŻNE (STRUKTURA WALUTOWA)	Stan na dzień	
	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
W walucie polskiej	1 321	3 842
W walutach obcych (wg walut i po przeliczeniu na zł)	253	209
b1. w walucie EUR	59	50
- po przeliczeniu na tys. zł	253	209
b2. w walucie USD	0	0
- pozostałe waluty w tys. zł	0	0
Środki pieniężne i inne aktywa pieniężne, razem	1 574	4 051

14. Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży

Na dzień kończący okres sprawozdawczy w Grupie nie występują aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży

15. Kapitał akcyjny

	Stan na dzień	
	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
Kapitał podstawowy	902	902
Nadwyżka ze sprzedaży akcji	13 277	13 277
Akcje własne	-2 832	-2 832
	11 347	11 347
Kapitał akcyjny składa się z:		
9 019 000 akcji zwykłych mających pełne pokrycie w kapitale	14 179	14 179
1 181 024 akcji własnych	-2 832	-2 832
	11 347	11 347

16. Kapitał podstawowy

Na dzień 31 grudnia 2018 roku kapitał podstawowy jednostki dominującej, zgodnie z wpisem do Krajowego Rejestru Sądowego wynosił 901 900 zł i dzielił się na 9 019 000 akcji o wartości nominalnej 0,10 zł każda. Wszystkie akcje są akcjami na okaziciela. Jednostka dominująca nie wyemitowała akcji uprzywilejowanych. Każda akcja daje prawo do jednego głosu na walnym zgromadzeniu.

W latach zakończonych odpowiednio 31 grudnia 2018 i 2017 roku nie miały miejsca zmiany wysokości kapitału zarejestrowanego i liczby akcji.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku PROCAD SA posiadała 1 181 024 akcje własne. Spółki zależne nie posiadają akcji jednostki dominującej.

KAPITAŁ PODSTAWOWY (STRUKTURA) na dzień 31.12.2018 r.			
Seria /emisja	A	B	RAZEM
Rodzaj akcji	akcje zwykłe na okaziciela	akcje zwykłe na okaziciela	
Rodzaj uprzywilejowania akcji	akcje nie są uprzywilejowane	akcje nie są uprzywilejowane	
Rodzaj ograniczenia praw do akcji	brak	brak	
Liczba akcji	5 019 000	4 000 000	9 019 000
Wartość serii/ emisji wg wartości nominalnej (zł)	501 900,00	400 000,00	901 900,00
Wartość nominalna jednej akcji (w zł)	0,10	0,10	0,10

Struktura akcjonariatu na dzień 31 grudnia 2018 r. przedstawiała się następująco:

Akcjonariusz	Liczba posiadanych akcji	Udział w kapitale zakładowym (%)	Liczba głosów	Udział głosów na WZA(%)
Jarosław Jarzyński	1 413 750	15,68%	1 413 750	15,68%
Janusz Szczęśniak	1 379 604	15,30%	1 379 604	15,30%
Paweł Władysław Kowalski	901 314	9,99%	901 314	9,99%
PROCAD SA	1 181 024	13,09%	1 181 024	13,09%
Maciej Horeczy	477 000	5,29%	477 000	5,29%
Familiar S.A., SICAV-SIF	452 332	5,02%	452 332	5,02%
POZOSTALI AKCJONARIUSZE	3 213 976	35,64%	3 213 976	35,64%
Razem	9 019 000	100,00%	9 019 000	100,00%

Struktura własnościowa na dzień podpisania sprawozdania finansowego, obejmująca akcjonariuszy posiadających, bezpośrednio lub pośrednio, co najmniej 5% w ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy, została przedstawiona w punkcie 27 sprawozdania zarządu z działalności Grupy PROCAD.

Struktura akcjonariatu na dzień 31 grudnia 2017 r. przedstawiała się następująco:

Akcjonariusz	Liczba posiadanych akcji	Udział w kapitale zakładowym (%)	Liczba głosów	Udział głosów na WZA(%)
Jarosław Jarzyński	1 413 750	15,68%	1 413 750	15,68%
Janusz Szczęśniak	1 379 604	15,30%	1 379 604	15,30%
Paweł Władysław Kowalski	901 314	9,99%	901 314	9,99%
PROCAD SA	1 181 024	13,09%	1 181 024	13,09%
Maciej Horeczy	477 000	5,29%	477 000	5,29%
Familiar S.A., SICAV-SIF	452 332	5,02%	452 332	5,02%
POZOSTALI AKCJONARIUSZE	3 213 976	35,64%	3 213 976	35,64%
Razem	9 019 000	100,00%	9 019 000	100,00%

17. Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej

NADWYŻKA ZE SPRZEDAŻY AKCJI POWYŻEJ ICH WARTOŚCI NOMINALNEJ	Stan na dzień	
	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
Stan na początek okresu	13 277	13 277
Zmiany	0	0
Zwiększenie z tytułu przeszacowania do wartości godziwej zapłaty zrealizowanej w akcjach własnych	0	0
Stan na koniec okresu	13 277	13 277

18. Akcje własne

AKCJE WŁASNE	Stan na dzień	
	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
Liczba akcji własnych	1 181 024	1 181 024
Wartość wg ceny nabycia	2 832	2 832
Wartość bilansowa	2 832	2 832
Cel nabycia	zgodnie z dyspozycją Walnego Zgromadzenia	zgodnie z dyspozycją Walnego Zgromadzenia

Skup akcji własnych PROCAD SA prowadzono w roku 2009 oraz w okresie od września 2010 roku do grudnia 2010 roku. W wyniku prowadzonego skupu PROCAD SA nabyła 1 181 024 akcje własne o łącznej wartości 2 832 tys. zł. Pierwotnym celem przeprowadzonego skupu akcji własnych było ich umorzenie. W dniu 7 grudnia 2012 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie PROCAD SA podjęło uchwałę o zawieszeniu realizacji celu pierwotnego na czas nieoznaczony bez wskazywania nowego przeznaczenia dla wszystkich skupionych i posiadanych przez Spółkę akcji własnych. W opinii akcjonariuszy obecnych na Walnym Zgromadzeniu, skupione akcje własne stanowią realną wartość i mogą w przyszłości być wykorzystane z pożytkiem dla spółki, który przełoży się na korzyści dla akcjonariuszy większe, niż te wynikające z umorzenia akcji. Uchwała została podjęta po rozpatrzeniu opinii prawnej, zamieszczonej jako komentarz Zarządu do projektu uchwały opublikowanego 30 października 2012 r. w raporcie bieżącym nr 17/2012. Treść uchwał podjętych przez NWZ PROCAD SA w dniu 7 grudnia 2012r. została podana do publicznej wiadomości w raporcie bieżącym nr 18/2012 w dniu 7 grudnia 2012 roku.

W 2018 oraz w 2017 roku PROCAD SA nie prowadziła skupu akcji własnych.

19. Kapitał zapasowy

KAPITAŁ ZAPASOWY	Stan na dzień	
	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
Utworzony zgodnie ze statutem/umową, ponad wymaganą ustawowo (minimalną) wartość	7 257	6 423
Przeniesiony na kapitał rezerwowo	0	0
Przeniesiony z kapitału rezerwowego	0	0
Kapitał zapasowy, razem	7 257	6 423

20. Kapitał rezerwowo

Grupa nie tworzyła kapitału rezerwowego w 2018 ani w 2017 roku.

21. Udziały niekontrolujące

UDZIAŁY NIEKONTROLUJĄCE	Stan na dzień	
	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
Saldo na początek okresu	1 752	1 637
Udział w zyskach w ciągu roku	359	115
Zmniejszenie udziałów niekontrolujących w wyniku sprzedaży udziałów w spółce DES ART Sp. z o.o. (opis transakcji - nota 36.1)	-2 111	0
Saldo na koniec okresu	0	1 752

22. Dywidendy wypłacone i zaproponowane do wypłaty

W opisywanym okresie nie miała miejsca wypłata dywidendy akcjonariuszom ani też nie zadeklarowano jej wypłaty. Zysk za 2017 rok został w całości przeznaczony na podwyższenie kapitału zapasowego.

W dniu 14 marca 2019 roku Zarząd PROCAD podjął decyzję o rekomendacji Zwyczajnemu Walnemu Zgromadzeniu Spółki przeznaczenia zysku osiągniętego w 2018 roku w całości na kapitał zapasowy. Decyzja ta została podjęta w związku z planami inwestycyjnymi dotyczącymi realizacji Projektu: „Rozwój Centrum Badawczo-Rozwojowego PROCAD” w ramach Działania 2.1 Wsparcie inwestycji w infrastrukturę B+R przedsiębiorstw Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014 - 2020 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

W związku ze sprzedażą w dniu 15 listopada 2018 roku wszystkich udziałów spółki DESART, której personel miał być odpowiedzialny za znaczący zakres agendy badawczej przedmiotowego projektu, Spółka złożyła wniosek do Ministerstwa Inwestycji i Rozwoju, i obecnie oczekuje na odpowiedź dotyczącą możliwości kontynuacji projektu w oparciu o komercyjną współpracę z DESART. W przypadku braku zgody na kontynuację projektu w takim kształcie, Spółka rozważa budowę obiektu bez środków z dofinansowania, z ograniczeniem planowanej działalności do obszarów, które może obsłużyć samodzielnie personel PROCAD SA.

O rekomendacji w sprawie przeznaczenia zysku osiągniętego w 2018 roku Spółka informował raportem bieżącym nr 3/2019 w dniu 14 marca 2019 roku.

23. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług

ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG	Stan na dzień	
	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług:	2 837	1 536
- o okresie wymagalności do 12 miesięcy	2 837	1 536
Kwoty należne klientom w ramach umów długoterminowych	0	0
Zaliczki otrzymane na dostawy	29	34
Zobowiązania wobec jednostek powiązanych	363	52
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług, razem	3 229	1 622

ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG (STRUKTURA WALUTOWA)	jednostka	waluta	Stan na dzień	
			31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
a. w walucie polskiej	w tys.	zł	3 171	1 041
b. w walutach obcych (wg walut i po przeliczeniu na zł)	w tys.	zł	58	581
b1. w walucie EURO	w tys.	EURO	13	139
po przeliczeniu na tys. zł	w tys.	PLN	58	581
b2. w walucie USD	w tys.	USD	0	0
po przeliczeniu na tys. zł	w tys.	PLN	0	0
pozostałe waluty w tys. zł	w tys.	zł	0	0
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług, razem	w tys.	zł	3 229	1 622

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług są nieoprocentowane i były w 2018 roku średnio rozliczane w terminach 22 dniowych (25 dni w 2017 roku).

24. Dotacje

Dotacje rządowe	Stan na dzień	
	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
Stan na początek okresu	0	0
Otrzymane w trakcie roku	298	0
Ujęte w zysku lub w stracie	-104	0
Stan na koniec okresu	194	0
Krótkoterminowe	60	0
Długoterminowe	134	0

Otrzymana w 2018 roku dotacja dotyczy zakupu aktywów trwałych, obejmujących specjalistyczne oprogramowanie oraz stacje robocze, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, w ramach projektu RPOWP na lata 2014-2020.

W dniu 7 września 2016 jednostka dominująca podpisała umowę z Ministerstwem Rozwoju o dofinansowanie Projektu Rozwój Centrum Badawczo-Rozwojowego PROCAD w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny rozwój (Działanie 2.1: Wsparcie inwestycji w infrastrukturę B+R przedsiębiorstw). Projekt zakłada budowę Centrum Badawczo-Rozwojowego oraz inwestycję w infrastrukturę badawczą i specjalistyczne oprogramowanie. W dniu 27 lutego 2017 roku Grupa uzyskała pozwolenie na budowę i po jego uprawomocnieniu, w dniu 21 marca 2017 roku dokumenty zostały przekazane do Ministerstwa Rozwoju. Całkowity koszt realizacji Projektu wynosi 12.536.160,00 zł. W związku ze sprzedażą w dniu 15 listopada 2018 roku wszystkich udziałów spółki DESART, której personel miał być odpowiedzialny za znaczący zakres agendy badawczej przedmiotowego projektu, Grupa złożyła wniosek do Ministerstwa Inwestycji i Rozwoju, i obecnie oczekuje na odpowiedź dotyczącą możliwości kontynuacji projektu w oparciu o komercyjną współpracę z DESART.

25. Kredyty bankowe i pożyczki otrzymane oraz odsetki od zobowiązań

Grupa nie korzystała i nie posiadała kredytów na dzień 31.12.2018 roku ani na dzień 31.12.2017 roku.

W okresie sprawozdawczym od dnia 1 stycznia 2018 do 31 grudnia 2018 roku odsetki zapłacone i zarachowane od zobowiązań finansowych zaciągniętych przez Grupę dotyczyły jedynie zobowiązań z tytułu leasingu finansowego i za cały okres sprawozdawczy wyniosły one 17 tys. zł (w 2017 roku: 20 tys. zł). Na dzień 31 grudnia odpowiednio 2018 i 2017 roku nie wystąpiły naliczone a niezrealizowane odsetki od zobowiązań.

26. Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego

Na podstawie umów leasingu finansowego Grupa użytkuje środki transportu. Przeciętny czas trwania umowy leasingu finansowego wynosi 3 lata. Zobowiązania Grupy wynikające z umów leasingu finansowego są zabezpieczone prawami leasingodawców do składników aktywów objętych umową oraz wystawionymi wekslami In blanco.

Przyszłe minimalne opłaty leasingowe, do których Grupa była zobowiązana na dzień 31 grudnia 2018 oraz 2017 roku, przedstawia poniższa tabela:

ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU LEASINGU FINANSOWEGO	31 grudnia 2018			31 grudnia 2017		
	Minimalne opłaty leasingowe	Wartość bilansowa zobowiązań	Odsetki	Minimalne opłaty leasingowe	Wartość bilansowa zobowiązań	Odsetki
Zobowiązania płatne do 1 roku	89	82	7	177	162	15
Zobowiązania płatne powyżej 1 roku do 5 lat	155	150	5	78	76	2
Zobowiązania płatne powyżej 5 lat	0	0	0	0	0	0
RAZEM	244	232	12	255	238	17
Wartość bieżąca minimalnych opłat		232	--	--	238	--
Długoterminowe zobowiązania z tytułu leasingu finansowego		150	--	--	76	--
Krótkoterminowe zobowiązania z tytułu leasingu finansowego		82	--	--	162	--

Różnica między łączną kwotą opłat leasingowych a wartością bilansową zobowiązań na dzień kończący okres sprawozdawczy wynika z kosztów finansowych (odsetek) do ujęcia w przyszłych okresach. Kwota kosztów na dzień 31.1.2.2018 wynosi 12 tys. zł a na dzień 31.12.2017 wynosiła 17 tys. zł.

27. Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych

ZMIANA STANU ZOBOWIĄZAŃ Z TYTUŁU ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH	Stan na dzień	
	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
Stan na początek okresu	50	50
korekty MSR	0	0
Stan na początek okresu po korektach	50	50
Zwiększenia:	12	0
uaktualnianie rezerwy na odprawy emerytalne i rentowe	12	0
Zmniejszenia	4	0
zmniejszenie w związku ze sprzedażą jednostki zależnej	4	0
wypłata świadczeń emerytalnych i rentowych	0	0
Stan na koniec okresu, w tym	58	50
Zobowiązania długoterminowe	58	50
Zobowiązania krótkoterminowe	0	0

Utworzona rezerwa na świadczenia pracownicze dotyczy świadczeń wypłacanych na zasadach przewidzianych w kodeksie pracy. Grupa nie posiada programów emerytalnych.

28. Pozostałe zobowiązania

POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA	Stan na dzień	
	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	419	204
Zobowiązania z tytułu dywidend	0	0
Inne zobowiązania	5	3
Pozostałe zobowiązania, razem	424	207
Zobowiązania długoterminowe	0	0
Zobowiązania krótkoterminowe	424	207

29. Przychody przyszłych okresów

Przychody odroczone	Stan na dzień	
	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
Stan na początek okresu	50	43
Odroczone w trakcie roku	32	24
Odniesione do zysku lub straty	-48	-17
Stan na koniec okresu	34	50
Krótkoterminowe	33	50
Długoterminowe	0	0

30. Podatek odroczony

	Stan na dzień	
	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
Nadwyżka rezerw/(aktywów) z tytułu odroczonego podatku dochodowego nad aktywami z tytułu odroczonego podatku dochodowego na początek okresu, z tego:	-60	0
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego na początek okresu	267	243
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego na początek okresu	207	243
Uznanie/(obciążenie) wyniku finansowego	109	60
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego na dzień nabycia jednostki zależnej	0	0
Nadwyżka rezerw/(aktywów) z tytułu odroczonego podatku dochodowego, z tego	-169	-60
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego na koniec okresu	282	267
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego na koniec okresu	113	207

W poniższych tabelach zaprezentowano aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego w wartościach przed kompensatą, obliczone przy zastosowaniu ustawowej stawki podatkowej wynoszącej 19%.

AKTYWA Z TYTUŁU ODROZONEGO PODATKU DOCHODOWEGO	Stan na dzień	
	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
1. Stan aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego na początek okresu po korektach konsolidacyjnych, w tym:		
	267	243
2. Zwiększenia	168	78
Odniesione w zysk lub stratę okresu w związku z ujemnymi różnicami przejściowymi (z tytułu)	168	78
niewypłacone wynagrodzenia z narzutami	105	60
różnice kursowe	0	2
utrata wartości inwestycji	58	0
rezerwa na świadczenia pracownicze	2	2
odpisy aktualizujące	0	14
pozostałe	3	0
3. Zmniejszenia	153	54
Odniesione w zysk lub stratę okresu w związku z ujemnymi różnicami przejściowymi (z tytułu)	153	54
wypłacone wynagrodzenie oraz ZUS	56	46
różnice kursowe z wyceny na dzień bilansowy	0	2
z tyt. przywrócenia odpisów aktualizujących	6	1
pozostałe	91	5
4. Stan aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego na koniec okresu razem, w tym:	282	267
Odniesionych w zysk lub stratę okresu	282	267
5. Dokonana kompensata aktywów z rezerwą z tytułu podatku odroczonego	-98	-202
6. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wykazane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	184	65

REZERWA Z TYTUŁU ODROZONEGO PODATKU DOCHODOWEGO	Stan na dzień	
	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
1. Stan na początek okresu, w tym:	207	243
Odniesiona w zysk lub stratę	207	243
2. Zwiększenia	58	62
Odniesione w zysk lub stratę okresu z tytułu dodatnich różnic przejściowych (z tytułu)	58	62
rozliczenie umów leasingu	0	2
dodatnie różnice kursowe z wyceny bilansowej	0	1
wycena inwestycji krótkoterminowych do wartości godziwej	9	18
pozostałe	49	41
3. Zmniejszenia	152	98
Odniesione w zysk lub stratę okresu w związku z dodatnimi różnicami przejściowymi (z tytułu)	152	98
rozliczenie umów leasingu	13	11
różnice kursowe z wyceny bilansowej	0	1
wycena inwestycji długoterminowych	21	0
odwrócenie nadwyżki amortyzacji podatkowej nad bilansową	0	11
pozostałe	118	75
4. Stan rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego na koniec okresu, w tym	113	207
Odniesionej w zysk lub stratę	113	207
5. Dokonana kompensata aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego z rezerwą z tytułu podatku odroczonego	-98	-202
6. Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wykazana w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	15	5

Wartość aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego została w prezentowanych okresach sprawozdawczych, w poszczególnych jednostkach Grupy Kapitałowej skompensowana z rezerwą z tytułu odroczonego podatku dochodowego. W skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej natomiast, podatek odroczony dotyczący jednostki dominującej nie jest kompensowany z podatkiem odroczonym dotyczącym jednostek zależnych.

31. Instrumenty finansowe

31.1 Wartość bilansowa

	Nota	Stan na dzień 31 grudnia 2018 wg MSSF 9			Razem
		Wycena wg zamortyzowanego kosztu	Wycena wg wartości godziwej		
			przez wynik finansowy	przez pozostałe całkowite dochody	
Aktywa finansowe					
Długoterminowe		0	0	3	3
Udziały i akcje w spółkach nienotowanych	9	0	0	3	3
Krótkoterminowe		7 986	9 199	220	17 405
Jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych	9.2	0	9 199	0	9 199
Udzielone pożyczki	9.1	0	0	0	0
Należności od odbiorców	10	6 412	0	0	6 412
Środki pieniężne i lokaty	13	1 574	0	0	1 574
Dłużne papiery wartościowe	9.3	0	0	220	220
Razem		7 986	9 199	223	17 408
Zobowiązania finansowe					
Długoterminowe		150	0	0	150
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	26	150	0	0	150
Pozostałe zobowiązania finansowe	26	0	0	0	0
Krótkoterminowe		3 736	0	0	3 736
Kredyty i pożyczki zaciągnięte	25	0	0	0	0
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	23	3 229	0	0	3 229
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	26	83	0	0	83
Pozostałe zobowiązania finansowe	26	424	0	0	424
Razem		3 886	0	0	3 886

	Nota	Stan na dzień 31 grudnia 2017 wg MSR 39			Razem	
		Pożyczki i należności	Aktywa wyceniane w wartości godziwej przez wynik	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży		Zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie
Aktywa finansowe						
Długoterminowe		0	3	0	0 3	
Udziały i akcje pozostałe	9	0	3	0	0 3	
Krótkoterminowe		11 044	2 656	523	0 14 223	
Jednostki uczestnictwa w funduszach	9.2	0	2 656	0	0 2 656	
Udzielone pożyczki	9.1	188	0	0	0 188	
Należności od odbiorców	10	6 805	0	0	0 6 805	
Środki pieniężne i lokaty	13	4 051	0	0	0 4 051	
Dłużne papiery wartościowe	9.3	0	0	523	0 523	
Razem		11 044	2 659	523	0 14 226	

Zobowiązania finansowe

Długoterminowe		0	0	0	76	76
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego		0	0	0	76	76
Pozostałe zobowiązania finansowe	26	0	0	0	0	0
Krótkoterminowe		0	0	0	1 991	1 991
Kredyty i pożyczki zaciągnięte	25	0	0	0	0	0
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	23	0	0	0	1 622	1 622
Zobowiązania z tytułu leasingu	26	0	0	0	162	162
Pozostałe zobowiązania finansowe	26	0	0	0	207	207
Razem		0	0	0	1 991	2 067

31.2 Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej

Poniższa tabela przedstawia analizę instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej, pogrupowanych zgodnie z MSSF 7 na dzień 31 grudnia odpowiednio 2018 oraz 2017 roku, według trzypoziomowej hierarchii, gdzie:

- Poziom 1 - wartość godziwa oparta jest o ceny giełdowe (nieskorygowane) oferowane za identyczne aktywa lub zobowiązania na aktywnych rynkach,
- Poziom 2 – wartość godziwa ustalana jest na bazie wartości obserwowanych na rynku jednakże nie będących bezpośrednim kwotowaniem rynkowym (np. ustalone są przez odniesienie bezpośrednie lub pośrednie do podobnych instrumentów istniejących na rynku),
- Poziom 3 – wartość godziwa ustalana jest na bazie różnych technik wyceny nie opierających się jednakże o jakiegokolwiek obserwowane dane rynkowe.

Hierarchia wyceny do wartości godziwej (w tys. zł)	Stan na dzień 31 grudnia 2018 wg MSSF 9			Stan na dzień 1 stycznia 2018 wg MSSF 9		
	Poziom 1	Poziom 3	Razem	Poziom 1	Poziom 3	Razem
Aktywa wyceniane w wartości godziwej przez wynik						
Jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych	9 199	0	9 199	2 656	0	2 656
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody						
Instrumenty kapitałowe	0	3	3	0	3	3
instrumenty dłużne (obligacje)	220	0	220	523	0	523
RAZEM	9 419	3	9 422	3 179	3	3 182

W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2018 oraz 2017 roku nie miały miejsca przesunięcia między poziomami hierarchii wartości godziwej. Żaden z instrumentów nie został także przesunięty z/do poziomu 3 hierarchii wartości godziwej.

32. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym

System zarządzania ryzykiem w Grupie polega na ich stałym monitorowaniu i podejmowaniu działań zapobiegających zmaterializowaniu się ryzyk, a gdy to nie jest możliwe - minimalizacji skutków ich wystąpienia. Zarządzanie ryzykiem zawiera procesy identyfikacji, pomiaru oraz określania sposobu postępowania z nim, obejmując następujące ryzyk:

- Ryzyko rynkowe (ryzyko zmian stóp procentowych, ryzyko zmian kursów walutowych),
- Ryzyko płynności,
- Ryzyko kredytowe wraz z ryzykiem inwestycyjnym.

Celami zarządzania ryzykiem finansowym są:

- ograniczenie zmienności wyniku finansowego brutto,
- utrzymanie dobrej kondycji finansowej,
- ograniczenie strat Grupy mogących wynikać z niewypłacalności klientów,
- wspieranie procesu podejmowania decyzji w obszarze działalności inwestycyjnej, z uwzględnieniem źródeł finansowania inwestycji.

Wszystkie cele zarządzania ryzykiem należy rozpatrywać łącznie, a ich realizacja jest zdeterminowana przede wszystkim przez sytuację wewnętrzną i warunki rynkowe.

32.1 Ryzyko stopy procentowej

Narażenie Grupy na ryzyko wywołane zmianami stóp procentowych jest niewielkie i dotyczy przede wszystkim posiadanych środków pieniężnych i ich ekwiwalentów oraz zobowiązań z tytułu leasingu finansowego, w mniejszym zaś stopniu lokat bankowych.

Nie występuje ryzyko koncentracji zadłużenia w jednym banku, ponieważ Spółki Grupy nie posiadają kredytów ani pożyczek na dzień sprawozdawczy. Wskaźniki finansowe określające zdolność do spłaty zobowiązań są na wysokim poziomie.

W ocenie Zarządu nie ma potrzeby dokonywania zabezpieczeń w odniesieniu do ryzyka stopy procentowej. Zgodnie z przyjętą strategią wszystkie nadwyżki środków pieniężnych są obecnie lokowane w bezpiecznych funduszach pieniężnych lub w depozytach bankowych. Grupa ocenia, że powyższe inwestycje dają nieistotną ekspozycję na ryzyko stopy procentowej.

32.2 Ryzyko zmiany kursów walut

Grupa prowadzi działalność na rynku krajowym oraz zagranicznym. Znaczna część przychodów Grupy jest osiągana ze sprzedaży krajowej, jednakże dotyczy towarów (w tym wszystkie produkty Autodesk), których ceny zaopatrzeniowe są wyrażone w Euro. Grupa stara się minimalizować ryzyko kursowe poprzez odpowiednią politykę ofertową zawierającą klauzulę o możliwości zmiany cen podawanych w złotych polskich (ofertowanie w dwóch walutach PLN i Euro).

32.3 Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe związane jest z ryzykiem, że kontrahent nie dopełni swoich zobowiązań umownych, w wyniku czego Grupa poniesie straty finansowe.

Grupa dokonuje na bieżąco oceny zdolności kredytowej swoich kontrahentów, w szczególności tych, którzy chcą korzystać z kredytów kupieckich. Transakcje zawierane są wyłącznie z kontrahentami o sprawdzonej wiarygodności kredytowej; w razie potrzeby uzyskując stosowne zabezpieczenie jako narzędzie redukcji ryzyka strat finansowych. Część transakcji sprzedaży produktów dokonuje się na podstawie przedpłać. Grupa współpracuje od wielu lat z dużą liczbą klientów i nie występuje istotna koncentracja ryzyka kredytowego. Zarząd Grupy ocenia, że ze względu na dużą liczbę i dywersyfikację klientów oraz wieloletnie doświadczenie we współpracy z klientami ryzyko nieściągalnych należności jest niewielkie.

W odniesieniu do innych aktywów finansowych Grupy, takich jak środki pieniężne i ich ekwiwalenty, lokaty, pożyczki, jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych ryzyko kredytowe powstaje w wyniku niemożności dokonania zapłaty przez drugą stronę umowy.

Miarą ryzyka kredytowego jest kwota maksymalnego narażenia na ryzyko dla poszczególnych klas aktywów finansowych. Wartości księgowe aktywów finansowych reprezentują maksymalną ekspozycję kredytową.

Maksymalna ekspozycja na ryzyko kredytowe aktywów finansowych	Nota	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
Udziały i akcje	7, 9	3	3
Jednostki uczestnictwa w funduszach	9.2	9 199	2 656
Należności z tytułu dostaw i usług	10	5 405	6 569
Należności ze sprzedaży aktywów finansowych	10	750	0
Środki pieniężne	13	1 574	4 051
Pożyczki	9.1	0	188
Obligacje	9.3	220	523
Pozostałe	10	257	236
Razem		17 408	14 226

Ryzyko kredytowe związane z udzielonymi pożyczkami

Na dzień 31 grudnia 2018 roku Grupa nie wykazuje udzielonych pożyczek. Udzielając pożyczek Grupa dokonuje sprawdzenia wypłacalności pożyczkobiorcy a pożyczki udzielane podmiotom nie powiązanim są przez Grupę zabezpieczane, np. w postaci weksli, zastawów, hipotek, cesji należności, aktów notarialnych o poddaniu się egzekucji. Zarząd Grupy ocenia, że wobec posiadania wymienionych zabezpieczeń poziom ryzyka kredytowego jest nieznaczny.

Ryzyko kredytowe związane ze środkami pieniężnymi i lokatami bankowymi

Grupa alokuje okresowo wolne środki pieniężne zgodnie z wymogami zachowania płynności finansowej i ograniczonego ryzyka oraz w celu ochrony kapitału i maksymalizacji przychodów odsetkowych. Według stanu na 31 grudnia 2018 r. łączna kwota środków pieniężnych w ramach wolnych środków w wysokości 1 574 tys. zł utrzymywana była na rachunkach bankowych oraz lokatach krótkoterminowych. Szczegółową strukturę środków pieniężnych i ekwiwalentów prezentuje nota 13. Środki pieniężne są ulokowane w banku dysponującym wysokim kapitałem własnym oraz silną i ustabilizowaną pozycją rynkową, posiadającym rating na poziomie średniowysokim, a także dysponujące odpowiednim kapitałem własnym oraz silną i ustabilizowaną pozycją rynkową. Ryzyko kredytowe z tego tytułu jest na bieżąco monitorowane poprzez bieżącą weryfikację kondycji finansowej oraz utrzymywanie odpowiednio niskiego poziomu koncentracji w poszczególnych instytucjach finansowych.

Ryzyko kredytowe związane z inwestycjami w jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych

Jednostka Dominująca nabyła jednostki uczestnictwa w pieniężnym funduszu inwestycyjnym. Biorąc pod uwagę krótkoterminowy charakter tej inwestycji, w której jednostki można nabywać i umarzać w dowolnym dniu wyceny, bez konieczności deklarowania wcześniej długości takiej lokaty, Grupa uznaje, że ryzyko kredytowe dla powyższej inwestycji jest niskie i nie dokonuje aktywnego zabezpieczania tego ryzyka.

Ryzyko kredytowe związane z inwestycjami w dłużne papiery wartościowe

Ryzyko kredytowe związane z nabytymi dłużnymi papierami wartościowymi dotyczy możliwości nie dotrzymania przez emitenta warunków umowy, a w tym:

- nie zapłacenia odsetek,
- nie spłacenia kapitału w terminie wykupu,

Na 31 grudnia 2018 roku Grupa posiada obligacje, opisane w nocie 9.3 niniejszego sprawozdania, które nie zostały wykupione przez emitenta. W ocenie Zarządu Grupy, ryzyko zagrożonych aktywów finansowych jest odzwierciedlone poprzez dokonanie odpisów aktualizujących ich wartość. Informacje na temat szacunków oraz wartości odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych zostały przedstawione w nocie 9.3 oraz w nocie 36.2 Sprawozdania.

Stopnie utraty wartości

Grupa stosuje trzystopniowy model utraty wartości dla aktywów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu, opisany w Nocie 3.2.7 Sprawozdania.

Poniższa tabela przedstawia klasyfikację aktywów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu do poszczególnych stopni modelu utraty wartości:

	Zgodnie z MSSF 9 na 31.12.2018				Zgodnie z MSSF 9 na 01.01.2018			
	Stopień 1	Stopień 2	Stopień 3	Razem	Stopień 1	Stopień 2	Stopień 3	Razem
Wartość bilansowa brutto	1 574	5 539	155	7 268	4 239	7 194	155	11 588
Należności handlowe	0	5 539	155	5 694	0	7 194	155	7 349
Udzielone pożyczki	0	0	0	0	188	0	0	188
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 574	0	0	1 574	4 051	0	0	4 051
Odpisy aktualizujące	0	134	155	289	0	625	155	780
Należności handlowe	0	134	155	289	0	625	155	780
Udzielone pożyczki	0	0	0	0	0	0	0	0
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	0	0	0	0	0	0	0	0
Wartość bilansowa	1 574	5 405	0	6 979	4 239	6 569	0	10 808

Należności zidentyfikowane jako należności z utratą wartości na 31 grudnia 2017 roku ponownie przeanalizowano i w wyniku analizy potwierdzono, że należności te są nieściągalne. W związku z tym na dzień 1 stycznia 2018 roku nie dokonano żadnych korekt tych pozycji. Należności te pozostały objęte 100% odpisem aktualizującym.

W odniesieniu do pożyczki nie wystąpił wzrost ryzyka kredytowego od momentu jej początkowego ujęcia. Pożyczka wykazana na dzień 31 grudnia 2017 roku, jak też pożyczka udzielona w ciągu okresu zostały w całości spłacone.

32.4 Ryzyko płynności finansowej

Podstawowe ryzyko płynności finansowej wynika z faktu, iż większość kosztów ponoszonych przez Grupę ma charakter kosztów stałych, natomiast przychody ze sprzedaży podlegają zmienności charakterystycznej dla firm usługowych. Grupa jest również narażona na ryzyko pogorszenia się płynności finansowej na skutek nieterminowego regulowania płatności przez klientów Grupy.

Zarządzanie ryzykiem płynności w Grupie ma formę utrzymywania odpowiedniego poziomu kapitału obrotowego oraz ciągłego monitoringu przepływów pieniężnych oraz dopasowywania profili zapadalności aktywów i zobowiązań finansowych. Grupa, inwestując wolne środki pieniężne, przy wyborze instrumentów oraz terminów dokonywanych inwestycji uwzględnia odpowiednio terminy wymagalności dla zobowiązań.

Grupa finansuje swoją działalność głównie kapitałem własnym. Ze względu na znaczne salda środków pieniężnych w 2018 jak i w 2017 roku, Grupa w znikomym stopniu korzysta z zewnętrznych źródeł finansowania. Jednocześnie ze względu na wysoką ocenę zdolności kredytowej PROCAD nie istnieje zagrożenie utraty dostępu do źródeł finansowania. Zarząd uważa, że nie występuje istotne ryzyko płynności finansowej.

33. Zarządzanie kapitałem

Głównym celem zarządzania kapitałem jest utrzymanie bezpiecznych wskaźników kapitałowych, w celu zachowania zdolności do kontynuowania działalności przez jednostki należące do Grupy, z uwzględnieniem realizacji planowanych inwestycji, tak aby Grupa mogła bez zakłóceń prowadzić działalność operacyjną, generować zwrot dla akcjonariuszy oraz przynosić korzyści pozostałym interesariuszom. W roku zakończonym dnia 31 grudnia 2018 roku oraz 31 grudnia 2017 roku nie wprowadzono żadnych zmian do celów, zasad i procesów obowiązujących w tym obszarze.

Struktura kapitałowa Grupy obejmuje zadłużenie, na które składają się zobowiązania, środki pieniężne i ich ekwiwalenty oraz kapitał przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej, w tym wyemitowane akcje, kapitały rezerwowe i zapasowy, zysk zatrzymany i udziały niedające kontroli.

Grupa monitoruje strukturę kapitałową między innymi na podstawie wskaźnika kapitału własnego oraz wskaźnika Dług/EBITDA.

Wskaźnik kapitału własnego obliczany jest jako stosunek wartości kapitału własnego do sumy bilansowej natomiast wskaźnik Dług/EBITDA jest obliczany jako stosunek zobowiązań z tytułu kredytów, pożyczek i z tytułu leasingu finansowego do EBITDA (wynik działalności operacyjnej powiększonej o amortyzację).

Grupa przyjęła docelową wartość wskaźnika kapitału własnego na poziomie nie niższym niż 0,5, natomiast wskaźnika Dług/EBITDA na poziomie do 2,0.

Wskaźniki te na dzień 31 grudnia 2018 roku oraz 31 grudnia 2017 roku przedstawiały się następująco:

	Stan na dzień	
	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
Kapitał własny	19 115	18 604
Suma bilansowa	24 217	23 333
Wskaźnik kapitału własnego	0,79	0,80
Zobowiązania z tyt. kredytów, pożyczek i leasingu finansowego	233	238
EBITDA	1 771	1 823
Wskaźnik dług do EBITDA	0,13	0,13

W związku z niskim poziomem długu na dzień 31 grudnia 2018 roku wskaźnik Dług/EBITDA był na bardzo niskim, bezpiecznym poziomie i wynosił 0,13 (w 2017 roku również 0,13).

Natomiast wskaźnik kapitału własnego osiągnął wartość powyżej zakładanego minimalnego poziomu i na dzień 31 grudnia 2018 r. wynosił 0,79 a na 31 grudnia 2017 r. wynosił 0,80, co stanowi o bezpiecznym zarządzaniu kapitałem Grupy.

Na Grupie nie spoczywały w 2018 r. oraz w 2017 r. jakiegokolwiek zewnętrzne wymogi kapitałowe.

34. Przychody i koszty operacyjne

Przedstawione poniżej skonsolidowane przychody i koszty za okres sprawozdawczy obejmują wyniki Spółek DES ART Sp. z o.o. oraz CADOR Sp. z o.o. za okres od 1 stycznia do dnia sprzedaży Spółki DESART Sp. z o.o., tj. do dnia 15 listopada 2018 roku. Transakcja sprzedaży udziałów w DES ART Sp. z o.o. została opisana w nocie 36.1 Sprawozdania.

34.1 Przychody ze sprzedaży produktów i usług

PRZYCHODY NETTO ZE SPRZEDAŻY PRODUKTÓW I USŁUG	Za okres	
	od 01.01.2018 do 31.12.2018	od 01.01.2017 do 31.12.2017
Sprzedaż usług szkoleniowych	2 298	1 999
Sprzedaż subskrypcji	4 865	6 421
Sprzedaż usług inżynierskich	11 495	8 088
Sprzedaż wdrożeń CAD do dużych odbiorców	1 468	1 564
Sprzedaż usług pozostałych	1 153	3 251
Przychody netto ze sprzedaży produktów i usług, razem	21 279	21 323

PRZYCHODY NETTO ZE SPRZEDAŻY PRODUKTÓW I USŁUG (STRUKTURA TERYTORIALNA)	Za okres	
	od 01.01.2018 do 31.12.2018	od 01.01.2017 do 31.12.2017
Kraj	17 116	17 114
usługi	17 116	17 114
Eksport	4 163	4 209
usługi	4 163	4 209
Przychody netto ze sprzedaży produktów i usług, razem	21 279	21 323

34.2 Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów

PRZYCHODY NETTO ZE SPRZEDAŻY TOWARÓW I MATERIAŁÓW (STRUKTURA RZECZOWA)	Za okres	
	od 01.01.2018 do 31.12.2018	od 01.01.2017 do 31.12.2017
Materiały	0	0
Towary	32 023	23 956
Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów, razem	32 023	23 956

PRZYCHODY NETTO ZE SPRZEDAŻY TOWARÓW I MATERIAŁÓW (STRUKTURA TERYTORIALNA)	Za okres	
	od 01.01.2018 do 31.12.2018	od 01.01.2017 do 31.12.2017
Kraj	31 986	23 941
materiały	0	0
towary	31 986	23 941
Eksport towarów	37	15
Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów, razem	32 023	23 956

34.3 Koszty operacyjne

KOSZTY WEDŁUG RODZAJU	Za okres	
	od 01.01.2018 do 31.12.2018	od 01.01.2017 do 31.12.2017
Amortyzacja	632	702
Zużycie materiałów i energii	672	534
Usługi obce	12 659	12 281
Podatki i opłaty	111	88
Wynagrodzenia	9 366	8 906
Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	1 869	1 706
Pozostałe koszty rodzajowe (z tytułu)	1 256	1 334
- delegacje	527	495
- reprezentacja i reklama	566	655
- ubezpieczenia	119	118
- pozostałe	44	66
Koszty według rodzaju, razem	26 565	25 550
Zmiana stanu zapasów, produktów i rozliczeń międzyokresowych	62	29
Koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby jednostki	0	0
Koszty sprzedaży (wielkość ujemna)	-7 792	-7 137
Koszty ogólnego zarządu (wielkość ujemna)	-4 717	-3 847
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów	14 118	14 595

35. Pozostałe przychody i koszty operacyjne

POZOSTAŁE PRZYCHODY OPERACYJNE	Za okres	
	od 01.01.2018 do 31.12.2018	od 01.01.2017 do 31.12.2017
Zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	5	2
Odwrócenie odpisu z tytułu utraty wartości należności	16	27
Dotacje	104	0
Pozostałe, w tym:	28	75
- koszty postępowania sądowego	4	22
- przychód z likwidacji środków obrotowych	0	5
- odszkodowania, kary umowne, grzywny	5	14
- odwrócone nadmierne rezerwy	0	4
- inne	19	30
Pozostałe przychody operacyjne, razem	153	104

POZOSTAŁE KOSZTY OPERACYJNE	Za okres	
	od 01.01.2018 do 31.12.2018	od 01.01.2017 do 31.12.2017
Utworzone odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości należności	35	199
Pozostałe, w tym:	56	43
- koszty postępowania sądowego	9	30
- naprawa szkód samochodowych	16	3
- likwidacja towarów	19	0
- inne	9	10
Koszty operacyjne, razem	91	242

36. Przychody i koszty finansowe

PRZYCHODY FINANSOWE	Za okres	
	od 01.01.2018 do 31.12.2018	od 01.01.2017 do 31.12.2017
Przychody z tytułu dywidend	0	0
Przychody z tytułu odsetek, w tym:	72	187
<i>Przychody odsetkowe od aktywów wycenianych w zamortyzowanym koszcie</i>	72	187
<i>Przychody odsetkowe od aktywów wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody</i>	0	0
<i>Przychody odsetkowe pozostałe</i>	0	0
Zyski z tytułu zmiany wartości godziwej instrumentów finansowych, w tym:	70	93
<i>Zyski z wyceny do wartości godziwej aktywów i zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu</i>	70	93
Zysk ze zbycia jednostki zależnej DESART	536	0
Zysk ze zbycia pozostałych aktywów finansowych	3	0
Zysk z tytułu różnic kursowych	11	0
Pozostałe przychody finansowe	6	21
Przychody finansowe, razem	698	301

36.1 Sprzedaż jednostki zależnej DES ART Sp. z o.o.

W dniu 15 listopada Jednostka Dominująca sprzedała cały posiadany pakiet udziałów (1 716 szt.) w Spółce DES ART Sp. z o.o., stanowiący 61,82% udziału w kapitale zakładowym spółki. Transakcja objęła także CADOR Consulting Sp. z o.o., której 100% udziałowcem jest DES ART. Sp. z o.o. Nabywcą udziałów była spółka CADM Sp. z o.o., kontrolowana przez Groclin S.A. Łączna cena sprzedaży wyniosła 5.872.900,00 zł, przy czym w dniu transakcji zapłacona została kwota w

wysokości 5.122.900 zł. Pozostała kwota 750 000 zł, została zatrzymana w charakterze zabezpieczenia ewentualnych odszkodowań na rzecz kupującego, wynikających z możliwości wystąpienia naruszeń zapewnień umownych dotyczących sprzedawanej Spółki. Kwota ta zostanie zapłacona Grupie w następujących terminach:

- a) kwota 250.000 zł – w dniu 31 grudnia 2019 roku,
- b) kwota 250.000 zł – w dniu 31 grudnia 2020 roku,
- c) kwota 250.000 zł – w dniu 31 grudnia 2021 roku.

Ustalenie wyniku ze sprzedaży udziałów w DESART Sp. z o.o. (w tys. zł):

Przychód ze sprzedaży udziałów w DESART	5 873
Sprzedane aktywa netto DESART	-3 424
Wartość firmy z przejęcia DESART	-1 913
Skonsolidowany wynik ze sprzedaży udziałów	536

O przeprowadzonej transakcji PROCAD SA informowała w dniu 15 listopada 2018 roku raportem bieżącym nr 17/2018.

36.2 Koszty finansowe

KOSZTY FINANSOWE	Za okres	
	od 01.01.2018 do 31.12.2018	od 01.01.2017 do 31.12.2017
Koszty z tytułu odsetek	17	20
Koszty odsetkowe od kredytów bankowych i pożyczek	0	0
Koszty odsetkowe z tytułu umów leasingu	17	20
Straty z tytułu zmiany wartości godziwej instrumentów finansowych	0	0
Strata ze zbycia aktywów finansowych	0	0
Odpisy z tytułu utraty wartości aktywów finansowych	303	0
Odpisy na należności odsetkowe	0	71
Strata z tytułu różnic kursowych	0	112
Pozostałe koszty finansowe	2	0
Koszty finansowe, razem	321	203

Odpis z tytułu utraty wartości aktywów finansowych w kwocie 303 tys. zł. dotyczy odpisu z tytułu utraty wartości obligacji Mostostal Infrastruktura Sp. z o.o. Podstawa utworzenia odpisu została opisana w nocie 9.3 Sprawozdania.

37. Podatek dochodowy

W zakresie podatku dochodowego Grupa podlega zasadom ogólnym. Grupa nie prowadzi działalności w Specjalnej Strefie Ekonomicznej, co różnicowałoby zasady określania obciążeń podatkowych w stosunku do przepisów ogólnych w tym zakresie. Rok podatkowy jak i bilansowy pokrywają się z rokiem kalendarzowym.

STRUKTURA PODATKU DOCHODOWEGO	Za okres	
	od 01.01.2018 do 31.12.2018	od 01.01.2017 do 31.12.2017
Podatek dochodowy bieżący	765	330
Podatek odroczony związany z powstaniem i odwróceniem różnic przejściowych	-119	-60
Koszt / (dochód) podatkowy ogółem	646	270

37.1 Uzgodnienie wyniku podatkowego do wyniku księgowego

PODATEK DOCHODOWY BIEŻĄCY	Za okres	
	od 01.01.2018 do 31.12.2018	od 01.01.2017 do 31.12.2017
Zysk (strata) brutto przed opodatkowaniem	1 516	1 219
Korekty konsolidacyjne	-1 518	10
Zysk (strata) brutto po korektach konsolidacyjnych	3 034	1 209
Różnice pomiędzy zyskiem (stratą) brutto a podstawą opodatkowania podatkiem dochodowym	977	561
Przychody niestanowiące przychodów podatkowych	-37	-157
Przychody lat ubiegłych stanowiące przychody podatkowe roku bieżącego	36	111
Koszty niestanowiące kosztów uzyskania przychodów roku bieżącego	1 795	1 240
Koszty lat ubiegłych stanowiące koszty uzyskania przychodów w roku bieżącym	-478	-275
Koszty podatkowo stanowiące koszt uzyskania przychodów nie ujęte w wyniku roku obrotowego	-219	-353
Odwrócenie odpisów aktualizujących oraz nadmiernej rezerwy	-16	-5
Dochody wolne od podatku	-104	0
Dochód do opodatkowania	4 011	1 770
Odliczenia od dochodu, w tym:	-92	0
Korekta z tytułu strat podatkowych w jednostkach zależnych	-92	0
Podstawa opodatkowania	4 103	1 770
Podatek dochodowy według stawek ustawowych	765	330
Podatek dochodowy bieżący ujęty (wykazany) w deklaracji podatkowej okresu i ujęty w wyniku	765	330

37.2 Efektywna stawka podatkowa

Efektywna stawka podatkowa	Za okres	
	od 01.01.2018 do 31.12.2018	od 01.01.2017 do 31.12.2017
Zysk (strata) brutto po korektach konsolidacyjnych	3 034	1 209
Ustawowa stawka podatku podmiotu dominującego	19%	19%
Podatek dochodowy wg ustawowej stawki podatkowej	576	230
Efekt podatkowy przychodów nie będących przychodami wg przepisów podatkowych	-27	-30
Efekt podatkowy kosztów nie będących kosztami wg przepisów podatkowych	344	236
Efekt podatkowy wykorzystania straty z lat ubiegłych	17	0
Efekt zmiany stawki podatkowej w podmiotach zależnych	-16	-7
Korekty bieżącego podatku za poprzednie okresy	-248	-159
Obciążenie wyniku z tytułu podatku dochodowego	646	270
Efektywna stawka podatkowa	21%	22%

37.3 Bieżące aktywa i zobowiązania finansowe

Zobowiązania i należności z tytułu podatku dochodowego	Za okres	
	od 01.01.2018 do 31.12.2018	od 01.01.2017 do 31.12.2017
Podatek dochodowy bieżący wykazany w sprawozdaniu z dochodów całkowitych	765	330
Podatek dochodowy dotyczący pozycji, które zmniejszyły lub zwiększyły kapitał własny	0	0
Podatek dochodowy zapłacony	-281	-210
Podatek dotyczący lat poprzednich	-9	-83
Podatek dochodowy wykazany w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, w tym:	475	37
Należności z tytułu podatku dochodowego	0	-34
Zobowiązanie z tytułu podatku dochodowego	475	71

Na dzień 31 grudnia 2018 r. Grupa wykazuje zobowiązanie z tytułu podatku dochodowego w kwocie 475 tys. zł. Na dzień 31 grudnia 2017 roku wykazywana była należność w kwocie 34 tys. zł oraz zobowiązanie z tytułu podatku dochodowego w kwocie 71 tys. zł.

38. Działalność zaniechana

W okresie od 01.01.2018 r. do 31.12.2018 r. Grupa nie zaniechała żadnej z prowadzonych form działalności gospodarczej, nie przewiduje też tego w następnym okresie.

39. Zysk na jedną akcję zwykłą

Zysk na jedną akcję zwykłą obliczono poprzez podzielenie zysku netto przypadającego na akcjonariuszy jednostki dominującej przez średnioważoną liczbę akcji za okres od 1 stycznia 2018 roku do 31 grudnia 2018 roku. Wszystkie akcje są akcjami zwykłymi na okaziciela. Ponieważ PROCAD nie wyemitowała akcji uprzywilejowanych co do wypłaty dywidendy, mianownik wskaźnika stanowi całość wyemitowanych akcji. Ze względu na brak czynników rozładniających na dzień sprawozdawczy oraz w okresie porównywalnym wskaźnik rozwodnionego zysku na jedną akcję jest równy wskaźnikowi podstawowego zysku na jedną akcję.

ZYSK NA 1 AKCJĘ	Za okres	
	od 01.01.2018 do 31.12.2018	od 01.01.2017 do 31.12.2017
Zysk netto	511	834
Średnia ważona ilość akcji (w tys. sztuk)	9 019	9 019
Podstawowy i rozwodniony zysk na 1 akcję	0,06	0,09

40. Wartość księgową na jedną akcję

Wartość księgową na jedną akcję została obliczona poprzez podzielenie kapitałów własnych podmiotu dominującego przez średnią ważoną ilość akcji. Ze względu na brak czynników rozładniających na dzień sprawozdawczy oraz w okresie porównywalnym wskaźnik wartości księgowej na jedną akcję jest równy wskaźnikowi rozwodnionej wartości księgowej na jedną akcję.

	Stan na dzień	
	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
Kapitał własny podmiotu dominującego	19 115	18 604
Średnia ważona ilość akcji (w tys. sztuk)	9 019	9 019
Wartość księgową / rozwodniona wartość księgową na jedną akcję	2,12	2,06

41. Należności i zobowiązania warunkowe

Grupa posiada jedynie zobowiązania warunkowe w postaci weksli własnych In blanco stanowiących zabezpieczenie zawartych umów leasingu. PROCAD SA udzieliła także gwarancji mającej na celu zabezpieczenie zobowiązań spółki zależnej Autor KSI Sp. z o.o. do wysokości 300 tys. zł.

W oparciu o posiadaną wiedzę, na koniec okresu sprawozdawczego Zarząd Grupy określił prawdopodobieństwo zapłaty kwot wynikających ze zobowiązań warunkowych jako niskie.

42. Transakcje z podmiotami powiązаныmi

Transakcje między PROCAD SA a jej jednostkami zależnymi będącymi stronami powiązаныmi Spółki zostały wyeliminowane w trakcie konsolidacji i nie wykazano ich w niniejszej notce. Szczegółowe informacje o transakcjach między Grupą a pozostałymi stronami powiązаныmi przedstawiono poniżej.

Następująca tabela przedstawia łączne kwoty transakcji zawartych z podmiotami powiązаныmi za okres od 01.01.2018 do 31.12.2018 roku:

Jednostki powiązane	Sprzedaż podmiotom powiązany	Zakup od podmiotów powiązanych	Zobowiązania z wyjątkiem pożyczek	Należności z wyjątkiem pożyczek
Kluczowe kierownictwo *	0	0	0	0
Podmioty powiązane poprzez kluczowe kierownictwo	23	973	363	17
Dom Maklerski Capital Partners Spółka Akcyjna	0	0	0	0
FUTURE CAPITAL Sp. z o.o.	0	414	284	0
WM Pracownia Projektowania Miasta Spółka z o.o.	3	0	0	0
Autorska Pracownia Architektoniczna Magdalena Jarzyńska	9	192	17	10
BOARCH Bożena Szczęśniak	9	193	31	7
AGTIM Agnieszka Horeczy	2	174	31	0
Hubert Kowalski TENCONCEPT	0	0	0	0

Następująca tabela przedstawia łączne kwoty transakcji zawartych z podmiotami powiązаныmi za okres od 01.01.2017 do 31.12.2017 roku:

Jednostki powiązane	Sprzedaż podmiotom powiązany	Zakup od podmiotów powiązanych	Zobowiązania z wyjątkiem pożyczek	Należności z wyjątkiem pożyczek
Kluczowe kierownictwo *	0	0	0	0
Podmioty powiązane poprzez kluczowe kierownictwo	60	604	51	51
Dom Maklerski Capital Partners Spółka Akcyjna	0	0	0	0
FUTURE CAPITAL Sp. z o.o.	0	19	0	0
WM Pracownia Projektowania Miasta Spółka z o.o.	22	0	0	15
Autorska Pracownia Architektoniczna Magdalena Jarzyńska	17	208	17	25
BOARCH Bożena Szczęśniak	16	215	17	11
AGTIM Agnieszka Horeczy	5	162	17	0
Hubert Kowalski TENCONCEPT	0	0	0	0
SAFKOM	0	107	0	0
TODOBRO	0	24	2	0

* pozycja obejmuje członków Zarządu i Rady Nadzorczej Emitenta i spółek, ich małżonków, rodzeństwo, wstępnych, zstępnych oraz inne bliskie im osoby

Warunki transakcji z podmiotami powiązаныmi

Sprzedaż na rzecz oraz zakupy od podmiotów powiązanych dokonywane są według cen rynkowych. Nie występują zaległe zobowiązania/należności na koniec okresu sprawozdawczego. Należności lub zobowiązania wobec podmiotów powiązanych nie zostały objęte żadnymi gwarancjami udzielonymi lub otrzymanymi. Nie są one także zabezpieczone w innych formach. Na koniec okresu obrotowego, tj. 31 grudnia 2018 roku Grupa nie utworzyła żadnego odpisu na należności wątpliwe dotyczące kwot należności od podmiotów powiązanych. W każdym roku obrotowym przeprowadzana jest ocena polegająca na zbadaniu sytuacji finansowej podmiotu powiązanego i rynku, na którym podmiot ten prowadzi działalność.

43. Wynagrodzenia kluczowego kierownictwa

Łączne wynagrodzenia członków zarządu i pozostałych członków kluczowego kierownictwa za dany okres sprawozdawczy przedstawiają się następująco:

Osoba	Pełniona funkcja	Okres zakończony	
		31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
Jarosław Jarzyński	Prezes Zarządu	109	114
Janusz Szczeńsiak	Wiceprezes Zarządu	89	114
Maciej Horeczy	Wiceprezes Zarządu	109	114
Andrzej Przewoźnik	Przewodniczący Rady Nadzorczej	12	12
Andrzej Chmielecki	Sekretarz Rady Nadzorczej	12	12
Mariusz Jagodziński	Członek Rady Nadzorczej	12	12
Hubert Kowalski	Członek Rady Nadzorczej	12	
Jolanta Tomalka	Członek Rady Nadzorczej od dnia 11 czerwca 2018	7	12
Bożena Szczeńsiak	Członek Rady Nadzorczej do dnia 11 czerwca 2019	5	12
Łączne wynagrodzenia brutto,		367	402

44. Istotne postępowania sądowe przeciwko spółkom Grupy Kapitałowej

W okresie ostatnich 12 miesięcy nie toczyły się i nie toczą, żadne postępowania przed organami rządowymi, postępowania sądowe lub arbitrażowe, dotyczące zobowiązań albo wierzytelności spółek Grupy Kapitałowej, których wartość stanowiłaby co najmniej 10% kapitałów własnych Grupy.

45. Struktura zatrudnienia

Przeciętne zatrudnienie w Grupie kształtowało się następująco:

	Za okres	
	od 01.01.2018 do 31.12.2018 w osobach	od 01.01.2017 do 31.12.2017 w osobach
Zarząd jednostki dominującej	3	3
Zarząd jednostek z Grupy	0	1
Administracja	6	10
Działy handlowe	36	40
Pion usług	15	45
Pozostali	11	13
Osoby korzystające z urlopów wychowawczych lub bezpłatnych	1	0
Ogółem	72	112

46. Informacja o znaczących zdarzeniach, dotyczących lat ubiegłych, ujętych w sprawozdaniu finansowym za bieżący okres.

W sprawozdaniu bieżącym nie ujęto żadnych znaczących zdarzeń lat ubiegłych.

47. Istotne zdarzenia po zakończeniu okresu sprawozdawczego

Nie wystąpiły inne istotne zdarzenia po dniu kończącym okres sprawozdawczy.

48. Korekty błędów poprzednich okresów

Grupa nie dokonała korekty błędów poprzednich okresów.

49. Informacje dotyczące podmiotu uprawnionego do badania sprawozdania finansowego

W dniu 27 kwietnia 2018 roku Rada Nadzorcza PROCAD SA dokonała, zgodnie z obowiązującymi przepisami i normami zawodowymi, wyboru podmiotu uprawnionego do przeglądu i badania sprawozdań finansowych Emitenta. Wybrany podmiotem jest REWIT Księgowi i Biegli Rewidenci Sp. z o.o. z siedzibą w Gdańsku, przy ulicy Starodworskiej 1, wpisana na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych pod numerem 101. Wybrany Audytor przeprowadził badanie roczne oraz przegląd jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego Spółki i Grupy PROCAD SA za 2018 rok.

Poniższa tabela przedstawia wynagrodzenie podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych wypłacone lub należne za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku i za rok zakończony 31 grudnia 2017 roku:

Rodzaj usługi	Rok zakończony 31 grudnia 2018	Rok zakończony 31 grudnia 2017
Obowiązkowe badanie rocznych sprawozdań finansowych	27	23
Obowiązkowy przegląd sprawozdań finansowych	15	13
Badanie sprawozdań finansowych spółek zależnych	7	21
Inne usługi	0	0
Razem	49	57

Gdańsk, dnia 29 marca 2019 r.

Sporządził

Wioletta Piasecka – Dyrektor Finansowy

Zarząd:

Jarosław Jarzyński – Prezes Zarządu

Janusz Szczęśniak – Wiceprezes Zarządu

Maciej Horeczy – Wiceprezes Zarządu